

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

TRÓJSTRONNA KOMISJA DO SPRAW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH

Informator za rok 2012

dialog

Biblioteka
Dialogu
Społecznego

WARSZAWA 2013

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego

**TRÓJSTRONNA KOMISJA
DO SPRAW
SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH**

Informator za rok 2012

Warszawa, 2013

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego

Opracowano w Wydziale Dialogu Krajowego i Regionalnego
Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego MPiPS

Łamanie i druk: ZWP MPiPS. Zam. 309/2013.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	7
I. Prawne podstawy działania – kompetencje i zadania TK	9
II. Skład TK	14
III. Organizacja pracy TK	23
IV. Działalność TK	28
V. Prace zespołów problemowych TK	39
VI. Zadania i współpraca z TK wojewódzkich komisji dialogu społecznego	100
VII. Geneza i historia TK w latach 1994–2001	105
Podsumowanie	114
ZAŁĄCZNIKI:	115
1. Ustawa o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych	117
2. Regulamin działania TK	133
3. Zakresy prac zespołów problemowych TK	141
4. Kalendarium prac ustawowych TK	147
5. Informacja o organizacjach wchodzących w skład TK i biorących udział w pracach	152
6. Ustawa o związkach zawodowych	158
7. Ustawa o organizacjach pracodawców	174

Szanowni Państwo

Jest mi niezwykle miło zaprezentować Państwu tegoroczną edycję Informatora Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych stanowiącego kompendium usystematyzowanych informacji o pracy Komisji w roku 2012.

Był to rok znaczących przemian społeczno-gospodarczych, z których największą rolę odegrała bez wątpienia reforma systemu emerytalnego polegająca na podniesieniu i zrównaniu wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn do 67. roku życia. Decyzja o zreformowaniu systemu emerytalnego w tym kierunku była dla rządu decyzją trudną, ale konieczną, stanowiącą odpowiedź na wyzwania przyszłości, przeprowadzoną w kontekście niepokojących trendów demograficznych wskazujących na starzenie się polskiego społeczeństwa. Została podjęta w poczuciu najgłębszej odpowiedzialności za zabezpieczenie emerytalnej przyszłości Polaków. Cieszę się, że w sprawie o tak istotnej wadze społecznej mogłem liczyć na konstruktywne zaangażowanie partnerów społecznych – za płynące z jednej strony zrozumienie, i za niemniej cenne słowa krytyki z drugiej strony, gdyż to one pozwoliły zaproponować reformę w społecznie lepszym kształcie.

Wiele miejsca w przestrzeni trójstronnych prac w roku 2012 wypełniła problematyka czasu pracy. Świadomość jej szczególnego znaczenia dla part-

nerów społecznych wyznaczyła dynamikę i intensywność wspólnych prac konsultacyjnych w tym zakresie. Od początku ich trwania strona rządowa przykładała szczególną wagę do ścisłej współpracy merytorycznej z partnerami społecznymi, czego wyrazem były liczne spotkania ze stroną społeczną umożliwiające dokonanie pogłębionej analizy szeregu aspektów problematyki czasu pracy i poznanie stanowisk wszystkich zainteresowanych stron. W tej wrażliwej społecznie sprawie finalnie nie zostało zawarte całościowe porozumienie. W wartości trójstronnej dyskusji w tym zakresie, przejawiającej się w artykułowaniu niejednokrotnie sprzecznych interesów, należy jednak dostrzec nieoceniony dorobek dla dialogu społecznego i potwierdzenie tezy, że dialog – przy zaangażowaniu wszystkich jego uczestników w budowanie rzetelnej argumentacji w duchu zrozumienia racji każdej ze stron – jest istotnym narzędziem prorozwojowego kształtowania przyszłych rozwiązań, i jako taki, stanowi wartość samą w sobie.

Dziękując wszystkim zaangażowanym w proces dialogu społecznego w Polsce za miniony rok wspólnej wytężonej pracy, pragnę wyrazić głębokie przekonanie, że tylko razem sprostamy wielu – trudnym w wymiarze społeczno-gospodarczym – wyzwaniom przyszłości. Wierzę bowiem, że potencjał dialogu społecznego tworzy się poprzez zrównoważone współdziałanie stron, rozumiane jako nieustający twórczy proces dochodzenia do konsensusu społecznego. Liczę na Państwa dalsze wsparcie i nieśląbnące zaangażowanie w budowanie i propagowanie idei dialogu społecznego. Do zobaczenia przy negocjacyjnym stole.

Wprowadzenie

Ranga dialogu społecznego podkreślona jest w Preambule polskiej Konstytucji, w której dialog społeczny określony jest mianem jednego z filarów wspierających „prawa podstawowe dla państwa”. Na dialogu i współpracy partnerów społecznych opiera się – zgodnie z Konstytucją RP – społeczna gospodarka rynkowa. Dialog społeczny prowadzony jest w celu zapewnienia spójności prowadzonych polityk państwa poprzez uspołecznianie decyzji jego organów i stanowi drogę do uzyskania legitymizacji podejmowanych działań w ważnych sprawach społeczno-gospodarczych.

W Polsce dialog społeczny stał się istotnym elementem konstrukcyjnym ustroju państwa po roku 1989, w okresie budowania gospodarki rynkowej i demokracji politycznej. Urealniając harmonijny przebieg zmian, metoda dialogu społecznego stała się istotnym narzędziem w budowaniu nowoczesnych struktur państwowych, bowiem jej istotą jest łagodzenie zaistniałych konfliktów i zapobieganie powstawaniu nowych.

Dialog społeczny w Polsce na szczeblu centralnym występuje w układzie trójstronnym i obejmuje kwestie o znaczeniu ogólnokrajowym. Centralną instytucją dialogu społecznego jest działająca od 1994 r. Trójstronna Komisja ds. społeczno-gospodarczych (TK). Wynikające z ustawowych regulacji uprawnienia i kompetencje Komisji w ramach porządku prawnoustrojowego państwa, w tym szeroki zakres przedmiotowy działania Komisji i jej zespołów problemowych, jak również prawne możliwości wnoszenia pod obrady spraw o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym czynią z niej najważniejsze, i zarazem najbardziej efektywne forum dialogu społecznego w Polsce. Celem działalności Komisji jest dążenie do osiągnięcia i zachowania pokoju społecznego poprzez godzenie interesów pracowników, interesów pracodawców oraz dobra publicznego.

Niniejsze opracowanie zawiera najistotniejsze informacje na temat działalności Trójstronnej Komisji w 2012 r. oraz fakty i dane statystyczne dotyczące Komisji i jej prac od momentu wejścia w życie Ustawy z dnia 6 lipca o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. z 2011 r. Nr 100, poz. 1080 z późn. zm.). W informatorze ujęte zostały dane dotyczące prac Prezydium, Zespołów Problemowych i posiedzeń plenarnych TK.

Uzupełnieniem dokumentacji są ustawy: o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, o związkach zawodowych, o organizacjach pracodawców, a także regulamin działania TK, zakres prac Zespołów, kalendarium prac ustawowych TK oraz informacja o organizacjach partnerów społecznych będących członkami TK i innych biorących udział w jej pracach.

Opracowanie służyć ma zarówno bezpośrednim uczestnikom dialogu społecznego w Polsce, jak i zainteresowanym obserwatorom reprezentującym różne środowiska – świat nauki, mediów czy administracji.

I. Prawne podstawy działania – kompetencje i zadania TK

Umocowanie prawne Trójstronnej Komisji nadała ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, opublikowana w Dzienniku Ustaw Nr 100, poz. 1080 z dnia 18 września 2001 r. z późn. zm., (*Załącznik nr 1*), która określa skład, organizację, kompetencje i zadania Trójstronnej Komisji. Zgodnie z ustawą Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych stanowi forum dialogu społecznego prowadzonego dla godzenia interesów pracowników, interesów pracodawców oraz dobra publicznego. Celem działalności Komisji jest dążenie do osiągnięcia i zachowania pokoju społecznego.

Szczegółowe zasady i tryb pracy Komisji, Prezydium oraz stałych i doradcznych zespołów problemowych, a także uprawnienia i obowiązki członków Komisji i członków zespołów, związanych z udziałem w ich pracach, określa regulamin Komisji.

W dniu 6 marca 2002 r. (na podstawie art. 13 ustawy o TK) Komisja Trójstronna przyjęła Uchwałę Nr 2 w sprawie regulaminu Komisji (*Załącznik nr 2*). Zapisy regulaminu zostały uzupełnione uchwałą nr 6 Komisji z 26 czerwca 2002 r., uchwałą nr 13 z dnia 13 grudnia 2002 r., uchwałą nr 15 z 20 lutego 2003 r. oraz uchwałą nr 36 z dnia 26 lutego 2010 r.

Do kompetencji Komisji należy:

1. Prowadzenie dialogu społecznego w sprawach wynagrodzeń i świadczeń społecznych oraz w innych sprawach społecznych lub gospodarczych.
2. Rozpatrywanie sprawy o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym wniesionych pod obrady Komisji przez jedną ze stron, jeżeli uzna, że jej rozwiązanie jest istotne dla zachowania pokoju społecznego.
3. Zawieranie wspólnych porozumień, których przedmiotem są wzajemne zobowiązania stron służące godzeniu interesów pracowników, pracodawców i dobra publicznego oraz osiągnięciu i zachowaniu pokoju społecznego.

4. Udział w pracach nad projektem ustawy budżetowej – poprzez możliwość opiniowania przez stronę pracowników i stronę pracodawców w Komisji – wybranych wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do opracowania projektu budżetu państwa, a następnie założeń i projektu budżetu państwa na kolejny rok oraz poprzez możliwość przedstawienia propozycji wzrostu w następnym roku: wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej oraz u przedsiębiorców, a także minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
5. Realizacja zadań określonych w pięciu ustawach:
 - ustawa z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1999 r. Nr 110, poz. 1255 z późn. zm.);
 - uzgadnianie wysokości średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok następny.
 - ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2002 r. Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.);
 - uzgadnianie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę na rok następny.
 - ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.);
 - Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przedkłada corocznie Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych informację o wysokości minimum egzystencji ustalonego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych,
 - jeśli w danym roku kalendarzowym kwota kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej i kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie będzie równa lub niższa niż minimum egzystencji Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych może wystąpić do Rady Ministrów z wnioskiem o zwerifikowanie kryteriów dochodowych,
 - kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań progu interwencji socjalnej. Badania progu interwencji socjalnej dokonuje Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. W roku, w którym przeprowadza się weryfikację

kryteriów dochodowych Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych po przekazaniu przez Radę Ministrów propozycji kwot kryteriów dochodowych oraz innych informacji wskazanych w ustawie uzgadnia kryteria dochodowe.

- ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 z późn. zm.);
 - uzgadnianie zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent na rok następny.
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255, z późn. zm.);
 - uzgadnianie wysokości kwot zasiłków rodzinnych oraz wysokości świadczeń rodzinnych.

Prace ustawowe Komisji odbywają się według ściśle określonych harmonogramów dla poszczególnych aktów prawnych i są prowadzone w trybie konsultacji bądź negocjacji.

6. Ustawa o Trójstronnej Komisji przewiduje również uprawnienia dla każdej ze stron Komisji:
 - prawo wniesienia pod obrady Komisji spraw o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym jeżeli uzna, że jej rozwiązanie jest istotne dla zachowania pokoju społecznego – szczegółowe procedury określa § 20 Regulaminu Komisji;
 - możliwość zajęcia, również wspólnie z inną stroną Komisji, stanowiska w każdej sprawie dotyczącej polityki społecznej lub gospodarczej;
 - możliwość wezwania innej strony Komisji do zajęcia stanowiska w sprawie, którą uzna za mającą duże znaczenie społeczne lub gospodarcze.

Ponadto strona pracowników i strona pracodawców Komisji mogą zawierać ponadzakładowe układy zbiorowe pracy, obejmujące ogół pracodawców zrzeszonych w reprezentowanych w Komisji organizacjach, lub grupę tych pracodawców oraz pracowników zatrudnionych przez tych pracodawców, a także porozumienia określające wzajemne zobowiązania tych stron.

7. Ustawa o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych... przewiduje również możliwość tworzenia wojewódzkich komisji dialogu spo-

łecznego (WKDS) – instytucji dialogu regionalnego, nie podlegających TK, ale z nią współpracujących.

Zgodnie z przewidzianą w ustawie o TK zasadą funkcjonowania Komisja może przekazywać sprawy o zasięgu wojewódzkim – wojewódzkiej komisji dialogu społecznego oraz w przypadku gdy sprawa, oprócz lokalnego charakteru, będzie dotyczyć dialogu społecznego w zakresie wynagrodzeń i świadczeń społecznych, innych spraw społecznych i gospodarczych. Ponadto może zostać im również przekazana sprawa o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym wniesiona przez jedną ze stron Trójstronnej Komisji, o ile Komisja uzna, że jej rozwiązanie jest istotne dla zachowania pokoju społecznego w regionie.

Ustawa o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych... wprowadziła od dnia 1 lipca 2002 r. zmiany w przepisach ustaw ustanawiających inne ciała dialogu społecznego. Zmiany te dotyczyły:

1. Rady Ochrony Pracy – powołanej ustawą z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy;
2. Naczelnej Rady Zatrudnienia, wojewódzkich rad zatrudnienia, powiatowych rad zatrudnienia – powołanych ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu;
3. Rady Statystyki – powołanej ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej;
4. Rady Nadzorczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – powołanej ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
5. Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Rady Nadzorczej Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – powołanych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
6. Rady Narodowego Funduszu Zdrowia – powołanej ustawą z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

W każdej z ww. Rad członkami są przedstawiciele organizacji pracodawców i związków zawodowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o TK.

W latach 2003–2004 do kompetencji Komisji, zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(Dz.U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 z późn. zm.), należało uzgadnianie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent na dany rok. Kompetencja ta zniesiona została nowelą ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 lipca 2004 r. Obecnie, zgodnie ze znowelizowaną ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przedmiotem negocjacji w ramach Komisji jest zwiększenie wskaźnika waloryzacji rent i emerytur z FUS.

II. Skład TK

W skład Trójstronnej Komisji wchodzi przedstawiciele strony rządowej, strony pracowników oraz strony pracodawców.

Stronę rządową w Komisji reprezentują przedstawiciele Rady Ministrów wskazani przez Prezesa Rady Ministrów. Do składu Komisji zostali powołani przedstawiciele: Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Skarbu Państwa, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji oraz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Stronę pracowników w Komisji reprezentują przedstawiciele reprezentatywnych organizacji związkowych. Za reprezentatywne organizacje związkowe uznaje się: ogólnokrajowe związki zawodowe, ogólnokrajowe zrzeszenia (federacje) związków zawodowych i ogólnokrajowe organizacje międzyzwiązkowe (konfederacje), które spełniają łącznie następujące kryteria:

1. zrzeszają (z zastrzeżeniem pkt 3) więcej niż 300.000 członków będących pracownikami;
2. działają w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności jest określony w więcej niż w połowie sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej;
3. przy ustalaniu kryterium liczebności, (o którym mowa w pkt 1) uwzględnia się nie więcej niż po 100.000 członków organizacji związkowej będących pracownikami zatrudnionymi w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności jest określony w jednej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Organizacja związkowa, ubiegająca się o uznanie jej za reprezentatywną organizację związkową, przy ustalaniu liczby pracowników nie uwzględnia pracowników zrzeszonych w tych spośród jej organizacji członkowskich, które są lub – w okresie roku przed złożeniem wniosku o stwierdzenie reprezentatywności – były zrzeszone w reprezentatywnej organizacji związkowej mającej przedstawicieli w składzie Komisji.

Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego uznała z mocy prawa za reprezentatywne – po stronie pracowników – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” i Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych. Przedstawiciele FZZ zostali powołani do składu Trójstronnej Komisji 7 marca 2003 r., w wyniku orzeczenia sądu stwierdzającego jego reprezentatywność.

Stronę pracodawców w Komisji reprezentują przedstawiciele reprezentatywnych organizacji pracodawców. Za reprezentatywne uznaje się organizacje pracodawców, które spełniają łącznie następujące kryteria:

1. zrzeszają pracodawców zatrudniających (z zastrzeżeniem pkt 4) więcej niż 300.000 pracowników;
2. mają zasięg ogólnokrajowy;
3. działają w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności określony jest w więcej niż w połowie sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD);
4. przy ustalaniu kryterium liczebności, (o którym mowa w pkt 1) uwzględnia się nie więcej niż po 100.000 pracowników zatrudnionych przez pracodawców zrzeszonych w organizacji pracodawców, których podstawowy rodzaj działalności określony jest w jednej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności. Organizacja pracodawców, ubiegająca się o uznanie jej za reprezentatywną organizację pracodawców, przy ustalaniu liczby pracowników nie uwzględnia pracowników zatrudnionych przez tych spośród zrzeszonych pracodawców, którzy są lub w okresie roku przed złożeniem wniosku o stwierdzenie reprezentatywności byli zrzeszeni w reprezentatywnej organizacji pracodawców mającej przedstawicieli w składzie Komisji.

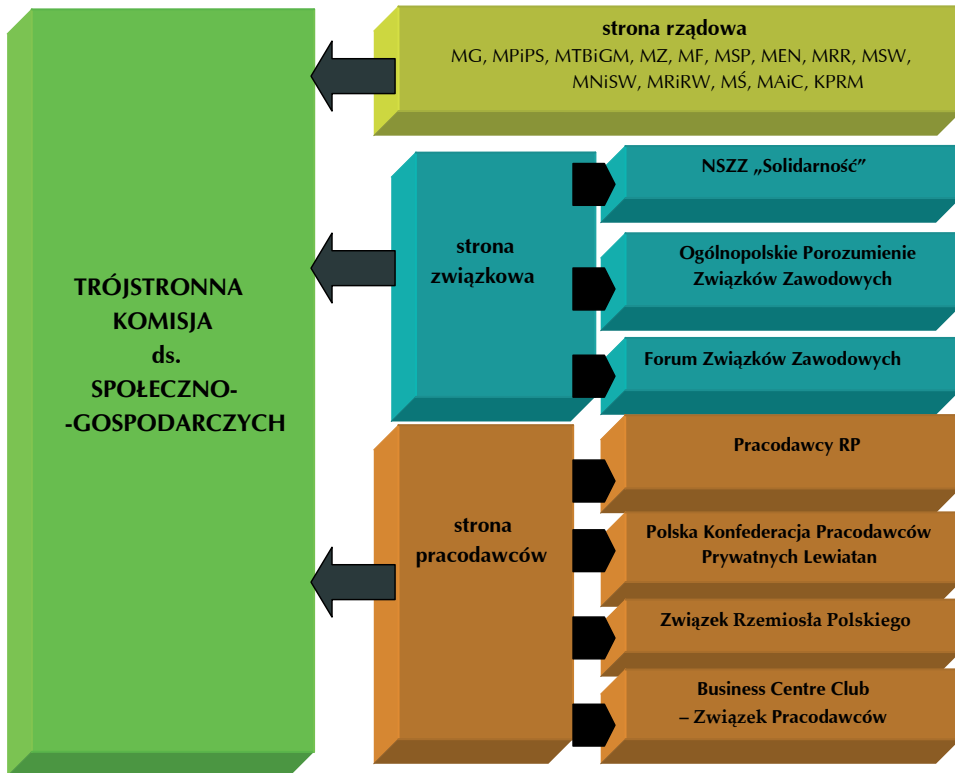
Pierwotnie ustawa za reprezentatywne organizacje pracodawców uznała: Konfederację Pracodawców Polskich, Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych i Związek Rzemiosła Polskiego.

Ustawowe kryteria reprezentatywności spełnił Business Centre Club – Związek Pracodawców. Postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie uznano go za organizację reprezentatywną i z dniem 17 czerwca 2002 r. przedstawiciele tej organizacji zostali powołani do składu Trójstronnej Komisji.

Wnioski organizacji związkowych oraz organizacji pracodawców o stwierdzenie ich reprezentatywności rozpatruje sąd okręgowy w Warsza-

wie, który wydaje w tej sprawie orzeczenie w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku, w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

Schemat strukturalny Komisji w 2012

Ustawa zakłada, że z wnioskami o stwierdzenie reprezentatywności, organizacje związkowe i organizacje pracodawców występują co 4 lata. Okres 4 lat liczy się od dnia uprawomocnienia się uprzednio wydanego orzeczenia. Z upływem 4 lat od uprawomocnienia się orzeczenia o stwierdzeniu reprezentatywności, organizacja związkowa i organizacja pracodawców traci uprawnienia organizacji reprezentatywnej w rozumieniu ustawy, chyba że udokumentuje Prezydium Komisji złożenie wniosku o ponowne stwierdzenie reprezentatywności. W takim przypadku organizacja ta zachowuje status organizacji reprezentatywnej do czasu uprawomocnienia się orzeczenia sądu o ponownym stwierdzeniu reprezentatywności.

Oprócz reprezentantów strony rządowej i partnerów społecznych w pracach Komisji uczestniczą, z głosem doradczym, przedstawiciele: Głównego Urzędu Statystycznego, Narodowego Banku Polskiego, jak również przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego (także z głosem doradczym), w zakresie dotyczącym wykonywania zadań publicznych przez samorząd terytorialny, delegowani przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W 2008 r., zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o TK do prac Trójstronnej Komisji został doproszony, z głosem doradczym, przedstawiciel organizacji pozarządowych, reprezentujący Radę Działalności Pożytku Publicznego.

Należy dodać, że każda z trzech stron Komisji może zapraszać do udziału w jej pracach (z głosem doradczym) przedstawicieli organizacji społecznych i zawodowych oraz odpowiednio: strona rządowa – przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej, strona pracowników – przedstawiciele związków zawodowych i organizacji związkowych nie spełniających kryteriów reprezentatywności oraz strona pracodawców – przedstawiciele organizacji pracodawców nie spełniających kryteriów reprezentatywności. Z prawa takiego skorzystała, między innymi, strona rządowa zapraszając do udziału w pracach Komisji z głosem doradczym: Krajową Radę Spółdzielczą, i Federację Konsumentów poszerzając w ten sposób grono organizacji i instytucji dialogu obywatelskiego.

Osoby powołane do składu Komisji albo do udziału w jej pracach uczestniczą osobiście w pracach Komisji.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o TK, do pierwszego składu Komisji Prezes Rady Ministrów powołał po pięciu przedstawicieli każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców.

W dniu 15 lipca 2002 r. Trójstronna Komisja przyjęła uchwałę w sprawie liczby przedstawicieli reprezentatywnych organizacji związkowych i reprezentatywnych organizacji pracodawców w składzie Komisji. Uzgodniono, że każda z organizacji strony społecznej reprezentowana jest przez 7 przedstawicieli.

Jednak w związku z poszerzaniem składu Komisji o kolejne organizacje spełniające kryteria reprezentatywności, organizacje pracodawców uzyskały większą liczbę członków niż organizacje związkowe. Dlatego też strony uzgodniły między sobą, że każda organizacja związków zawodowych będzie miała po siedmiu przedstawicieli w składzie Komisji, zaś każda z organizacji pracodawców zachowa liczbę pięciu swoich reprezentantów.

Skład personalny Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych

Strona rządowa

- Przewodniczący Komisji Minister Pracy i Polityki Społecznej
Władysław Kosiniak-Kamysz

- Członkowie:
Mikołaj Budzanowski Minister Skarbu Państwa
Jan Vincent-Rostowski Minister Finansów
Jacek Męcina Sekretarz Stanu,
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Piotr Stachańczyk Sekretarz Stanu,
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Mieczysław Kasprzak Sekretarz Stanu, Ministerstwo Gospodarki
Tadeusz Jarmuziewicz Sekretarz Stanu,
Ministerstwo Transportu,
Budownictwa i Gospodarki Morskiej
Stanisław Gawłowski Sekretarz Stanu, Ministerstwo Środowiska
Marek Ratajczak Podsekretarz Stanu,
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Maciej Jakubowski Podsekretarz Stanu,
Ministerstwo Edukacji Narodowej
Cezary Rzemek Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Zdrowia
Tadeusz Nalewajk Podsekretarz Stanu,
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Paweł Orłowski Podsekretarz Stanu,
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Magdalena Młochowska Podsekretarz Stanu,
Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji
Adam Jasser Podsekretarz Stanu,
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Strona związkowa

- **Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”:**
Piotr Duda – Wiceprzewodniczący Komisji

Wojciech Ilnicki
Zbigniew Kruszyński
Jarosław Lange
Janusz Łaznowski
Henryk Nakonieczny
Leszek Walczak

- **Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych:**

Jan Guz – Wiceprzewodniczący Komisji
Sławomir Broniarz
Stanisław Janas
Urszula Michalska
Leszek Miętek
Sławomir Redmer
Józef Woźny

- **Forum Związków Zawodowych:**

Tadeusz Chwałka – Wiceprzewodniczący Komisji
Iwona Borchulska
Antoni Duda
Janusz Jaworski
Zygmunt Mierzejewski
Stanisław Stolorz
Dariusz Trzcionka

Strona pracodawców

- **Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej:**

Andrzej Malinowski – Wiceprzewodniczący Komisji
Jan Feliks Buczek
Michał Kuszyk
Iwona Sroka
Andrzej Węglarz

- **Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych – Lewiatan:**

Henryka Bochniarz – Wiceprzewodnicząca Komisji
Jeremi Mordasewicz
Małgorzata Starczewska-Krzysztozek
Maciej Sekunda
Andrzej Stępniewski

- **Business Centre Club – Związek Pracodawców:**
Wojciech Warski – Wiceprzewodniczący Komisji
Maciej Grelowski
Grażyna Majcher-Magdziak
Dominika Staniewicz
Zbigniew Żurek
- **Związek Rzemiosła Polskiego:**
Jerzy Bartnik – Wiceprzewodniczący Komisji
Jan Klimek
Tadeusz Kliś
Paweł Saar
Leszek Janowski

Przedstawiciele z głosem doradczym:

Witold Koziński	Narodowy Bank Polski
Janusz Witkowski	Główny Urząd Statystyczny

Przedstawiciele samorządu terytorialnego wskazani przez stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego:

Jacek Bendykowski	Związek Województw RP
Tomasz Bystronki	Związek Gmin Wiejskich RP
Andrzej Jakubiak	Związek Powiatów Polskich i Unii Metropolii Polskich
Janusz Żmurkiewicz	Związek Miast Polskich

Skład Prezydium Trójstronnej Komisji:

Władysław Kosiniak-Kamysz	Przewodniczący Komisji
Jerzy Bartnik	Wiceprzewodniczący Komisji (ZRP)
Henryka Bochniarz	Wiceprzewodnicząca Komisji (PKPP – Lewiatan)
Tadeusz Chwałka	Wiceprzewodniczący Komisji (FZZ)
Piotr Duda	Wiceprzewodniczący Komisji (NSZZ „Solidarność”)
Jan Guz	Wiceprzewodniczący Komisji (OPZZ)
Andrzej Malinowski	Wiceprzewodniczący Komisji (Pracodawcy RP)
Wojciech Warski	Wiceprzewodniczący Komisji (BCC – ZP)

Sekretarze Prezydium:

Włodzimierz Biniek

Sekretarz (ZRP)

Janusz Gołąb

Sekretarz (OPZZ)

Zbigniew Kruszyński

Sekretarz (NSZZ „Solidarność”)

Waldemar Lutkowski

Sekretarz (FZZ)

Jeremi Mordasewicz

Sekretarz (PKPP – Lewiatan)

Piotr Rogowiecki

Sekretarz (Pracodawcy RP)

Marek Wałęskiewicz

Sekretarz (MPiPS)

Zbigniew Żurek

Sekretarz (BCC – ZP).

III. Organizacja pracy TK

Organizacja pracy Komisji wynika z ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1080 z późn. zm.) oraz z Uchwały nr 2 z dnia 6 marca 2002 r. w sprawie Regulaminu Komisji.

Przewodniczący Komisji

Przewodniczącą Komisji wyznacza Prezes Rady Ministrów spośród członków Rady Ministrów, będących przedstawicielami Rady Ministrów w składzie Komisji. Prezes Rady Ministrów – Donald Tusk z dniem 26 stycznia 2012 r. wyznaczył na Przewodniczącą Komisji Władysława Kosiniak-Kamysza – Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Posiedzenia plenarne Komisji oraz posiedzenia Prezydium Komisji zwołuje przewodniczący Komisji: z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej jednego z wiceprzewodniczących Komisji, po ustaleniu porządku posiedzenia Komisji. Przewodniczący Komisji może w wyjątkowym przypadku upoważnić pisemnie jednego z wiceprzewodniczących Komisji do zwołania posiedzenia plenarnego Komisji lub posiedzenia Prezydium Komisji. Przewodniczący Komisji, na wniosek co najmniej jednej ze stron Komisji, zawieszają posiedzenie Komisji.

Prezydium Komisji

Pracami Komisji kieruje Prezydium, w skład którego wchodzi przewodniczący i wiceprzewodniczący Komisji. Przedstawiciele każdej z organizacji pracowników i pracodawców mają po jednym wiceprzewodniczącym Komisji, których obecnie jest siedmiu. Prezydium Komisji ustala działania i harmonogram prac oraz porządek posiedzenia Komisji.

Do zadań Prezydium Komisji należy:

1. ustalanie programu działania i harmonogramu prac Komisji, uwzględniającego pilność spraw będących przedmiotem jej działania;
2. ustalanie porządku posiedzenia Komisji przy uwzględnieniu charakteru i rodzaju spraw przewidzianych do rozpatrzenia, za wyjątkiem spraw, o których mowa w § 20 Regulaminu Komisji;
3. przedstawianie propozycji ustaleń w sprawach organizacyjnych;

4. sporządzanie komunikatu z posiedzenia Komisji;
5. zlecenie wykonania ekspertyz na rzecz Komisji oraz zespołów problemowych;
6. przekazywanie uchwał i stanowisk Komisji organom władzy państwowej;
7. występowanie na zewnątrz w sprawach dotyczących działalności Komisji;
8. określanie zasad informowania opinii publicznej o pracach zespołów;
9. rozpatrywanie spraw przekazanych przez Komisję, z wyjątkiem zadań, których realizacja przez Komisję wynika z odrębnych ustaw;
10. wykonywanie innych zadań określonych przez Komisję.

Sekretarze Prezydium

Prezydium Komisji przy wykonywaniu zadań korzysta z pomocy sekretarzy Prezydium Komisji. Każdy z członków Prezydium wyznacza po jednym sekretarzu. Do zadań sekretarzy Prezydium Komisji należy:

1. zapewnienie współpracy między członkami Prezydium i członkami Komisji;
2. przedstawianie propozycji ustaleń w sprawach organizacyjnych;
3. sporządzanie projektu komunikatu z posiedzenia Komisji;
4. monitorowanie realizacji uchwał Komisji i decyzji Prezydium Komisji;
5. organizowanie spraw proceduralnych oraz przepływu informacji w związku z działalnością Komisji i Prezydium Komisji;
6. przedstawianie wniosków dotyczących funkcjonowania Sekretariatu Komisji;
7. wykonywanie innych zadań zleconych przez Komisję.

Sekretarze Prezydium Komisji mają prawo do udziału w posiedzeniach Komisji.

Posiedzenia plenarne

Komisja obraduje na posiedzeniach plenarnych, które odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące. Na posiedzeniach plenarnych Komisja może podejmować uchwały, jeżeli w głosowaniu bierze udział przedstawiciel: Rady Ministrów, co najmniej jednej z organizacji pracodawców reprezentowanych w Komisji i co najmniej jeden z organizacji pracowników reprezentowanych w Komisji. Podjęcie uchwały przez Komisję wymaga zgody wszystkich ww. biorących udział w głosowaniu.

Zgodnie z nowelą ustawy z dnia 8 października 2004 r. (Dz.U. z 2004 r. Nr 240, poz. 2407) Komisja może zdecydować o podjęciu uchwały w danej sprawie w drodze korespondencyjnego głosowania strony rządowej oraz każdej z organizacji pracowników i pracodawców. Głosowanie korespondencyjne jest ważne, jeżeli wzięty w nim udział wszystkie organizacje pracowników i pracodawców oraz strona rządowa. Podjęcie uchwały w drodze korespondencyjnego głosowania wymaga zgody wszystkich biorących udział w głosowaniu. Ponadto Komisja, w drodze uchwały, może przekazać Prezydium Komisji rozpatrzenie sprawy należącej do jej kompetencji, z wyjątkiem zadań, których realizacja przez Komisję wynika z odrębnych ustaw.

Komisja może w drodze uchwały powoływać stałe i doraźne zespoły problemowe. Uchwała o powołaniu zespołu określa zadania zespołu oraz jego skład albo sposób ustalenia tego składu.

Członkowie Komisji i Prezydium Komisji mogą korzystać na posiedzeniu Komisji oraz Prezydium Komisji z pomocy zaproszonych przez siebie doradców. Przedstawiciele każdej z organizacji oraz strona rządowa mogą korzystać z pomocy jednego doradcy w sprawie objętej porządkiem obrad.

Komisja uchwała regulamin Komisji, który określa szczegółowe zasady i tryb pracy Komisji, Prezydium oraz zespołów, a także uprawnienia członków Komisji związane z udziałem w jej pracach. Na aktualny Regulamin TK składają się zapisy z pięciu podjętych w tej sprawie Uchwał.

Z posiedzeń Komisji sporządza się komunikat, którego formę i sposób udostępniania określa regulamin Komisji. Zawiera on w szczególności uchwały Komisji i stanowiska stron Komisji. Przebieg posiedzenia Komisji i zespołów problemowych rejestruje się na nośniku magnetycznym (taśma magnetofonowa lub CD). Z posiedzeń Komisji i jej zespołów Sekretariat Komisji sporządza protokoły.

Sekretariat Komisji

Obsługę Komisji zapewnia sekretariat Komisji złożony z pracowników Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Do zadań Sekretariatu należy zapewnienie obsługi administracyjno-biurowej, między innymi: przesyłanie zawiadomień o terminach posiedzeń oraz niezbędnych materiałów, opracowywanie protokołów z posiedzeń plenarnych Komisji oraz spotkań zespołów problemowych, informa-

cji z posiedzeń Prezydium, monitorowanie wykonania (stanu realizacji) ustaleń Komisji i zespołów. Sekretariat udostępnia członkom Komisji i innym zainteresowanym dokumentację dotyczącą Komisji, udziela wyjaśnień i odpowiedzi na pytania dotyczące podstaw prawnych, składu i bieżącej działalności Komisji oraz przygotowuje informacje zbiorcze.

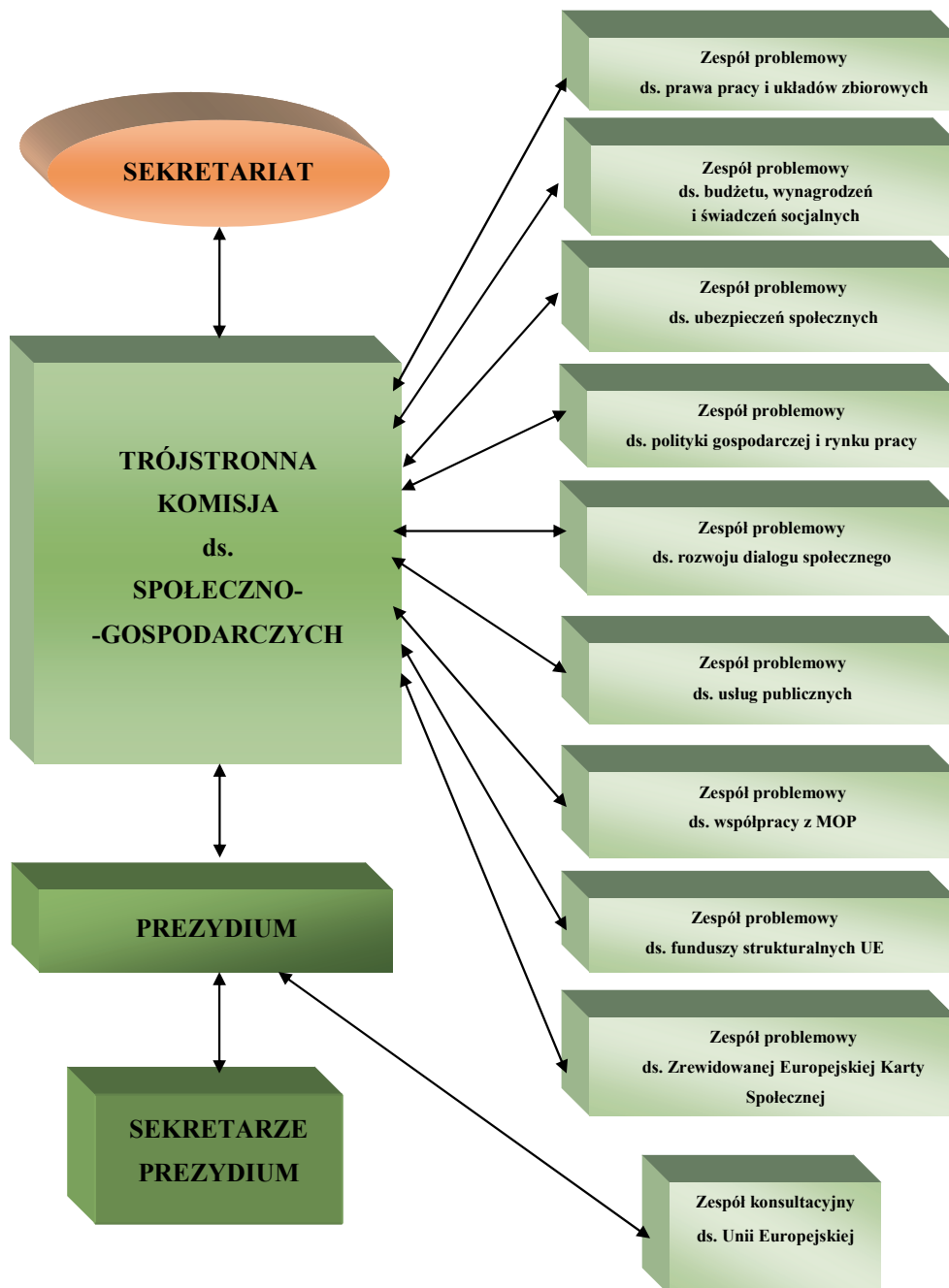
Posiedzenia Komisji, Prezydium Komisji i zespołów odbywają się w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz w Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” (Warszawa, ul. Limanowskiego 23). CPS „Dialog” jest jednostką budżetową.

W szczególnych przypadkach posiedzenia Komisji mogą odbywać się w innym miejscu.

Koszty działania Komisji są pokrywane z budżetu państwa w części dotyczącej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy.

Ponadto na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (www.mpips.gov.pl oraz www.dialog.gov.pl) jest zamieszczona informacja o Komisji Trójstronnej. Zawiera ona najistotniejsze dane dotyczące Komisji, takie jak: podstawy prawne działania TK, komunikaty, skład, uchwały i stanowiska przyjęte przez Komisję.

Schemat organizacyjny Trójstronnej Komisji

IV. Działalność TK

W 2012 roku Komisja odbyła 8 posiedzeń plenarnych.

- 22.02. – debatowano nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Spotkanie odbyło się z udziałem Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska. Zwrócono uwagę, że prognozy demograficzne wynikające z zachodzących procesów i obserwowanych trendów demograficznych jasno pokazują starzenie się polskiego społeczeństwa. Wyjaśniono, że reakcją rządu na zjawisko starzenia się ludności – podobnie jak dzieje się to w innych państwach Unii Europejskiej – jest podniesienie ustawowego wieku emerytalnego. Podkreślono, że rolą rządu jest podejmowanie trudnych decyzji zmierzających do zrównoważenia systemu ubezpieczeń społecznych zaznaczając, że wyrażone przez partnerów społecznych w toku konsultacji społecznych uwagi zostaną wzięte pod

uwagę w kształtowaniu końcowej propozycji ustawy regulującej podniesienie wieku emerytalnego.

- 11.05. – wysłuchano informacji na temat wybranych wskaźników makroekonomicznych stanowiących podstawę do prac nad projektem ustawy budżetowej na 2013 r. powstałą w oparciu o aktualizację Programu konwergencji przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 25 kwietnia 2012 r.

Ministerstwo Finansów przybliżyło uwarunkowania przyjętej prognozy w kontekście: kondycji sektora finansów publicznych Polski na przestrzeni lat 2003–2011 (sytuacja fiskalna), przewidywanej na rok 2012–2013 dynamiki importu UE-27 (sytuacja zewnętrzna), prognozowanego na lata 2010–2060 spadku liczby ludności w wieku produkcyjnym (sytuacja demograficzna).

Ministerstwo Sprawiedliwości przedstawiło informację na temat deregulacji dostępu do zawodów w kontekście przygotowanego przez resort sprawiedliwości projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów. Poinformowano, że w resorcie sprawiedliwości przygotowany został pierwszy projekt ustawy otwierającej dostęp do 40-stu zawodów regulowanych, stanowiący realizację zapowiedzi zmian legislacyjnych wskazanych w expose Premiera Donalda Tuska w dniu 18 listopada 2011 r.

- 14.06. – Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zaprezentowało propozycję weryfikacji wysokości świadczeń rodzinnych i kwot kryteriów dochodowych do nich oraz propozycję weryfikacji wysokości świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i kwot kryteriów dochodowych do nich. Wysłuchano informacji z posiedzenia Zespołu problemowego TK ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych, który zajmował się przedmiotową tematyką. Poinformowano, że na forum Zespołu nie udało się uzgodnić wspólnego stanowiska w sprawie weryfikacji progów interwencji socjalnej.

Zapoznano się z informacją Ministra Zdrowia na temat trybu konsultacji projektu z dnia 17 maja 2012 r. ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej.

- 29.06. – przedstawiono informację ze wspólnego posiedzenia Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych i zespołu ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych w sprawie zwiększenia wysokości wskaźnika waloryzacji emerytur i rent z FUS w 2013 r. (zgodnie z art. 89 ustawy o emeryturach

i rentach z FUS). Przewodniczący Zespołu poinformował, że partnerzy społeczni nie uzgodnili wspólnego stanowiska w sprawie wysokości wzrostu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent na 2013 r.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przedstawiło informację w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r.

Wysłuchano informacji Ministra Finansów na temat założeń projektu budżetu państwa oraz kształtowania wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok 2013.

Przedyskutowano kwestię zniesienia limitu (600 litrów) wwozu paliwa z krajów trzecich do Polski w standardowym zbiorniku samochodu ciężarowego. Wysłuchano informacji z prac Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy w powyższej sprawie, gdzie strona społeczna przyjęła wspólne stanowisko w którym uznała, że limit należy znieść, gdyż obowiązujące obecnie przepisy prawa w tym zakresie stanowią barierę dla rozwoju branży transportowej w Polsce.

Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej omówiło kwestię stawek ryczału na używanie pojazdu do celów służbowych. Poinformowało, że w związku ze wzrostem cen paliw i potrzebą ustalenia nowych (wyższych) stawek ryczału, resort, na podstawie analiz przeprowadzonych przez Instytut Transportu Samochodowego, przygotował rozporządzenie zmieniające. Projekt rozporządzenia został przekazany do Ministerstwa Finansów.

Zapoznano się z informacją na temat prywatyzacji sektora uzdrowiskowego w związku z przesłanym do konsultacji społecznych projektem rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie wykazu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonych w formie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa.

Wnioskodawca powyższego punktu, którym było Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych poinformowało, że w przedłożonym do konsultacji społecznych projekcie nowelizacji rozporządzenia z dnia 8 października 2008 r. w sprawie wykazu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonych w formie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, które nie będą podlegać prywatyzacji, Minister Skarbu Państwa zaproponował pozostawienie jednego uzdrowiska nie podlegającego prywatyzacji. Zawnioskowano, aby tematyka uzdrowiskowa była przedmiotem obrad Zespołu ds. usług publicznych.

- 13.07. – wysłuchano informacji z posiedzenia Zespołu ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę na 2013 r. oraz wysokości średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na 2013 r.

Trójstronna Komisja nie osiągnęła porozumienia w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r., jak również w sprawie wysokości średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w 2013 r.

Zapoznano się z informacją z przebiegu dyskusji na temat planów prywatyzacji sektora uzdrowiskowego zawartych w projekcie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu Państwa w sprawie wykazu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonych w formie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, które nie będą podlegać prywatyzacji, jaka miała miejsce na posiedzeniu Zespołu problemowego TK ds. usług publicznych w dniu 6 lipca 2012 r.

Poruszono problem „usamorządowienia” spółek Przewozów Regionalnych i skierowano go pod obrady Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy.

- 13.09. – strona rządowa przedstawiła Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych projekt ustawy budżetowej na rok 2013 omawiając podstawowe wielkości budżetu państwa na 2013 r. i uwarunkowania przyjętych prognoz makroekonomicznych.

Odnosząc się do przedstawionego przez resort finansów projektu ustawy budżetowej partnerzy społeczni reprezentowani w Trójstronnej Komisji zwrócili uwagę na prawdopodobieństwo niedoszacowania prognozowanej przez rząd na przyszły rok stopy bezrobocia rejestrowanego i na nadmiernie optymistyczną – w ich opiniach – prognozę wzrostu zatrudnienia.

- 05.11. – strona rządowa przedstawiła Trójstronnej Komisji nowe założenia polityki i dalsze kierunki prac rządu zapowiedziane przez Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska w wystąpieniu sejmowym w dniu 12 października 2012 r. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przedstawiło kierunki prac resortu związane z możliwością wydłużenia urlopu macierzyńskiego/ojcowskiego informując, że projektowane przez resort zmiany dotyczą wprowadzenia dwuwariantowości trwania okresu

urlopu dla matek i ojców: krótszy urlop macierzyński – 26 tygodni (20 +6 od 2014 r.) i świadczenie w wysokości 100% podstawy wymiaru zasiłku lub dwukrotnie dłuższy urlop macierzyński/ojcowski – trwający 52 tygodnie przy 80% podstawy wymiaru zasiłku i adekwatnie do tej wysokości ustalone składki.

Poinformowano również o przygotowanym przez resort pracy projekcie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Zapowiedziano, że uelastycznienie czasu pracy będzie możliwe poprzez wydłużenie okresu rozliczeniowego do 12 miesięcy oraz wprowadzenie ruchomego czasu pracy.

Ponadto przekazano informację dotyczącą planowanej reformy urzędów pracy, która zakłada: koncentrację działań na doprowadzeniu osób bezrobotnych do zatrudnienia, wzrost liczby pracowników zaangażowanych w pracę z osobami bezrobotnymi, indywidualne podejście do osób szukających pracy, profilowanie usług, ocenę skuteczności urzędów na podstawie wszystkich podejmowanych działań, wprowadzenie nowych form aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, współpracę z organizacjami pozarządowymi, prywatnymi agencjami zatrudnienia i pomocą społeczną.

Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej poinformowało o kontynuacji inwestycji drogowych, planowanej w latach 2013–2015 modernizacji kolei realizowanej poprzez modernizację i rewitalizację linii kolejowych oraz zakup i modernizację taboru kolejowego. Ponadto resort przekazał informację o podjętych działaniach zmierzających do opracowania Kodeksu budowlanego.

Poinformowano, że w resorcie transportu, budownictwa i Gospodarki morskiej trwają również prace nad *Programem „Mieszkanie dla Młodych”*, który ma być adresowany do młodych ludzi: małżeństw, osób samotnie wychowujących dzieci i osób samotnych (tzw. singli) do 35. roku życia, nie będących dotąd właścicielami bądź współwłaścicielami innego lokalu mieszkalnego.

Ministerstwo Edukacji Narodowej przedstawiło dwa główne obszary działań zaplanowanych przez resort. Pierwszy z nich związany jest z projektowaną nowelizacją ustawy o systemie oświaty (*„Przedszkole dobre, tańsze i dostępne”*). W projektowanych przez MEN zmianach zakłada się miejsce w przedszkolu, w szczególnie uzasadnionych przy-

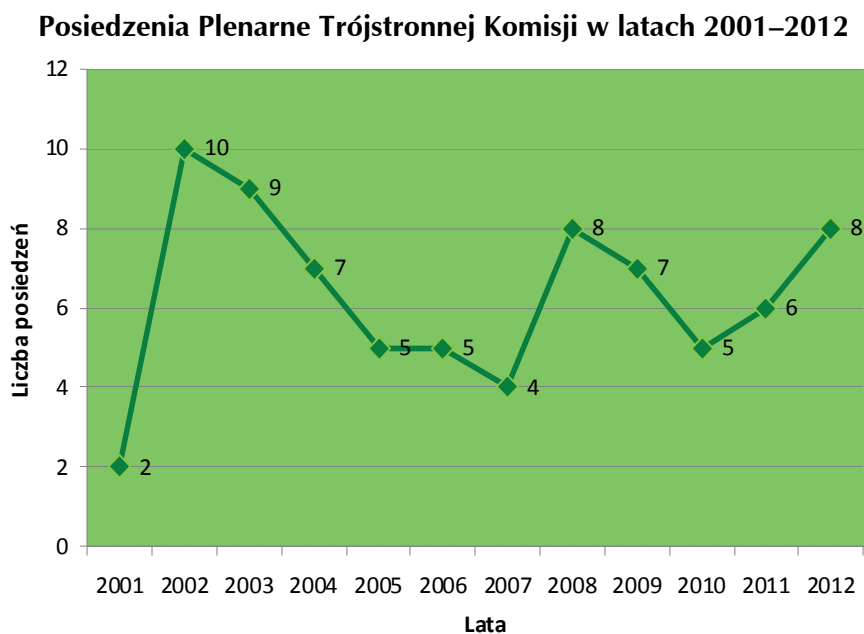
padkach, dla dziecka, które ukończyło 2 lata od 1 września 2013 r., rok później prawo do wychowania przedszkolnego będzie dotyczyło każdego 4-latka, a od 1 września 2016 r. – 3-latka. Ponadto w MEN przygotowany został projekt nowych rozwiązań prawnych zawierających propozycje wsparcia finansowego dla gmin w realizacji zadań dotyczących wychowania przedszkolnego.

Drugi z tych obszarów związany jest z przygotowanym przez MEN rządowym programem rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych „*Cyfrowa szkoła*” (obszar e-uczeń i e-szkoła, e-zasoby edukacyjne, w tym: e-podręcznik oraz e-nauczyciel).

- 15.11. – dyskutowano na temat konsekwencji usamorządowienia kolejowych spółek pasażerskich. Strona związkowa zwróciła uwagę na konieczność wypracowania systemowych rozwiązań w zakresie warunków dalszego funkcjonowania spółki Przewozy Regionalne sp. z o.o. oraz przyjęcie kompleksowego programu restrukturyzacji tej spółki i sektora kolejowych, regionalnych przewozów pasażerskich.

Strona rządowa za kwestię kluczową dla prawidłowego funkcjonowania kolejowych spółek pasażerskich uznała dobrą współpracę między spółkami a samorządami podkreślając, że w dobie liberalizacji rynku kolejowego w UE powrót do jednej wielkiej spółki kolejowej nie jest możliwy, a najważniejszą kwestią jest wykonywanie przewozów w sposób ciągły, bez względu na podmiot świadczący usługi przewozowe.

Statystyka posiedzeń plenarnych TK na przestrzeni 12 lat ustawowej działalności przedstawia się następująco:

Lata	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba posiedzeń	2	10	9	7	5	5	4	8	7	5	6	8

Posiedzenia Prezydium

W 2012 r. odbyło się **11** posiedzeń Prezydium, w trakcie których:

- Z udziałem Prezesa Rady Ministrów – Pana Donalda Tuska toczyły się rozmowy na temat wzmocnienia roli dialogu społecznego w ramach Trójstronnej Komisji oraz planowanych reform w systemie emerytalnym.
- Partnerzy społeczni wskazali obszary tematyczne do prac w Komisji, wśród których wymienili wydłużenie wieku emerytalnego, możliwości rozwoju dialogu społecznego w Polsce tak na szczeblu centralnym, jak i regionalnym oraz zmiany w prawie pracy.
- Szeroko dyskutowano nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw przewidującym wydłużenie wieku emerytalnego do 67 roku życia dla kobiet i mężczyzn. Strona rządowa przedstawiła informację nt. zmian demograficznych w szerokiej perspektywie i ich wpływu na system zabezpieczenia społecznego.
- Omówiono *Projekt założeń ustawy o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych w gospodarce* (tzw. trzecia ustawa deregulacyjna)

i uzgodniono, że poszczególne obszary przedstawionego wykazu ustaw objętych pomiarem będą przedmiotem prac właściwych merytorycznie zespołów TK i zespołów branżowych.

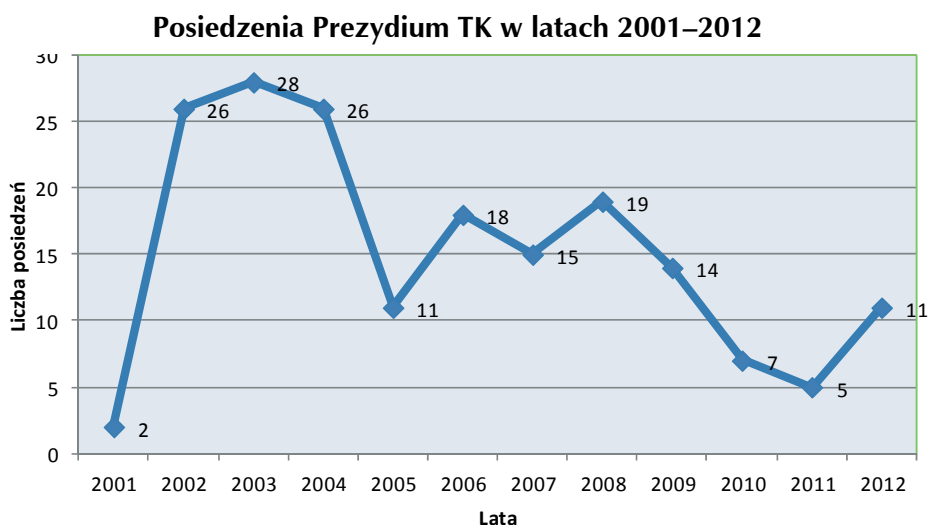
- Członkowie Prezydium wysłuchali sprawozdania Przewodniczącego Zespołu doraźnego ds. pracowników samorządowych oraz służby cywilnej z działalności Zespołu. Zgodnie z Uchwałą Nr 34 TK powołującą Zespół doraźny, rok 2011 był ostatnim rokiem jego prac.
- Zapoznano się ze Stanowiskiem Związku Zawodowego Twórców Kultury wobec rządowego projektu ustawy o zm. ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przewidującego ograniczenie przysługującego twórcom prawa do odliczania 50% kosztów uzyskania przychodu.
- Na wniosek Związku Rzemiosła Polskiego zaprezentowano kwestię przedłużającego się postępowania przed Komisją Prawa Autorskiego w sprawach o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń za korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych (tantiem).
- Rozpatrzono pismo Przewodniczącego Zespołu problemowego ds. współpracy z MOP dotyczące zajęcia się przeglądem zgłoszonych konwencji pod kątem możliwości ich ewentualnej ratyfikacji oraz dokonania przeglądu realizacji zapisów ratyfikowanych konwencji przez właściwe merytorycznie w danych zagadnieniach zespoły problemowe TK.
- Dyskutowano nad zwiększeniem liczby przedstawicieli pracodawców i pracowników z ramienia Komisji Trójstronnej do prac w Komitecie Monitorującym dla Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2009–2014 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009–2014.
- Wysłuchano informacji Przewodniczącego Zespołu ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych w sprawie kryteriów dochodowych uprawniających do pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych oraz wysokości kwot świadczeń pieniężnych.
- Przedstawiono stanowisko strony pracodawców i pracowników w sprawie zniesienia limitu (600 litrów) wwozu paliwa z krajów trzecich do Polski w standardowym zbiorniku samochodu ciężarowego z dnia 22 maja 2012 r.
- Przedyskutowano kwestię stawek ryczałtu na używanie pojazdu do celów służbowych.
- Zapoznano się z rekomendacją Sekretarzy Prezydium dotyczącą powołania w miejsce Zespołu doraźnego ds. pracowników samorządowych

- oraz służby cywilnej dwóch zespołów konsultacyjno-doradczych: ds. służb podlegających MF przy Ministerstwie Finansów oraz ds. administracji publicznej przy Ministerstwie Cyfryzacji i Administracji.
- Z udziałem Ministra Zdrowia Bartosza Arłukowicza poruszono kwestię trybu konsultacji projektu ustawy z dnia 17.05.2012 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej.
 - Wysłuchano informacji ze wspólnego posiedzenia Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych i ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych w sprawie zwiększenia wysokości wskaźnika waloryzacji emerytur i rent z FUS w 2013 r.
 - Rozpatrzono wniosek Przewodniczącego Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy dotyczący propozycji partnerów społecznych z zakresu wydatkowania środków z Funduszu Pracy.
 - Przedstawiono Stanowisko partnerów społecznych w sprawie dalszej realizacji działań w ramach PO KL (rozwój dialogu społecznego).
 - Poruszono kwestię usamorządowienia kolejowych spółek pasażerskich w celu podjęcia.
 - Omówieniu poddano kwestię prywatyzacji sektora uzdrowiskowego w związku z projektem rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie wykazu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonych w formie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa.
 - Ministerstwo Skarbu Państwa zaprezentowało informacje w sprawie spółek i podmiotów gospodarczych Skarbu Państwa i z jego udziałem w zakresie realizowanych i planowanych zmian w strukturze własnościowej i korporacyjnej.
 - Omówiono sytuację w tyskim zakładzie spółki Fiat Auto Poland w związku z zapowiedzianymi przez Zarząd Spółki zwolnieniami obejmującymi 1500 pracowników tego zakładu w pierwszym kwartale 2013 r. Przedstawiciele organizacji związkowych w spółce Fiat Auto Poland podkreślili potrzebę przyjęcia systemowych rozwiązań prawnych umożliwiających skierowanie strumienia pomocowych środków państwa bezpośrednio do zagrożonych zakładów produkcyjnych. Ministerstwo Pracy i Polityki społecznej poinformowało o podjęciu działań mających na celu ochronę miejsc pracy zwłaszcza tam, gdzie zagrożenie dotyczy branży czy regionu. Poddano pod rozagę partnerów społecznych propozycję rozpoczęcia intensywnych prac nad wspierającą zatrudnienie ustawą o charakterze antykryzysowym.

Przyjęto przy tym szereg ustaleń delegujących zgłaszane przez partnerów społecznych zagadnienia do prac w Zespołach problemowych Komisji.

Należy również dodać, iż posiedzenia Prezydium TK poprzedzały spotkania Sekretarzy Prezydium, których w 2012 r. było 6.

Zestawienie liczby posiedzeń w ciągu ostatnich 12 lat przedstawia zamieszczony poniżej wykres.

Lata	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba posiedzeń	2	26	28	26	11	18	15	19	14	7	5	11

V. Prace zespołów problemowych TK

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych..., Komisja może powoływać, w drodze uchwały, stałe i doraźne zespoły problemowe. Dotychczas Komisja powołała 9 zespołów problemowych: ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych, ds. ubezpieczeń społecznych, ds. prawa pracy i układów zbiorowych, ds. polityki gospodarczej i rynku pracy, ds. funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, ds. rozwoju dialogu społecznego, ds. usług publicznych, ds. współpracy z Międzynarodową Organizacją Pracy, ds. Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej oraz jeden konsultacyjny – ds. Unii Europejskiej. Zakresy prac zespołów problemowych stanowi *Załącznik nr 3*.

Posiedzenia zespołów zwołuje przewodniczący zespołu: z własnej inicjatywy, na wniosek co najmniej jednej organizacji pracowników i pracodawców lub przedstawiciela strony rządowej. Posiedzeniu zespołu przewodniczy przewodniczący zespołu albo wyznaczony przez niego członek zespołu. Przewodniczący zespołu, po uzgodnieniu z członkami zespołu, może wystąpić z wnioskiem do Prezydium Komisji o zlecenie ekspertyzy na potrzeby prac zespołu. Wniosek powinien zawierać uzasadnienie sporządzenia ekspertyzy. We wniosku może zostać wskazana osoba rekomendowana do sporządzenia ekspertyzy.

Przewodniczącym zespołu jest członek Komisji wskazany przez organizację pracowników i pracodawców, który uzyskał akceptację pozostałych organizacji oraz strony rządowej, w dwóch przypadkach jest to reprezentant strony rządowej.

W skład zespołu wchodzi po dwóch przedstawicieli, poza przewodniczącym zespołu, każdej z organizacji partnerów społecznych oraz strony rządowej.

Członkowie zespołu mogą na posiedzeniu zespołu korzystać z pomocy zaproszonych przez siebie doradców. Przedstawiciele każdej z organizacji oraz strona rządowa mogą korzystać z pomocy trzech doradców.

Przy podejmowaniu stanowiska przez zespół mają zastosowanie takie same przepisy jak przy posiedzeniach plenarnych Komisji W przypadku niezgodnienia stanowiska każda ze stron może przedstawić odrębne stanowisko.

Przewodniczący zespołu przekazuje Komisji niezwłocznie tekst przyjętego stanowiska, za pośrednictwem przewodniczącego Komisji.

Działalność Zespołów w 2012 roku:

**Zespół problemowy TK ds. prawa pracy
i układów zbiorowych**

Przewodniczącym Zespołu był Jacek Męcina a następnie Maciej Sekunda (PKPP-Lewiatan). Zespół został powołany Uchwałą Nr 3 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 6 marca 2002 r.

Przewodniczy Jacek Męcina

Przewodniczy Maciej Sekunda

W 2012 r. odbyło się **9 spotkań** Zespołu oraz **7** posiedzeń roboczych. Posiedzenia obejmowały następującą tematykę:

- Stanowisko partnerów społecznych w sprawie przedstawionych przez stronę rządową propozycji trzech wariantów prac legislacyjnych związanych z zakończeniem stosowania w dniu 31 grudnia 2011 r. rozwiązań z zakresu prawa pracy zawartych w ustawie z dnia 1 lipca 2009 r. o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców.

Propozycje wariantów:

- W pierwszym wariantcie zaproponowano prowadzenie prac nad nową ustawą obowiązującą przez określony czas i dotyczącą wszystkich pracodawców, zawierającą szczególne rozwiązania z zakresu prawa pracy wzorowane na rozwiązaniach zawartych w ustawie antykryzysowej.
- W wariantcie drugim założono wprowadzenie do Kodeksu Pracy, jako przepisów o trwałym charakterze i powszechnym zakresie stosowania, dwóch rozwiązań z ustawy antykryzysowej, tj. możliwości przedłużania okresu rozliczeniowego czasu pracy do 12 miesięcy i stosowania indywidualnych rozkładów czasu pracy (dla załogi i dla uprawnionego pracownika), przy jednoczesnym dokonaniu niezbędnych zmian w dziale szóstym Kodeksu Pracy.
- W trzecim wariantcie przewidziano kontynuowanie prac nad całościowym uregulowaniem problematyki czasu pracy w nowym dziale szóstym Kodeksu Pracy, z wykorzystaniem dorobku i doświadczeń zdobytych w trakcie stosowania przepisów ustawy antykryzysowej.

Strona pracodawców przedstawiła Stanowisko w sprawie propozycji zmian w obszarze zbiorowego prawa pracy i dialogu społecznego (*załącznik nr 1*) stanowiące odpowiedź na zaprezentowane jeszcze w 2011 r. stanowisko strony związkowej w tej sprawie.

Zespół przyjął ponadto Stanowisko w sprawie podjęcia prac nad całościowymi zmianami Działu VI Kodeksu pracy – Czas pracy w połączeniu ze zmianami w regulacjach warunków stabilności zatrudnienia w kontekście stosowania umów na czas określony, umów cywilnoprawnych, samozatrudnienia i pracy tymczasowej (*załącznik nr 2*).

- Kwestia implementacji do krajowego porządku prawnego postanowień zmienionego porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego (trzy warianty przedstawione przez stronę rządową).

Propozycje wariantów:

- Pierwszy wariant zakłada wydzielenie w ramach obowiązującego już w Polsce wymiaru urlopu wychowawczego (3 lata, czyli 36 miesięcy) po jednym miesiącu dla każdego z rodziców i ustanowienie tych miesięcy nieprzenoszalnymi.
- Drugi wariant przewiduje „wygospodarowanie” z obecnego wymiaru urlopu wychowawczego, tj. z 36-u miesięcy, 1 miesiąca urlopu nieprzenoszalnego i dodanie do obecnego wymiaru urlopu 1 miesiąca nieprzenoszalnego dla drugiego z rodziców. Wariant ten zakłada zatem, że niewykorzystanie nieprzenoszalnego urlopu przez jednego z rodziców nie wpłynie na uprawnienie drugiego z rodziców – nadal będzie on mógł wykorzystać urlop wychowawczy w obecnie obowiązującym wymiarze.
- Trzeci wariant zakłada możliwość skorzystania z zaproponowanej nieformalnie przez Komisję Europejską *passerelle clause* (tzw. klauzula kładka), która polegałaby tu na możliwości nie wprowadzania dodatkowych uregulowań dotyczących ściśle urlopu rodzicielskiego, jeśli występowałaby możliwość wykorzystania „nadwyżek” w zakresie innych uprawnień związanych – w tym przypadku z rodzicielstwem – w celu zrealizowania nieprzenaszalnej części urlopu.

Strona rządowa zadeklarowała skierowanie do partnerów społecznych w ustawowym terminie propozycji zapisów dotyczących implementacji do krajowego porządku prawnego postanowień zmienionego porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego wobec sytuacji wyboru przez stronę pracodawców wariantu pierwszego (rekomendowanego zarazem przez stronę rządową), zaś przez stronę związkową – wariantu drugiego.

- Pakiet legislacyjny Komisji Europejskiej w sprawie delegowania pracowników w ramach świadczeń usług – informacja strony rządowej na temat stanu debaty na forum UE i stanowiska zajmowanego przez Rząd.

Członkom Zespołu przedstawiono stanowisko Polski do pakietu legislacyjnego KE w sprawie delegowania pracowników w ramach świadczenia usług. Wyjaśniono, że do dyrektywy dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, jak i do projektu rozporządzenia Rady w sprawie podejmowania działań zbiorowych w kontekście swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług, stanowisko Polski jest negatywne.

Projekty tych przepisów nie satysfakcjonują Rządu Polskiego w związku z mnożeniem różnego rodzaju barier i obciążeń o charakterze administracyjnym, które mogłyby komplikować dobrze funkcjonujący mechanizm dotyczący delegowania.

➤ Prace nad regulacjami czasu pracy w dziale VI Kodeksu pracy.

Strona rządowa zaprezentowała założenia zmian działu VI Kodeksu pracy dotyczącego czasu pracy. Strona pracodawców poparła zaproponowany przez stronę rządową kierunek zmian, strona związkowa generalnie poparła propozycję decentralizacji przepisów dotyczących czasu pracy, kładąc większy nacisk na umieszczenie tych przepisów w sektorowych układach zbiorowych pracy.

Strona rządowa przekazała stronie społecznej dwa projekty zmian przepisów Kodeksu pracy o czasie pracy uwzględniających przebieg dyskusji prowadzonej w trakcie spotkań roboczych – jako punkt wyjścia do dalszych prac Zespołu w tym zakresie. Jeden z projektów stanowił propozycję nowego brzmienia całego działu VI KP, drugi zaś dotyczył wyłącznie niektórych zagadnień czasu pracy (wydłużenie okresu rozliczeniowego czasu pracy do 12 m-cy, wprowadzenie instytucji ruchomego i przerywanego czasu pracy).

Proponowane zmiany ukierunkowano na:

- umożliwienie stronom stosunku pracy – w większym niż dotychczas zakresie – decydowania o szczegółowym rozkładzie czasu pracy przy uwzględnieniu norm ochronnych wynikających z Kodeksu pracy;
- poszerzenie przestrzeni dialogu społecznego na poziomie zakładowym i ponadzakładowym;
- poszerzenie przestrzeni dla układów zbiorowych, które, wzorem wielu państw europejskich, powinny odgrywać większą rolę w procesie stanowienia prawa pracy, niż ma to miejsce obecnie;
- umożliwienie organizowania procesu pracy w dostosowaniu do dynamicznie zmieniającej się sytuacji na rynku;
- umożliwienie pracownikom, w większym niż dotychczas stopniu godzenie życia zawodowego z osobistym, pracy z nauką, podejmowania dodatkowej aktywności zawodowej, łączenia pracy zawodowej z pełnieniem funkcji rodzicielskich;

Realizacji tych celów ma służyć ograniczenie regulacji z zakresu czasu pracy o charakterze ustawowym do norm ochronnych wynikających zwłaszcza

z prawa Unii Europejskiej oraz przekazanie na szczebel zakładowy możliwości podejmowania decyzji w szczegółowych kwestiach dotyczących organizacji procesu pracy. Uzgodnienia z reprezentacją pracowników wymagałoby w szczególności: wydłużenie okresu rozliczeniowego czasu pracy powyżej 4 miesięcy (maksymalnie do 12 miesięcy), stosowanie przerywanego czasu pracy, stosowanie ruchomego czasu pracy, z tym że ruchomy czas pracy mógłby być stosowany także na wniosek pracownika.

Partnerzy społeczni przedstawili stanowiska reprezentowanych przez siebie organizacji do dwóch projektów zmian przepisów działu szóstego Kodeksu pracy opracowanych z uwzględnieniem roboczych dyskusji prowadzonych w tym zakresie z partnerami społecznymi, przy czym strona pracodawców zaprezentowała swoje wspólne stanowisko wobec zmian działu VI Kodeksu pracy rekomendując wprowadzenie rozwiązań z zakresu czasu pracy przewidzianych w węższej nowelizacji – m.in. wydłużanie okresu rozliczeniowego czasu pracy do 12 miesięcy oraz dwóch instytucji: ruchomego i przerywanego czasu pracy – jako rozwiązań wpisujących się w model polityki *flexicurity*. Strona związkowa wskazywała na zasadność prowadzenia prac w oparciu o propozycję zmiany całego działu KP.

➤ Kierunkowe propozycje zmian prawnych zmierzających do stabilizacji zatrudnienia; regulacje dotyczące umów o pracę na czas określony.

Prace rozpoczęto od dokonania przeglądu zasad zawierania umów na czas określony i na czas nieokreślony, trybu rozwiązywania tych umów, zakresu roszczeń przysługujący pracownikowi w związku z niezgodnym z prawem rozwiązaniem umowy o pracę za wypowiedzeniem, bądź bez wypowiedzenia. W opinii dwóch central związkowych – OPZZ i NSZZ „Solidarność” – właściwe w tym zakresie byłoby ustalenie łącznego, maksymalnego czasu trwania zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę na czas określony u jednego pracodawcy. W ramach wstępu do właściwej i szerokiej dyskusji strona rządowa przedstawiła regulacje w wybranych krajach europejskich w zakresie: stosowania umów o pracę na czas określony, w tym sposobów ograniczania ich stosowania, umów na okres próbny, wypowiedzenia umów na czas nieokreślony. Cykl nadal trwających rozmów w tym obszarze podsumowano ustaleniem, zgodnie z którym strona związkowa podejmie próbę wypracowania wspólnego stanowiska w zakresie propozycji uregulowania problematyki umów terminowych – umowy o pracę na czas określony, umowy na okres próbny, umowy na czas wykonania określonej pracy, a strona pracodawców do tego stanowiska odniesie się w terminie dwóch tygodni.

- Propozycje NSZZ „Solidarność” dotyczące zmian w przepisach o zatrudnianiu pracowników tymczasowych.

Przedstawiciele i eksperci NSZZ „Solidarność” przedstawili główne założenia projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych oraz innych ustaw autorstwa Związku, jako wprowadzenie do dyskusji, w której uczestniczyli również przedstawiciele Państwowej Inspekcji Pracy i agencji pracy tymczasowej.

- Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy dla pracowników uczelni publicznych.

Problem – w kontekście rozbieżności w zakresie poglądu na zakres przedmiotowy ponadzakładowego układu zbiorowego pracy (dalej PUZP) dla pracowników uczelni publicznych – przedstawił NSZZ „Solidarność”, jako jego projektodawca. Dyskusję z udziałem przedstawiciela Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zakończono konkluzją, zgodnie z którą sprawa ta nie znajdzie dalszego biegu w pracach Zespołu – z uwagi na brak formalnych możliwości TK aktywnego włączenia się w prowadzenie negocjacji w sprawie PUZP dla pracowników uczelni publicznych.

- Rozpatrzenie Konwencji nr 94 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej postanowień o pracy w umowach zawieranych przez władze publiczne pod kątem możliwości jej ewentualnej ratyfikacji.

Pracownicy Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego w MPiPS dokonali charakterystyki celów Konwencji nr 94. Z uwagi na brak udziału w posiedzeniu przedstawicieli Urzędu Zamówień Publicznych, dyskusja miała charakter wstępny i na forum Zespołu nie została kontynuowana, w związku z decyzją Prezydium TK o zajęciu się zgłoszonymi do przeglądu przez związki zawodowe konwencjami MOP (w tym Konwencji nr 94) przez Zespół ds. współpracy z MOP (ustalenie Prezydium TK podjęte na posiedzeniu w dniu 5 listopada 2012 r.).

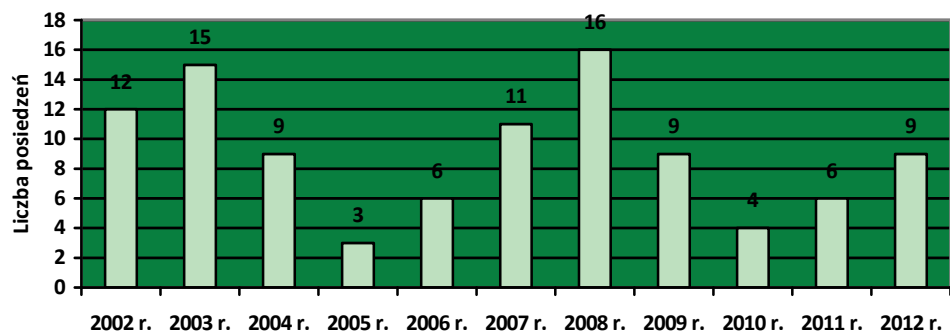
Statystykę posiedzeń Zespołu problemowego TK ds. prawa pracy i układów zbiorowych w latach 2002–2012 przedstawia tabela nr 1:

Tabela nr 1

Lata	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba posiedzeń	12	15	9	3	6	11	16	9	4	6	9

Wykres nr 1.

Graficzne przedstawienie liczby posiedzeń Zespołu ds. prawa pracy i układów zbiorowych w podziale na lata

Stanowisko przedstawicieli strony pracodawców w sprawie propozycji zmian w obszarze zbiorowego prawa pracy i dialogu społecznego przedstawionego przez stronę związkową

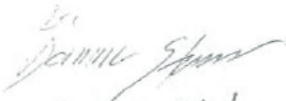
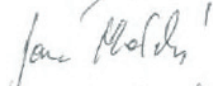
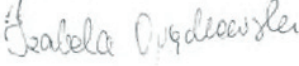

W odpowiedzi na propozycję strony związkowej w sprawie zmian w zakresie regulacji dialogu społecznego i zbiorowego prawa pracy TK Strona Pracodawców reprezentowana w Zespole Prawa Pracy i Układów Zbiorowych wyraża gotowość rozmów nad szczegółowymi zapisami, mimo kontrowersji wokół niektórych szczegółowych rozwiązań:

1. Akceptujemy kierunek zmian ustawy o związkach zawodowych wzmacniających pozycję organizacji reprezentatywnych lub działających wspólnie organizacji i wypracowanie wskaźnika poziomu uzwiązkowienia i przysługujących uprawnień szczegółowych oraz ich zróżnicowanie.
2. Zgadza się z koniecznością przeglądu ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych w celu wyeliminowania zapisów i zasad nieprecyzyjnych oraz dostrzegamy konieczność wprowadzenia sądowej kontroli legalności sporu.
3. Za niewłaściwą uważamy propozycję zmiany zasad określania reprezentatywności organizacji pracodawców i rezygnacji z dotychczasowej formuły liczby pracowników firm zrzeszonych w organizacji pracodawców.
4. Zgadza się na prowadzenie rozmów na temat zakresu podmiotowego osób uprawnionych do organizowania się w związki zawodowe, przy czym oczekujemy, że bazą rozmów będą wyniki badań nad populacją i problemami osób samozatrudnionych w Polsce (ze wspólnym wnioskiem proponujemy zwrócić się do MPiPS) oraz odpowiedź na skargę złożoną przez związki zawodowe w tej sprawie do MOP.
5. Uważamy za celowe podjęcie prac nad zmianami w prawie pracy, które zwiększą atrakcyjność układów zbiorowych pracy jako metody regulacji praw pracowniczych i wzajemnych zobowiązań stron.
6. Uważamy za konieczne pilne wypracowanie katalogu zmian w ustawie o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno – Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, która wzmacniać będzie wpływ partnerów społecznych na kierunki polityki publicznej, zwłaszcza w

obszarze zatrudnienia i rynku pracy, urealni udział i odpowiedzialność strony rządowej za dialog społeczny, wzmocni instytucje dialogu w Polsce, w szczególności TK ds. SG i WKDS.

Deklarując otwartość na wskazane kierunki zmian oraz inne kwestie związane z funkcjonowaniem dialogu społecznego, zbiorowych stosunków pracy i prawem pracy proponujemy podjęcie rozmów nad tymi kwestiami w układzie trójstronnym lub autonomicznym w ramach Zespołów Prawa Pracy i Układów Zbiorowych oraz Zespołu Rozwoju Dialogu Społecznego. Jednocześnie uważamy, że równolegle należy przyjmować rozwiązania związane z innymi kwestiami polityki gospodarczej i społecznej. W szczególności za pilne uważamy przyjęcie rozwiązań związanych ze zmianami w przepisach o czasie pracy i umowach na czas określony, które wygasły z końcem ub.r. Energia i zaangażowanie w dotychczasowe prace nad wprowadzeniem tych regulacji do Kodeksu pracy, prowadzone przez Strony w ostatnim roku nie mogą być wiązane z żadnymi warunkami wstępnymi. W obliczu spowolnienia gospodarczego i jego skutków dla rynku pracy apelujemy do organizacji związkowych o wyrażenie ostatecznej opinii do wypracowanego ramowego porozumienia i podjęcia decyzji w sprawie wariantów proponowanych przez stronę rządową. Ze stosownym apelem strona pracodawców, liczymy, że wspólnie ze stroną związkową, zwróci się do strony rządowej.

Przedstawiciele organizacji pracodawców:

Stanowisko Zespołu Problemowego Trójstronnej Komisji do spraw Prawa Pracy i Układów Zbiorowych sprawie podjęcia rozmów w obszarze prawa pracy przyjęte na posiedzeniu Zespołu w dniu 24 lutego 2012 r.

Na posiedzeniu Zespołu w dniu 24 lutego br. Strony jednogłośnie postanowiły o podjęciu prac nad całościowymi zmianami Działu VI Kodeksu pracy – Czas Pracy w połączeniu ze zmianami w regulacjach warunków stabilności zatrudnienia w kontekście stosowania umów na czas określony, umów cywilnoprawnych, samozatrudnienia i pracy tymczasowej.

W imieniu Zespołu
Przewodniczący Zespołu
Jacek Męcina

Zespół problemowy TK ds. ubezpieczeń społecznych

Przewodniczącym Zespołu jest Jan Klimek (ZRP). Zespół został powołany Uchwałą Nr 3 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 6 marca 2002 r.

W 2012 r. odbyło się **9 spotkań** Zespołu, w tym **1** wspólne z Zespołem ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych. Posiedzenia obejmowały następującą tematykę:

- Dyskusja nad rządową propozycją podniesienia wieku emerytalnego do 67 roku życia – projekt z *dnia 13 lutego 2012 r.* ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Strona rządowa przedstawiła cele oraz projekt nowelizacji ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Strona związkowa zwróciła uwagę na przyjęty przez rząd tryb procedowania przedmiotowego projektu. Wskazano, że nie doszło do konsultacji założeń projektu ustawy. Temat podwyższenia wieku emerytalnego i zrównania go dla kobiet i mężczyzn jest jednym z podstawowych zagadnień dotyczących systemu zabezpieczenia społecznego. Podkreślono, że ustawie tej powinny towarzyszyć inne rozwiązania prawne dotyczące rynku pracy. Aby tę kwestię właściwie rozwiązać konieczna jest dyskusja na temat zmian towarzyszących nowej regulacji:

- szans zatrudnienia osób w wieku 60+,
- opieki zdrowotnej nad starszymi pracownikami,
- rynku pracy dla młodych ludzi.

Zdaniem strony społecznej zaproponowane rozwiązania nie zrównoważą systemu ubezpieczeń społecznych, gdyż brak jest rozwiązań dotyczących II i III filara i innych elementów tworzących system zabezpieczenia społecznego.

Skoncentrowano się na zmianach dotyczących Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Na forum Zespołu przyjęto Stanowisko strony społecznej w sprawie rządowej propozycji podniesienia wieku emerytalnego do 67. roku życia (*załącznik nr 3*).

- Propozycja zwiększenia wysokości wskaźnika waloryzacji emerytur i rent z FUS w 2013 r. zgodnie z art. 89 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Strona rządowa przedstawiła informację dotyczącą rządowej propozycji zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2013 r. Zaproponowano pozostawienie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2013 r. na ustawowym minimum wynoszącym 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2012 r.

Partnerzy społeczni w trakcie posiedzenia nie uzgodnili wysokości wzrostu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent na 2013 r.

- Wniosek OPZZ w sprawie możliwości ratyfikacji dalszych części Konwencji MOP nr 102 z 1952 r. dotyczącej minimalnych norm zabezpieczenia społecznego.

W odniesieniu do Konwencji MOP nr 102 z 4 czerwca 1952 r. wnioskodawca wskazał jej części dotyczące świadczeń chorobowych, świadczeń w razie bezrobocia, świadczeń za wypadki przy pracy i choroby zawodowe oraz

świadczeń w razie inwalidztwa, które zdaniem OPZZ wymagają ratyfikacji. Największy nacisk położył na ratyfikowanie części IV – Świadczenia w czasie bezrobocia – ponieważ jej ratyfikowanie wprowadziłoby gwarancje dla osób dotkniętych bezrobociem.

Ustalono, że zostanie skierowane do Prezydium TK pismo z prośbą o podjęcie działań mających na celu przeanalizowanie możliwości zmiany ustawodawstwa polskiego pod kątem jego zgodności z postanowieniami przedmiotowych części Konwencji MOP nr 102.

- Informacja Ministerstwa Gospodarki w sprawie prac nad *Projektem założeń ustawy o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych*.

Strona rządowa poinformowała, że celem, trzeciej z kolei, projektowanej regulacji jest poprawa warunków wykonywania działalności gospodarczej.

Przedłożony projekt promuje dalsze ograniczanie obowiązków informacyjnych, co zdecydowanie ułatwi kontakty przedsiębiorców z organami administracji. Planowane zmniejszenie obciążeń w tym zakresie ograniczy koszty dopełniania procedur administracyjnych, a tym samym koszty wykonywania działalności gospodarczej w Polsce.

Przedmiotowy projekt zawiera propozycje zmian przepisów przygotowanych przez Ministerstwo Gospodarki, m.in. we współpracy z organizacjami zajmującymi się gospodarką.

- Dyskusja nad rządową propozycją zmiany zasad w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym w okresie przerwy w aktywności zawodowej w związku z wychowywaniem dziecka – projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw z dnia 27 kwietnia 2012 r.

Projektowana nowelizacja ustawy zawiera propozycję zmiany zasad w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym w okresie przerwy w aktywności zawodowej, w związku z wychowywaniem dziecka. Propozycja zmierza do objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, a w stosunku do części beneficjentów także rentowym i zdrowotnym osób sprawujących osobistą opiekę nad dzieckiem, które w związku z tym zawiesiły wykonywanie pozarolniczej działalności gospodarczej, zaprzestały wykonywania pracy na podstawie umów cywilnoprawnych albo są duchownymi bądź rolnikami. Generalnie projektodawca chce poszerzyć *krąg osób, za które budżet*

państwa opłacałby składki w związku ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem. Składki te tak jak w przypadku osób przebywających na urloпах wychowawczych finansować ma w całości budżet państwa za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Przedstawiciele związków zawodowych jak organizacji pracodawców, pozytywnie odnieśli się do rządowego przedłożenia, uznając je za dobry krok w kierunku podjęcia przez państwo długookresowych działań, które powinny zmierzać do odwrócenia zjawiska depopulacji Polski, a w konsekwencji poprawy długoterminowej sytuacji finansowej ubezpieczeń społecznych i budżetu państwa przy jednoczesnym zabezpieczeniu wysokości świadczeń osób wychowujących dzieci.

- Dyskusja dotycząca przedłożonego przez Ministerstwo Finansów, do konsultacji społecznych oraz międzyresortowych, projektu ustawy o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.

Projektowana nowelizacja ustawy dotyczy dwóch podstawowych kwestii:

1. ograniczeń inwestycji zagranicznych dokonywanych przez OFE, będących przedmiotem wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-271/09, dotyczącej braku zgodności przepisów krajowych w zakresie ograniczeń zagranicznych inwestycji OFE ze swobodą przepływu kapitału;
2. zmiany zasad ustalania stóp zwrotu OFE, będących podstawą ich efektywności inwestycyjnej.

Uczestniczący w spotkaniu przedstawiciele organizacji związkowych, organizacji pracodawców, resortu pracy, KNF oraz eksperci stron przedstawili i szczegółowo omówili swoje stanowiska w przedmiotowej sprawie. Przedstawiciel resortu finansów podsumowując dyskusję, zadeklarował zorganizowanie konferencji uzgodnieniowej z udziałem zainteresowanych organizacji w celu szczegółowego przedyskutowania przedstawionych uwag i propozycji.

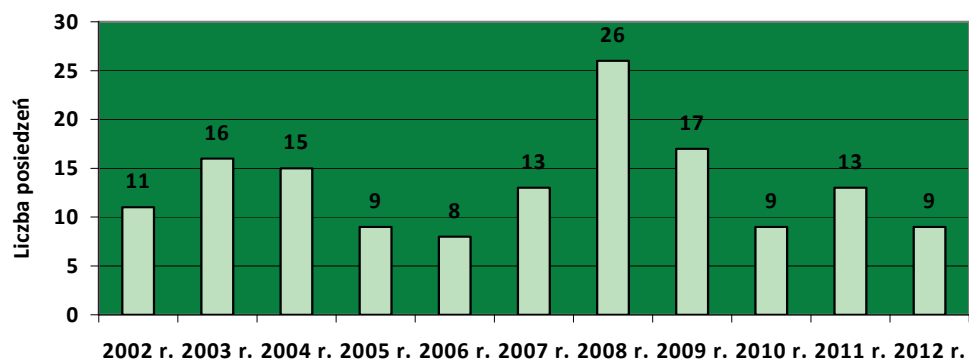
Statystykę posiedzeń Zespołu problemowego TK ds. ubezpieczeń społecznych w latach 2002–2012 przedstawia tabela nr 2:

Tabela nr 2

Lata	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba posiedzeń	11	16	15	9	8	13	26	17	9	13	9

Wykres nr 2.

Graficzne przedstawienie liczby posiedzeń Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych w podziale na lata.

STANOWISKO

strony społecznej Zespołu TK ds. ubezpieczeń społecznych
w sprawie rządowej propozycji podniesienia wieku emerytalnego do 67 roku życia

projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń
Społecznych oraz niektórych innych ustaw z dnia 13 lutego 2012 r.

przyjęte w dniu 21 marca 2012 r.

Strona pracodawców popiera podniesienie wieku emerytalnego, wskazując jednocześnie, że konieczne są działania rządu w następujących obszarach:

- Rynku pracy,
- Polityki prorodzinnej,
- Polityki zdrowotnej,
- Ubezpieczenia społeczne – ograniczenie przywilejów emerytalnych,

Strona związkowa jest przeciwna podniesieniu wieku emerytalnego, proponując w zamian szereg kompleksowych działań, w zakresie:

- Polityki rynku pracy i wynagrodzeń,
- Polityki rodzinnej, w tym pronatalistycznej,
- Narodowej Strategii Demograficznej,
- Polityki prozdrowotnej,
- Systemu ubezpieczeń społecznych (ujednoczenie zasad opłacania składek niezależnie od rodzaju i źródeł uzyskiwanych dochodów).

Obie strony dostrzegają, że rekomendacje dla rządu, wspierające podniesienie aktywności zawodowej, wskazywane w ich stanowiskach, są w dużej części zbieżne.

Przewodniczącym Zespołu jest **Andrzej Malinowski (Pracodawcy RP)**. Zespół został powołany Uchwałą Nr 3 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 6 marca 2002 r.

W 2012 r. odbyło się **10 spotkań** Zespołu, w tym 1 wspólne z Zespołem ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych oraz **1** posiedzenie grupy roboczej. Posiedzenia obejmowały następującą tematykę:

➤ Rozpatrzenie projektu ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin. Ministerstwo Finansów zwróciło uwagę na stosowane na świecie modele i poszczególne rozwiązania podatkowe od wydobycia niektórych kopalin. Według Ministerstwa Finansów w omawianym projekcie regulacji zastosowano model najwłaściwszy, polegający na wychwytywaniu nadzwyczajnych zysków działalności wydobywczej. Kontrowersję partnerów społecznych budził sposób naliczania podatku, jak również brak analizy długookresowej w Ocenie Skutków Regulacji.

- Dyskusja dotycząca tematów zgłoszonych przez partnerów społecznych i MPiPS, które powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w ekspertyzie – *ustalenie zakresu przedmiotowego ekspertyzy nt. płacy minimalnej*.

Poszczególne organizacje partnerów społecznych przekazały do MPiPS zagadnienia, które powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w ekspertyzie nt. płacy minimalnej. Członkowie połączonych Zespołów ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń społecznych oraz ds. polityki gospodarczej i rynku pracy dyskutowali nad ustaleniem jej zakresu przedmiotowego. Resort pracy przekazał członkom Zespołu materiał: *Analiza wpływu płacy minimalnej na rynek pracy*.

- Dyskusja na temat limitu wwozu paliwa z krajów trzecich do Polski w standardowym zbiorniku samochodu ciężarowego.

Zdaniem Stowarzyszenia Międzynarodowych Przewoźników obowiązujące w Polsce przepisy dotyczące wwozu paliwa, powodują niekonkurencyjność polskich przewoźników w stosunku do przewoźników zza wschodniej granicy. Strona społeczna uważając, że obowiązujące przepisy prawa określające limit (600 litrów) wwozu z krajów trzecich do Polski paliwa przywożonego w standardowych zbiornikach samochodów ciężarowych stanowią barierę dla rozwoju branży transportowej w Polsce, uzgodniła stanowisko w sprawie zniesienia limitu (*załącznik nr 4*).

- Dyskusja na temat wypierania polskich przewoźników z rynku Federacji Rosyjskiej.

Umowa między Rzeczypospolitą Polską a Federacją Rosyjską z 1996 r. zawiera obowiązek corocznego spotykania się i ustalania limitów wjazdów. Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej poinformowało, że trwają intensywne rozmowy ze stroną rosyjską w kwestii wzmocnienia sytuacji polskich przewoźników na rynku Federacji Rosyjskiej. Ponieważ strona polska spodziewa się już niebawem konkretnych ustaleń ze stroną rosyjską, Zespół wstrzyma się z dalszymi działaniami w tej sprawie.

- Rozpatrzenie wniosku OPZZ dotyczącego podjęcia przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej i zarazem Przewodniczącego Trójstronnej Komisji działań na rzecz zmiany stawek tzw. kilometrówki określonych w rozpo-

rzządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy.

W związku z przedłużającymi się pracami nad zmianami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy podjęto ustalenie, że Zespół wystąpi z wnioskiem do Prezydium Trójstronnej Komisji w sprawie wniesienia tego tematu pod obrady posiedzenia Plenarnego TK. Przewodniczący Zespołu, pismem z dnia 24.05.2012 r., zwrócił się do Przewodniczącego Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych o skierowanie wskazanego zagadnienia do omówienia w trakcie posiedzenia plenarnego Komisji. Temat omawiano na posiedzeniu planarnym Komisji w dniu 29.06.2012 r.

- Dyskusja na temat ewentualnej potrzeby wprowadzenia zmian w zakresie warunków prowadzenia działalności gospodarczej dla mikro i małych przedsiębiorstw.
- Rozpatrzenie możliwości wprowadzenia uproszczonych form opodatkowania.

Zespół przedyskutował kwestię potrzeby wprowadzenia zmian w zakresie prowadzenia mikro i małych przedsiębiorstw, w tym możliwość wprowadzenia uproszczonej formy opodatkowania dla tych firm. Podczas dyskusji strona rządowa zwróciła uwagę na fakt, że obecnie wiele postulatów zgłoszonych przez Związek Rzemiosła Polskiego dotyczących uproszczenia prowadzenia działalności gospodarczej dla małych firm, jest rozważanych przy okazji prowadzenia prac nad tzw. trzecią ustawą deregulacyjną. Projekt ustawy w swoim zakresie obejmuje także problem barier i obciążeń administracyjnych. Na spotkaniach prowadzonych w Ministerstwie Gospodarki projekt spotyka się z akceptacją ZRP.

- Dyskusja na temat potrzeby zmian przepisów dotyczących Funduszu Pracy, ustanowienia formalnego wpływu i nadzoru społecznego nad wydatkowaniem środków Funduszu Pracy.

Partnerzy społeczni zgłosili potrzebę zwiększenia ich roli w procesie zarządzania środkami Funduszu Pracy. Strona społeczna podjęła stanowisko w sprawie powołania w ramach Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy podzespołu roboczego, którego zadaniem będzie przygotowanie propozycji zmian z zakresu wydatkowania środków z Funduszu Pracy. Wstępnie ustalono, że propozycja zmian zmierzałaby w kierunku wyłączenia FP z Finansów publicznych oraz wprowadzenie przepisów ustanawiających organ kontroli.

- Sprawozdanie z prac autonomicznego zespołu roboczego ds. wypracowania propozycji zmian z zakresu wydatkowania środków z Funduszu Pracy.

Strona społeczna przedstawiła sprawozdanie z prac autonomicznego zespołu roboczego ds. wypracowania propozycji zmian z zakresu wydatkowania środków z Funduszu Pracy. Strona rządowa odnosząc się do propozycji powołania Rady Funduszu Pracy i jej kompetencji podkreśliła, że włączenie partnerów społecznych w gospodarowanie i monitoring zarządzania środkami Funduszu Pracy jest przez Ministerstwo popierane. Przewodniczący Zespołu zapowiedział przedstawienie przygotowanych propozycji na posiedzeniu Prezydium Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, co miało miejsce w dniu 5.11.2012 r.

W toku dalszych prac nad zmianami w Funduszu Pracy, odbyło się spotkanie zespołu roboczego ds. wypracowania zmian w zasadach wydatkowania środków Funduszu Pracy, w którym uczestniczyli również przedstawiciele strony rządowej. Dyskusja dotyczyła możliwości zmian w wydatkowaniu Funduszu Pracy, w tym utworzenia Rady Rynku Pracy, jej składu oraz kompetencji. Ustalono, że dalsze prace dotyczące *Proponowanych zmian z zakresu wydatkowania środków z Funduszu Pracy* będą odbywały się w trybie roboczym i w tym trybie partnerzy społeczni odnieśli się do materiału przekazanego przez stronę rządową.

- Wsparcie ze strony państwa wobec zalewu polskiego rynku tanimi towarami.

Dyskutowano o problemach przedsiębiorców, dla których dylematem nie są bariery administracyjne, lecz zagadnienie nieuczciwej konkurencji wyrobów masowo importowanych z rynków wschodnich. Podnoszono kwestię ochrony rynku wewnętrznego w dobie kryzysu i ochrony miejsc pracy, szczególnie

w zakresie importu towarów szkodliwych dla konsumentów oraz stanowiących nieuczciwą konkurencję.

- Dyskusja na temat konsekwencji usamorządowienia kolejowych spółek pasażerskich.

Strona związkowa negatywnie oceniła proces usamorządowienia części kolejowych przewozów pasażerskich. Zwrócono uwagę na sprawy związane z brakiem pieniędzy w systemie, brakiem wspólnej oferty przewoźników oraz zwolnieniami pracowników.

Przedstawiciel Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej wyjaśnił, że w celu poprawy infrastruktury kolejowej szczególnie na głównych ciągach przewozowych Górnego Śląska podjęto wiele inwestycji rewalizacyjnych, finansowanych zarówno ze środków budżetowych, jak i z funduszy UE. Najważniejszą kwestią jest wykonywanie przewozów w sposób ciągły, bez względu na podmiot wykonujący przewozy.

W celu kompleksowego omówienia problemów oraz podjęcia próby wypracowania rozwiązań systemowych w tym zakresie, wniesiono o skierowanie tematu pod obrady Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

- Dyskusja na temat rozwoju innych – poza środkami unijnymi – źródeł finansowania MŚP, takich jak: rozwój funduszy pożyczkowych i poręczeniowych poprzez dokapitalizowanie instytucji prowadzących te fundusze, zwiększenie możliwości korzystania z Funduszy Venture Capital.

Przedstawiciele Związku Rzemiosła Polskiego przedstawili informację o stanie przygotowania Programu Samorządowa Polska, jako mechanizmu budowy systemu lokalnych samorządowych funduszy pożyczkowych i systemu dokapitalizowania MŚP. Program, pilotażowo testowany w województwie podkarpackim, oferuje dla MŚP istotny mechanizm dostępu do kapitału i jest komplementarny do innych programów wsparcia MŚP. Zdaniem ZRP istotną kwestią jest wpisanie Programu w system zasilania w środki finansowe pochodzące ze źródeł krajowych oraz unijnych. Strona rządowa poinformowała, że PARP kończy badania rynku wybranych usług wspierających rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności w Polsce – obszar „finansowanie zwrotnie”. Raport wskaże bariery w pozyskiwaniu kapitału dla MŚP.

- Dyskusja nad propozycjami usprawnienia procesu prywatyzacji przedstawionymi przez BCC – Związek Pracodawców.

Zdaniem BCC – ZP najczęściej stosowane tryby prywatyzacyjne dla spółek skomercjalizowanych (przetarg publiczny, tryb negocjacyjny, aukcja) nie gwarantują sprzedaży firm, które są w złej kondycji finansowej i prawnej. BCC – ZP przedstawił propozycję procesu Prywatyzacji Restrukturyzacyjnej oraz propozycję dla zbywania pakietów mniejszościowych. Ministerstwo Skarbu Państwa poinformowało, że trwają prace nad ustawą o nadzorze właścicielskim, która ma zastąpić ustawę o komercjalizacji i prywatyzacji, natomiast idea dotycząca zbywania zorganizowanej części przedsiębiorstwa jest już częściowo realizowana w formule nadzoru korporacyjnego.

W trakcie dyskusji zwracano również uwagę na kwestie zabezpieczenia interesów pracowniczych (pakietów socjalnych, miejsc pracy) w procesach prywatyzacyjnych.

- Rozpatrzenie stanowiska nr 5/2012 Prezydium Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego w Bydgoszczy z dnia 14 września 2012 r. w sprawie sytuacji w Zakładach Chemicznych Zachem S.A.

Zapoznano się z sytuacją w Zakładach Chemicznych ZACHEM S.A., gdzie wdrażany jest program głębokiej restrukturyzacji. Poinformowano o rozpoczętej procedurze zwolnień grupowych oraz próbie porozumienia ze związkami zawodowymi w sprawie odpraw dla zwalnianych pracowników. Przedstawione w trakcie dyskusji fakty wskazują, że nie da się uniknąć upadłości spółki Zachem S.A. Przedsiębiorstwo nie jest w stanie konkurować z firmami zagranicznymi oferującymi na rynku polskim podobne towary. Ratunkiem dla spółki byłoby pozyskanie inwestora zagranicznego, który jest poszukiwany przez Ministerstwo Skarbu Państwa.

- Dyskusja na temat działań rządu podejmowanych w celu zniwelowania problemów zakładów energochłonnych, które wynikają z obowiązującego poziomu akcyzy na energię elektryczną.

Strona rządowa przekazała informacje na temat funkcjonujących mechanizmów redukcji obciążeń przedsiębiorstw energochłonnych, jak również możliwości dodatkowych propozycji w tym zakresie. Wzrost cen energii elektrycznej był podstawą powołania Grupy roboczej ds. redukcji obciążeń

przedsiębiorstw energochłonnych. Gotowy projekt sprawozdania z prac Grupy proponuje rozwiązania legislacyjne, które zostały zawarte już w projektach: Ustawy Prawo energetyczne oraz Ustawy o odnawialnych źródłach energii. Propozycja dotyczy redukcji obciążeń związanych z systemami wsparcia odnawialnych źródeł energii i wysokosprawnej kogeneracji, które przekładają się na ceny energii elektrycznej dla przedsiębiorstw zużywających powyżej 100 gigawatogodzin energii elektrycznej, dla których koszt energii przewyższa 3% wartości produkcji. Grupa robocza opracowała również projekt rozwiązania legislacyjnego dla zmniejszenia akcyzy na energię elektryczną, lecz propozycje te będą wprowadzone dopiero po cofnięciu przez Komisję Europejską procedury nadmiernego deficytu finansów publicznych, którą została Polska objęta. Dodatkowe działania – angażowanie sektora przemysłowego w usługi systemowe energii elektrycznej – mogą mieć wpływ na zyski przedsiębiorstw osiągane z racji ich znacznego wpływu na system elektroenergetyczny.

- Poczta Polska S.A. przed uwolnieniem rynku pocztowego – szanse i zagrożenia.

Przedstawiono główne trendy na rynku pocztowym w Polsce w latach 2012–2017, czynniki wpływające na rynek pocztowy, wpływ liberalizacji na Poczta Polska oraz Strategię Poczty Polskiej. Strategia Poczty Polskiej zakłada obronę pozycji na rynku usług listowych. Głównymi źródłami dochodu będą usługi z rynku bankowego i ubezpieczeniowego. Realizacja strategii w poszczególnych obszarach biznesowych spowoduje w konsekwencji zmianę struktury przychodów Spółki oraz zmianę struktury wyniku Grupy Poczty Polska S.A., w których coraz większe znaczenie będą mieć usługi finansowe. Zmiany na rynku usług pocztowych i wprowadzanie usprawnień spowodują, iż część załogi nie znajdzie zatrudnienia lub będzie musiała się przekwalifikować. Dla tych pracowników zostaną uruchomione programy wspierające.

Partnerzy społeczni podkreślili potrzebę dokładnego określenia kierunków rozwoju Poczty Polskiej, przy wykorzystaniu jej potencjału i sieci regionalnych.

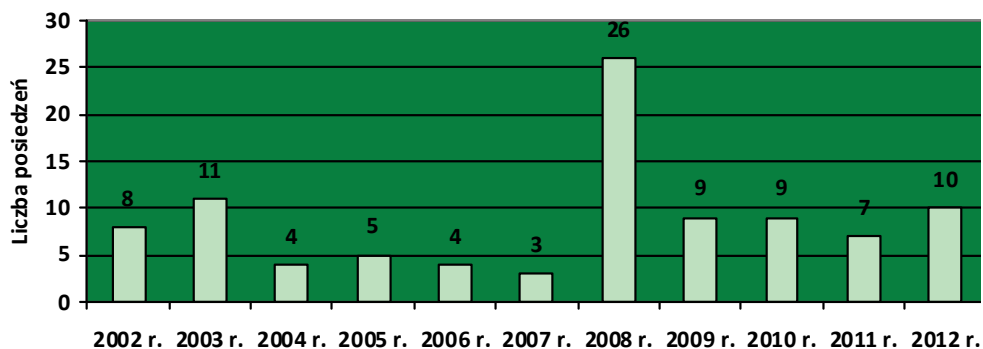
Statystykę posiedzeń Zespołu problemowego TK ds. polityki gospodarczej i rynku pracy w latach 2002–2012 przedstawia tabela nr 3:

Tabela nr 3

Lata	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba posiedzeń	2	11	4	5	4	3	26	9	9	7	10

Wykres nr 3.

Graficzne przedstawienie liczby posiedzeń Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy w podziale na lata.

Stanowisko strony pracodawców i pracowników w Zespole Problemowym Trójstronnej Komisji do Spraw Polityki Gospodarczej i Rynku Pracy w sprawie zniesienia limitu (600 litrów) wwozu paliwa z krajów trzecich do Polski w standardowym zbiorniku samochodu ciężarowego podjęte na posiedzeniu Zespołu w dniu 22 maja 2012 r.

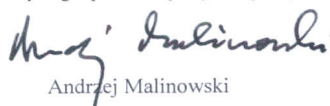
Na posiedzeniu Zespołu w dniu 22 maja br. strony pracodawców i pracowników, po przeprowadzeniu dyskusji na temat limitu wwozu paliwa z krajów trzecich do Polski w standardowym zbiorniku samochodu ciężarowego, jednogłośnie podjęły następujące wspólne stanowisko:

Strona społeczna Zespołu uważa, że obowiązujące obecnie przepisy prawa określające limit (600 litrów) wwozu z krajów trzecich do Polski paliwa przywożonego w standardowych zbiornikach samochodów ciężarowych stanowią barierę dla rozwoju branży transportowej w Polsce. Dlatego strona społeczna uważa, że należy znieść limit (600 litrów) wwozu paliwa z krajów trzecich do Polski w standardowym zbiorniku samochodu ciężarowego. Ponadto strony podejmujące niniejsze stanowisko uważają, że podjęcie takiej decyzji byłoby korzystne z punktu widzenia rozwoju gospodarczego naszego kraju.

Jednocześnie strony pracodawców i pracowników zwracają uwagę na fakt, że Minister Finansów w podejmowanych przez siebie decyzjach powinien uwzględniać nie tylko wąsko rozumiany interes budżetu państwa, lecz także rozwój gospodarki.

W imieniu strony społecznej

Przewodniczący
Zespołu problemowego TK
ds. polityki gospodarczej i rynku pracy

Andrzej Malinowski

Przewodniczącym Zespołu jest Henryk Nakoneczny (NSZZ „Solidarność”). Zespół został powołany Uchwałą Nr 3 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 6 marca 2002 r.

W 2012 r. odbyło się **8 spotkań** Zespołu, w tym **1** wspólne z Zespołem ds. ubezpieczeń społecznych i **1** z Zespołem ds. polityki gospodarczej i rynku pracy. Posiedzenia obejmowały następującą tematykę:

- Zajęcie stanowiska w sprawie definicji odbiorcy wrażliwego oraz systemowego mechanizmu jego ochrony proponowanych w projektach ustaw: Prawo energetyczne i Prawo gazowe.

Ministerstwo Gospodarki poinformowało o trwających pracach nad trzema projektami ustaw: prawo gazowe, prawo energetyczne i projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii. W projektach tych znajdują się rozwiąza-

nia systemowe dotyczące definicji odbiorcy wrażliwego w celu wsparcia grupy osób znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.

Strona związkowa przypomniała, że problem definicji odbiorcy wrażliwego i jego ochrony był wielokrotnie przedmiotem prac Zespołu ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych, gdzie wówczas zgłoszono wiele zastrzeżeń do proponowanej definicji odbiorcy wrażliwego.

Ustalono, że dyskusja w tym obszarze będzie kontynuowana po dostarczeniu materiałów przez MG.

- Przegląd transferów społecznych i zwolnień podatkowych w oparciu o materiały przekazane przez Ministerstwo Finansów oraz Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Ministerstwo Finansów udzieliło informacji do przekazanego partnerom społecznym raportu pt. „Preferencje podatkowe w Polsce”.

Przedstawiciel PKPP Lewiatan wnioskował, aby opracować formułę w której świadczenia wygasalyby stopniowo.

Ustalono, że partnerzy społeczni przedstawiają własne propozycje w Obszarze transferów społecznych lub odniosą się do przedstawionych na posiedzeniu.

- Dyskusja dotycząca tematów zgłoszonych przez partnerów społecznych i MPiPS, które powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w ekspertyzie – *ustalenie zakresu przedmiotowego ekspertyzy nt. płacy minimalnej.*

Poszczególne organizacje partnerów społecznych przekazały do MPiPS zagadnienia, które powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w ekspertyzie nt. płacy minimalnej. Członkowie połączonych Zespołów ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń społecznych oraz ds. polityki gospodarczej i rynku pracy dyskutowali nad ustaleniem jej zakresu przedmiotowego. Resort pracy przekazał członkom Zespołu materiał: *Analiza wpływu płacy minimalnej na rynek pracy.*

- Dyskusja dotycząca mechanizmu ochrony odbiorców wrażliwych w krajach Unii Europejskiej.

Strona społeczna Zespołu przyjęła stanowisko w sprawie definicji odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. W stanowisku tym jednogłośnie opowiedziała się za tym, aby ochrona przed ubóstwem energetycznym odbiorcy

wrażliwego zawarta w projektach ustaw: prawo energetyczne i prawo gazowe była realizowana w oparciu o kryterium dochodowe, bez wymogu innych dysfunkcji społecznych. Ponadto uznano, że powinna być realizowana w ramach obecnie istniejącego systemu (*załącznik nr 5*).

- Stanowisko Związku Zawodowego Twórców Kultury wobec rządowego projektu ustawy o zm. ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przewidującego ograniczenie przysługującego twórcom prawa do odliczania 50% kosztów uzyskania przychodu.

Ministerstwo Finansów przedstawiło informację nt. prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Poinformowało, że projekt ustawy przewiduje odebranie 50% kosztów uzyskania przychodu w PIT tym, którzy przekroczą pierwszy próg podatkowy. Tymczasem większość społeczeństwa polskiego znajduje się w pierwszym progu.

Przedstawiciel Związku Zawodowego Twórców Kultury przedstawił Stanowisko FZZ wobec działań rządu zmierzających do pozbawienia polskich twórców prawa do odliczania 50% kosztów uzyskania przychodu.

W stanowisku tym mowa, że obowiązujące dotąd rozwiązanie, respektujące 50-procentowy próg kosztów uzyskania przychodów, uwzględnia fakt, iż twórcy w ogromnej większości nie są zatrudnieni na etatach (a więc nie pobierają stałych wynagrodzeń, muszą sami, z własnych środków, tworzyć swój warsztat pracy, płać składki na ubezpieczenie zdrowotne i emerytalne i nie korzystają z wielu świadczeń socjalnych) i nie korzystają z prawa, przysługującego na przykład tzw. „samozatrudnionym”, do odliczania rzeczywiście poniesionych wydatków od podstawy opodatkowania.

Zdaniem związku odebranie tej możliwości przyczyni się do dalszego zmarginalizowania kultury narodowej.

Na forum Zespołu nie udało się wypracować wspólnego stanowiska Zespołu w powyższej sprawie.

- Dyskusja nad przedstawioną przez stronę rządową wstępną prognozą wielkości makroekonomicznych przyjętych do prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2013.

Ministerstwo Finansów przybliżyło uwarunkowania przyjętej prognozy w kontekście: kondycji sektora finansów publicznych Polski na przestrzeni lat 2003–2011 (sytuacja fiskalna), przewidywanej na rok 2012–2013

dynamiki importu UE-27 (sytuacja zewnętrzna), prognozowanego na lata 2010–2060 spadku liczby ludności w wieku produkcyjnym (sytuacja demograficzna).

- Próba wypracowania wspólnej propozycji strony pracowników i pracodawców w sprawie wzrostu w 2013 r.:
 - wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej, a także minimalnego wynagrodzenia za pracę;
 - emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Na forum Zespołu partnerzy społeczni nie wypracowali wspólnego stanowiska.

- Informacja Ministerstwa Gospodarki w sprawie prac nad *Projektem założeń ustawy o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych*.

Resort gospodarki przedstawił informację nt. prowadzonych prac nad przygotowaniem projektu trzeciej ustawy redukującej bariery i obciążenia dla obywateli i przedsiębiorców.

Zespół rozpocznie szczegółową dyskusję w obrębie obszarów objętych pomiarem w momencie przekazania przez resort gospodarki sprecyzowanych propozycji.

- Propozycje weryfikacji kwot kryteriów dochodowych i wysokości świadczeń rodzinnych zawartych w ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz propozycja weryfikacji kwot kryteriów dochodowych w pomocy społecznej.

MPiPS przedstawiło propozycje podwyższenia kwot kryteriów dochodowych oraz wysokości świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych oraz propozycję weryfikacji progów dochodowych i kwot niektórych świadczeń z pomocy społecznej.

Strona rządowa przedstawiła propozycje zmian kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń z pomocy społecznej:

1. dla osoby samotnie gospodarującej – w wysokości nie przekraczającej 542 zł,
2. dla osoby w rodzinie – w wysokości nie przekraczającej 456 zł.

Propozycja zmian w świadczeniach rodzinnych przedstawia się następująco: od 1 listopada 2012 r. kryterium dochodowe – 539 zł/os., w rodzinie z nie-

pełnosprawnym dzieckiem 623 zł/os. Proponuje się podwyższenie kwoty zasiłku rodzinnego do kwoty 40% wartości koszyka żywnościowego w każdej z trzech grup wiekowych dzieci (0–5 lat; 6–18 lat; 19–24 lat) co daje odpowiednio: 77 zł, 106 zł, 115 zł.

Strona związkowa przedstawiła wspólnie uzgodnione propozycje w powyższej kwestii, które zostały przekazane Przewodniczącemu Komisji (*załącznik nr 6*).

W wyniku dyskusji na forum Zespołu nie udało się wypracować jednolitego stanowiska Zespołu.

- Propozycja zwiększenia wysokości wskaźnika waloryzacji emerytur i rent z FUS w 2013 r. zgodnie z art. 89 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Strona rządowa przedstawiła informację dotyczącą rządowej propozycji zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2013 r. proponując pozostawienie zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2013 r. na ustawowym minimum wynoszącym 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2012 r.

Partnerzy społeczni w trakcie posiedzenia nie uzgodnili wysokości wzrostu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent na 2013 r.

- Wniosek OPZZ w sprawie możliwości ratyfikacji dalszych części Konwencji MOP nr 102 z 1952 r. dotyczącej minimalnych norm zabezpieczenia społecznego.

W odniesieniu do Konwencji MOP nr 102 z 4 czerwca 1952 r. wnioskodawca wskazał jej części dotyczące świadczeń chorobowych, świadczeń w razie bezrobocia, świadczeń za wypadki przy pracy i choroby zawodowe oraz świadczeń w razie inwalidztwa, które zdaniem OPZZ wymagają ratyfikacji. Największy nacisk położył na ratyfikowanie części IV – Świadczenia w czasie bezrobocia – ponieważ jej ratyfikowanie wprowadziłoby gwarancje dla osób dotkniętych bezrobociem.

Ustalono, że do Prezydium TK zostanie skierowane pismo z prośbą o podjęcie działań mających na celu przeanalizowanie możliwości zmiany ustawodawstwa polskiego pod kątem jego zgodności z postanowieniami przedmiotowych części Konwencji MOP nr 102.

- Dyskusja na temat założeń projektu budżetu państwa na 2013 r. w tym szczegółowa informacja Ministerstwa Finansów w tym obszarze.

Ministerstwo Finansów projektując ustawę budżetową na 2013 r., wzięło pod uwagę wszelkie ciężące na jej konstrukcji rygory wynikające wprost z ustawy o finansach publicznych. Istotnym dla opracowania planu wydatków budżetu państwa na rok 2013 było zastosowanie do ich ustalenia tymczasowej, dyscyplinującej reguły wydatkowej. Elementem wzmacniającym efekt zastosowania tej reguły jest utrzymanie również w 2013 r. średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w wysokości 100,0% (w ujęciu nominalnym). Prognoza dochodów budżetu państwa na 2013 r. oparta została na przewidywanej niższej niż w 2012 r. dynamice wzrostu PKB (2,2% w porównaniu do 2,5%). Przyjęte w konstrukcji projektu ustawy budżetowej na 2013 r. podstawowe wskaźniki makroekonomiczne to ponadto: średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych wynoszący 102,7%, wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej o 0,2%, wzrost spożycia ogółem o 5% (w ujęciu nominalnym), realny wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej o 1,9%. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2013 r. utrzyma się zaś na poziomie z końca br. (13,0%).

- Dyskusja na temat stanowiska w sprawie wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w 2013 r.

Strona związkowa podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko, zgodnie z którym wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej powinien wynosić nie mniej niż 9%.

Strona pracodawców poparła propozycje strony rządowej dotyczącą zamrożenia funduszu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

- Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę na 2013 r.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przedstawiło wyliczenie zaproponowanej przez Radę Ministrów kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. w wysokości 1.600 zł.

Zespół nie zawarł porozumienia. Strona rządowa podtrzymała propozycję płacy minimalnej w 2013 r. w wysokości 1600 zł, dla której poparcia udzieliła strona pracodawców. Swoje stanowiska podtrzymały również organizacje związkowe – propozycja wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. NSZZ „Solidarność” i FZZ to 1625 zł, zaś OPZZ – 1676 zł.

- Informacja Ministra Finansów w sprawie projektu ustawy budżetowej na 2013 r.

Ministerstwo Finansów przedstawiło informację na temat projektu ustawy budżetowej na rok 2013 omawiając podstawowe wielkości budżetu państwa na 2013 r. i uwarunkowania przyjętych prognoz makroekonomicznych.

Strona społeczna nie wypracowała wspólnego stanowiska w sprawie projektu ustawy budżetowej na 2013 r.

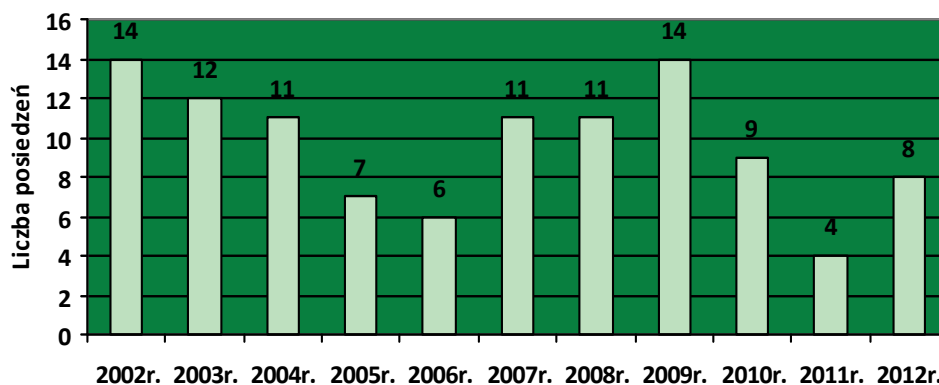
Statystykę posiedzeń Zespołu problemowego TK ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych w latach 2002–2012 przedstawia tabela nr 4:

Tabela nr 4

Lata	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba posiedzeń	4	2	1	7	6	1	1	4	9	4	8

Wykres nr 4.

Graficzne przedstawienie liczby posiedzeń Zespołu ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych w podziale na lata.

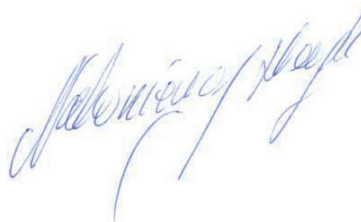

Stanowisko

strony społecznej Zespołu ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych
w sprawie definicji odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej
przyjęte w dniu 9 maja 2012 r.

Strona społeczna w Zespole ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych
jednogłośnie opowiedziała się za tym, aby ochrona przed ubóstwem energetycznym odbiorcy
wrażliwego, zawarta w projektach ustaw: prawo energetyczne i prawo gazowe, była
realizowana w oparciu o kryterium dochodowe, bez wymogu innych dysfunkcji społecznych.

Ponadto uznała, że powinna być realizowana w ramach obecnie istniejącego systemu
pomocy społecznej.

Warszawa, 11.06.2012 r.

**PROPOZYCJE STRONY ZWIĄZKOWEJ, ZESPOŁU BUDŻETU, WYNAGRODZEŃ I ŚWIADCZEŃ
SOCJALNYCH TRÓJSTRONNEJ KOMISJI DS. SPOŁECZNO - GOSPODARCZYCH,
WERYFIKACJI KRYTERIÓW DOCHODOWYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ**

Strona związkowa proponuje następujące kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej od 1 października 2012 r:

- 1) Dla osoby samotnie gospodarującej – w wysokości nie przekraczającej **619 zł, wzrost o 142 zł;**
- 2) Dla osoby w rodzinie – w wysokości nie przekraczającej **483 zł, wzrost o 132 zł.**

Wymienione poniżej świadczenia wzrosną o 137 zł (50% sumy kwot, o które wzrosły kryteria dochodowe), kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego wzrośnie o 69 zł (25% sumy kwot, o które wzrosły kryteria dochodowe):

- 1) Kwota stanowiąca podstawę pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki i pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej wzrośnie z 1647 zł na **1784 zł;**
- 2) Minimalna kwota świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą z 446 zł na **583 zł;**
- 3) Maksymalna kwota świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą z 1175 zł na **1312 zł;**
- 4) Maksymalna kwota zasiłku stałego z 444 zł na **581 zł;**
- 5) Wartość dochodu miesięcznego z 1 ha przeliczeniowego wzrośnie z 207 zł na **250 zł.**

Z poważaniem

OPZZ

NSZZ „Solidarność”

FZZ

Warszawa, 11.06.2012 r.

**PROPOZYCJE STRONY ZWIĄZKOWEJ, ZESPOŁU BUDŻETU, WYNAGRODZEŃ I ŚWIADCZEŃ
SOCJALNYCH TRÓJSTRONNEJ KOMISJI DS. SPOŁECZNO - GOSPODARCZYCH, WERYFIKACJI
KWOT KRYTERIÓW DOCHODOWYCH I WYSOKOŚCI ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH ZAWARTYCH
W USTAWIE
Z DNIA 28 LISTOPADA 2003 R. O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH**

I. Wysokość kryterium dochodowego:

Od dnia 1 listopada 2012 r. proponuje się podwyższenie kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy do kwoty **734 zł** na osobę w rodzinie oraz podwyższenie kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ust. 2 ustawy do kwoty **872 zł** na osobę w rodzinie.

II. Wysokość świadczeń rodzinnych:

A. Od dnia 1 listopada 2012 r. proponuje się następujące kwoty świadczeń rodzinnych:

1. Zasiłek rodzinny – w kwocie nie niższej niż 50% wartości koszyka żywnościowego dla danej grupy wieku ustalonej w badaniach prognozy wsparcia dochodowego rodzin (zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych):
 - na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia **109 zł** (obecnie 68 zł);
 - na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia **150 zł** (obecnie 91 zł);
 - na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia **163 zł** (obecnie 98 zł).
2. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka: **1000 zł** (obecnie 1000 zł).
3. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego: **493 zł** (obecnie 400 zł).
4. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka: **210 zł** (obecnie 170 zł), a w przypadku dziecka niepełnosprawnego: **308 zł** (obecnie 250 zł).

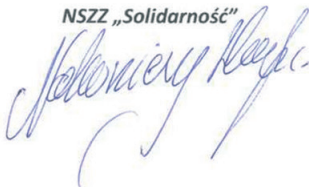
5. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej: **100 zł** (obecnie 80 zł).
6. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: **76 zł** (obecnie 60 zł) na dziecko wieku do ukończenia 5 roku życia i **102 zł** (obecnie 80 zł) na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.
7. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego: **127 zł** (obecnie 100 zł).
8. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania: **113zł** (obecnie 90 zł) w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły i **63 zł** (obecnie 50 zł) w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły.
9. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka: **1000 zł** (obecnie 1000 zł).
10. Zasiłek pielęgnacyjny: **184 zł** (obecnie 153 zł).
11. Świadczenie pielęgnacyjne: **625 zł** (obecnie 520 zł).

Z poważaniem

OPZZ

NSZZ „Solidarność”

FZZ

Przewodniczącym Zespołu jest Zbigniew Żurek (BCC – ZP). Zespół został powołany Uchwałą Nr 3 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 6 marca 2002 r.

W 2012 r. odbyło się 6 spotkań Zespołu, w tym **1** wspólne z Zespołem ds. funduszy strukturalnych UE. Posiedzenia obejmowały następującą tematykę:

- Wskaźniki do przeglądu śródkresowego PO KL.
Dyskusja dotyczyła przede wszystkim propozycji wskaźników monitorowania Działania 5.5 PO KL – oczekiwanego wsparcia w obszarze dialogu społecznego oraz wskaźników produktu i rezultatu monitorujących stopień osiągnięcia tego faktu. W toku dyskusji przyjęto wskaźniki produktu po wprowadzeniu przypisu definiującego organizacje partnerów społecznych.

Ustalenia dotyczyły również wskaźnika rezultatu, w tym ustalenia katalogu ustaw:

- projekt założeń do budżetu i ustawy budżetowej, zgodnie z zapisami ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego,
- projekt ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz.U. nr 110 z 1999 r. poz. 1255 z późn. zm.),
- projekt ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. nr 200 z 2002 r. poz. 1679 z późn. zm.),
- projekt ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr 200 z 2002 r. poz. 1679 z późn. zm.).

➤ Rekomendacje z Projektu systemowego 5.5.1 PO KL realizowanego przez MPiPS.

Ustalono, że poszczególne organizacje prześlą opinie do Rekomendacji sformułowanych na podstawie wyników badań dialogu społecznego, zrealizowanych w ramach projektu „Przeprowadzenie analizy stanu dialogu społecznego oraz opracowanie rekomendacji dla jego zmian”.

➤ Inicjatywy dotyczące zmian w ustawie o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego.

W celu usprawnienia prac nad zreformowaniem funkcjonowania Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych oraz wojewódzkich komisji dialogu społecznego konieczne jest – rozpoczęto prace diagnozujące obecną sytuację, co umożliwi konstruktywną ocenę stanu faktycznego oraz wyspecyfikowanie potencjalnych kierunków zmian. Powołano Podzespół roboczy, którego wyniki prac zostaną przedstawione członkom Zespołu problemowego TK ds. rozwoju dialogu społecznego do dalszej dyskusji.

➤ Informacja bieżąca z prac zespołu roboczego podsumowującego dotychczasowe efekty funkcjonowania TK i WKDS (w tym analiza SWOT). Przedstawiciel Ministerstwa Gospodarki przekazał zebranym informację na temat postępu prac zespołu roboczego podsumowującego dotychczasowe efekty funkcjonowania Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisji dialogu społecznego.

Poinformował, że w najbliższym czasie resort gospodarki przedstawi wyniki przeprowadzonej analizy dostarczonych przez partnerów społecznych dokumentów. Analiza ta będzie stanowiła podstawę do wypracowania przez podzespół rekomendacji w przedmiotowym zakresie, które będą przedstawione do rozważenia Zespołowi TK ds. rozwoju dialogu społecznego. Jednocześnie uzgodniono, że materiały źródłowe, przekazane zostaną wszystkim członkom Zespołu.

- Rozpatrzenie wniosku strony samorządowej o rozważenie możliwości podjęcia inicjatywy zmierzającej do tego, aby samorzady – jako największy pracodawca w Polsce – miały stałego przedstawiciela w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Ustalono, że zgodnie ze stanem faktycznym, w pracach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, z głosem doradczym, udział biorą przedstawiciele samorządu terytorialnego wskazani przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST) i Zespół nie widzi potrzeby innego uregulowania przedmiotowej kwestii.

- Informacja Ministerstwa Gospodarki dotycząca prac nad *Projektem założeń ustawy o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych*.

Ministerstwo Gospodarki przedstawiło informację na temat projektu założeń ustawy o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych. Wskazano możliwe metody deregulacji w odniesieniu do obowiązków informacyjnych.

- Przestrzeganie przez stronę rządową obowiązującego prawa w kontekście konsultacji społecznych.

Na forum Zespołu poruszono kwestię naruszenia przez resort zdrowia zasad konsultacji społecznych przy pracach nad ustawą o działalności leczniczej. Ustalono, że zostanie przygotowane stanowisko, w który zostanie zawarta informacja dotycząca dezaprobaty partnerów społecznych wobec zastosowanego trybu procedowania projektu ustawy o działalności leczniczej.

- Dyskusja na temat reprezentatywności pracodawców i pracobiorców.

W trakcie dyskusji na temat reprezentatywności poruszono temat związany z ustawą o rozwiązywaniu sporów zbiorowych oraz z Listą Mediatorów Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Członkowie Zespołu poruszyli kwestię

odwoływania mediatorów nie pełniących swojej funkcji. Ustalono dalszą kontynuację tematu.

➤ Dyskusja nad dokumentem „Lepsze regulacje 2012–2015”.

Ministerstwo Gospodarki omówiło przekazany do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych projekt Programu „Lepsze Regulacje” na lata 2012–2015. Zaznaczono, że dokument ten powstał we współpracy z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów oraz Rządowym Centrum Legislacji. W projekcie zostały uwzględnione rozwiązania, które będą miały na celu doskonalenie jakości zarówno obowiązujących, jak i nowotworzonych regulacji prawnych oraz usprawnienie procesu konsultacji społecznych.

Celem dokumentu jest przede wszystkim:

- przejrzyste tworzenie prawa skutecznie rozwiązującego rzeczywiste problemy;
- ciągłe doskonalenie otoczenia regulacyjnego;
- poprawa komunikacji z interesariuszami.

Zamierzeniem tych działań jest tworzenie prawa przyjaznego obywatelom. Przedsiębiorcom z kolei Program ułatwi prowadzenie działalności gospodarczej poprzez zmniejszenie obciążeń administracyjnych. Proponowane przez MG rozwiązania polepszą również jakość przygotowywanych Ocen Skutków Regulacji. Zwiększy się także udział partnerów społecznych w procesie legislacyjnym oraz ułatwi dostęp do prawa i orzecznictwa sądowego.

Program obejmuje również doświadczenia z dotychczas wdrożonych oraz obecnie wdrażanych rozwiązań dotyczących podnoszenia jakości i skuteczności prawa.

➤ Propozycja zmian w zasadach funkcjonowania Zespołów problemowych TK – zastępowanie stałych członków.

Propozycję zmian w zasadach funkcjonowania Zespołów problemowych TK – zastępowanie stałych członków zaprezentował przedstawiciel Pracodawców RP. Partnerzy społeczni generalnie negatywnie odnieśli się do przedstawionej propozycji, w związku z czym ustalono, że Zespół TK ds. rozwoju dialogu społecznego oddał przedmiotowy wniosek.

➤ Dyskusja dotycząca informacji o szykanowaniu działaczy związkowych w resorcie finansów przedłożonej przez NSZZ „Solidarność”.

Przedstawiciele NSZZ „Solidarność” przedstawili sytuację działaczy związkowych pracujących w podległych resortowi finansów jednostkach administracji skarbowej. Ustalono, że odbędzie się spotkanie przedstawicieli Ministerstwa Finansów i związków zawodowych w celu wyjaśnienia wskazanych w Informacji problemów. Ewentualnie potem problematyka ta wróci na posiedzenie Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego, ale już w globalnym kontekście, a nie w odniesieniu do konkretnych, indywidualnych przypadków.

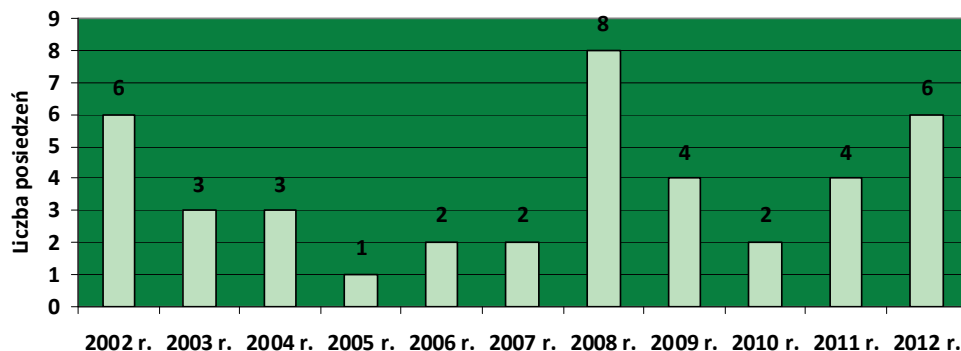
Statystykę posiedzeń Zespołu problemowego TK ds. rozwoju dialogu społecznego w latach 2002–2012 przedstawia tabela nr 5:

Tabela nr 5

Lata	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba posiedzeń	6	3	3	1	2	2	8	4	2	4	6

Wykres nr 5.

Graficzne przedstawienie liczby posiedzeń Zespołu ds. rozwoju dialogu społecznego w podziale na lata.

Zespół problemowy TK ds. usług publicznych

Przewodniczącym Zespołu jest Sławomir Broniarz (OPZZ). Zespół został powołany Uchwałą Nr 9 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 9 września 2002 r.

W 2012 r. odbyło się 6 spotkań Zespołu. Posiedzenia obejmowały następującą tematykę:

- **Możliwości finansowania lub współfinansowania zadań nałożonych na samorządy terytorialne oraz ocena jakości tych usług – wniosek Sekretariatu Ochrony Zdrowia KK NSZZ „Solidarność”.**

Wnioskodawca wyraził niepokój związany z sytuacją finansową coraz bardziej zadłużonych polskich samorządów terytorialnych, problemów których nie rozwiążą nowe regulacje prawne, takie jak Ustawa o działalności leczniczej. Zwiększanie zadań i obowiązków po stronie samorządów bez równo-

ległego zapewnienia dodatkowych środków na ich realizację grozi likwidacją kolejnych szkół, domów pomocy społecznej, szpitali czy wzrostem bezrobocia.

Ministerstwo Zdrowia wyjaśniło, że Ustawa o działalności leczniczej nie nakłada na samorząd terytorialny nowych obowiązków, ale czyni go odpowiedzialnym za dokładne śledzenie sytuacji finansowej ZOZ-ów.

Ponadto resort zdrowia poinformował, że muszą być poczynione kroki w stronę ograniczenia niekontrolowanego zadłużania się przedsiębiorstw leczniczych.

- Kwestie związane z zagrożeniem w realizacji ustawowych zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w obszarze edukacji, służby zdrowia, opieki społecznej i usług komunalnych oraz wpływ cen energii na wzrost kosztów utrzymania w Polsce w latach 2000–2010. Omówiono kwestie związane z kondycją finansową jednostek samorządu terytorialnego oraz problemy w wypełnianiu ustawowych zadań realizowanych przez samorządy w obszarze opieki społecznej, usług komunalnych, edukacji i służby zdrowia.

Ministerstwo Finansów przedstawiło dane za III kwartał 2011 r. z wykonania budżetów z uwzględnieniem podziału na: gminy, powiaty, województwa.

Przedstawiciele samorządu terytorialnego zwrócili uwagę, że na jednostki samorządu terytorialnego nakładane są zadania i nowe standardy, które usztywniają system finansowy samorządów. Poruszono również kwestie nowelizacji ustawy o finansach publicznych i reguły wydatkowej.

Omówiona została kwestia wpływu cen energii na wzrost kosztów utrzymania w Polsce w latach 2000–2010.

Strona związkowa zaprezentowała dynamikę kosztów usług komunalnych na przestrzeni lat 2000–2010, ze szczególnym naciskiem na ceny energii w Polsce.

Członkom Zespołu przekazany został materiał Europejskiej Inicjatywy Obywatelskiej w sprawie wody i usług sanitarnych.

- Informacja Ministerstwa Gospodarki w sprawie prac nad *Projektem założeń ustawy o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych* w obszarze następujących ustaw:
 - zawodach pielęgniarstwa i położniczej;

- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych;
- o zawodzie lekarza i lekarza dentysty;
- o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych;
- o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- o systemie oświaty;
- o szkolnictwie wyższym.

Ministerstwo Gospodarki poinformowało, że trwają prace nad zbiorem obciążeń administracyjnych, które w opinii resortu mogą stanowić utrudnienia dla przedsiębiorców i obywateli.

Wyjaśniono, że poprzez redukcję obciążeń administracyjnych nie rozumie się całkowitego ich usunięcia z porządku prawnego tylko np. uproszczenie lub dokonanie zmian w pozyskiwaniu informacji.

Przedstawiono wstępny harmonogram prac nad ww. projektem.

- Informacja Ministerstwa Skarbu Państwa na temat prywatyzacji sektora uzdrowiskowego w związku z przesłanym do konsultacji społecznych projektem rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie wykazu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonych w formie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, które nie będą podlegać prywatyzacji.

Ministerstwo Skarbu Państwa udzieliło wyjaśnień nt. prywatyzacji sektora uzdrowiskowego. Strona związkowa wnioskuje, aby Minister Zdrowia zmienił rozporządzenie pozostawiając wymienione w rozporządzeniu uzdrowiska jako spółki Skarbu Państwa. Ponadto od Ministra Zdrowia strona związkowa oczekuje przedstawienia polityki zdrowotnej w stosunku do lecznictwa uzdrowiskowego oraz określenia kryteriów, którymi kierowano się przy typowaniu tych 7 uzdrowisk wymienionych w projekcie rozporządzenia MSP.

Strona związkowa wnioskuje również o przedstawienie wyników finansowych tych uzdrowisk za okres ostatnich 5 lat w tym wskazanie wysokości dotacji z UE i Skarbu Państwa.

W toku dyskusji przedstawiciele związków zawodowych uznali za konieczne ponowne przedyskutowanie powyższego rozporządzenia na forum Komisji z udziałem Ministra Skarbu Państwa i Ministra Zdrowia.

➤ Wniosek Sekretariatu Ochrony Zdrowia KK NSZZ „Solidarność”, dotyczący przygotowania tematów do dyskusji na plenarne posiedzenie TK dotyczące aktualnej sytuacji w ochronie zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem:

- planowanych przez resort zdrowia zmian ustawowych;
- kwestii lecznictwa uzdrowiskowego (prywatyzacja ostatnich uzdrowisk);
- przyszłości Państwowej Inspekcji Sanitarnej-Epidemiologicznej;
- kwestii przygotowania jednostek samorządu terytorialnego do zmian wynikających z zapisów ustawy o działalności leczniczej.

Wnioskodawca przedstawił zakres tematyczny, który powinien obejmować porządek obrad Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych. Wymienione zostały następujące obszary tematyczne:

- aktualna sytuacja w ochronie zdrowia w kontekście planowanych przez resort zdrowia zmian;
- ocena funkcjonowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej i propozycje zmian legislacyjnych;
- lecznictwo uzdrowiskowe – informacja na temat sytuacji w sprywatyzowanych uzdrowiskach (realizacja: pakietów gwarancyjnych i programów inwestycyjnych).

Dodatkowo przedstawiciel OPZZ zgłosił następującą tematykę:

- założenia do projektu ustawy o zdrowiu publicznym;
- finansowanie systemu ochrony zdrowia w szczególności w sytuacji finansowej NFZ;
- przyszłość szpitali klinicznych i instytutów;
- ocena ustawy refundacyjnej;
- lecznictwo uzdrowiskowe.

Ministerstwo Zdrowia odnosząc się do wskazanych tematów poinformowało, że powyższa tematyka kilkakrotnie omawiana była na forum Trójstronnego Zespołu Branżowego ds. Ochrony Zdrowia.

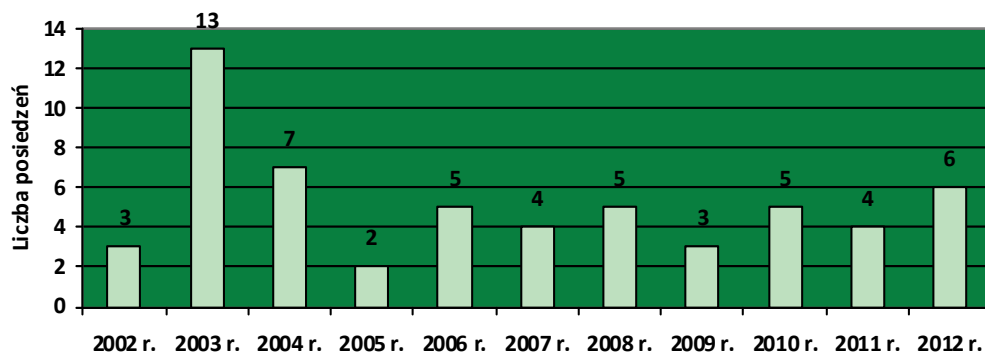
Statystykę posiedzeń Zespołu problemowego TK ds. usług publicznych w latach 2002–2012 przedstawia tabela nr 6:

Tabela nr 6

Lata	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba posiedzeń	3	13	7	2	5	4	5	3	5	4	6

Wykres nr 6.

Graficzne przedstawienie liczby posiedzeń Zespołu ds. usług publicznych w podziale na lata

Do dnia 1 czerwca 2012 r. funkcję Przewodniczącego Zespołu pełnił Radosław Mleczo (Podsekretarz Stanu w MPiPS), a następnie objął ją Jacek Męcina (Sekretarz Stanu w MPiPS). Zespół został powołany Uchwałą Nr 12 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 13 grudnia 2002 r.

W 2012 r. odbyły się 3 spotkania Zespołu. Posiedzenia obejmowały następującą tematykę:

- Dyskusja na temat możliwości ratyfikacji:
 - dalszych części Konwencji MOP nr 102 z 1952 r. dot. minimalnych norm zabezpieczenia społecznego wraz z omówieniem wyników podjętych dotychczas prac w odniesieniu do Konwencji MOP nr 102;
 - Konwencji MOP nr 189 z 2011 r. dot. dot. pracowników domowych;
 - Konwencji MOP nr 131 z 1970 r. dot. ustalania płac minimalnych.

Zespół ustalił rozpoczęcie procedury przeglądu wybranych konwencji MOP (nr 131, 102, 94, 168 i 87) pod kątem stosowania i możliwości ratyfikacji we współpracy z innymi Zespołami Komisji.

- Ustalenie składu delegacji pracodawców i pracowników na 101. sesję Międzynarodowej Konferencji Pracy oraz dyskusja na temat programu Konferencji, który obejmował następujące kwestie: stosowanie konwencji i zaleceń; sprawy finansowe; opracowanie autonomicznego zalecenia dotyczącego minimalnych norm zabezpieczenia socjalnego; dyskusję ogólną na temat kryzysu w zatrudnieniu ludzi młodych oraz dyskusję okresową na temat celu strategicznego – fundamentalne zasady i prawa w pracy w ramach follow-up Deklaracji MOP z 2008 r. dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji.
- Omówienie wyników prac podjętych dotychczas w odniesieniu do Konwencji MOP nr 102 dotyczącej minimalnych norm zabezpieczenia społecznego z 1952 r., której rozszerzenie ratyfikacji było postulowane przez partnerów społecznych.

Zespół omówił m.in. kwestię możliwości rozszerzenia ratyfikacji Konwencji MOP nr 102 dotyczącej minimalnych norm zabezpieczenia społecznego z 1952 r. oraz propozycję harmonogramu przeglądu nieratyfikowanych konwencji MOP z uwzględnieniem konwencji nowoprzyjętych. Wstępnie ustalono sposób procedowania nad harmonogramem. Uzgodniono również, że procedowanie nad konwencjami w innych zespołach problemowych Komisji Trójstronnej zostanie wstrzymane do momentu przyjęcia przez Zespół ds. Współpracy z MOP harmonogramu przeglądu nieratyfikowanych konwencji.

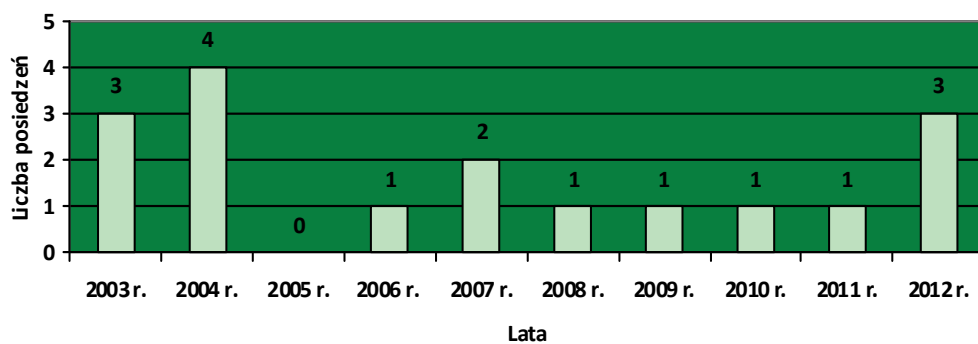
Statystykę posiedzeń Zespołu problemowego TK ds. współpracy z Międzynarodową Organizacją Pracy w latach 2003–2012 przedstawia tabela nr 7:

Tabela nr 7

Lata	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba posiedzeń	3	4	–	1	2	1	1	1	1	3

Wykres nr 7.

Graficzne przedstawienie liczby posiedzeń Zespołu ds. współpracy z Międzynarodową Organizacją Pracy w podziale na lata

Przewodniczącym Zespołu jest Zygmunt Mierzejewski (FZZ). Zespół został powołany Uchwałą Nr 25 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 6 lipca 2004 r.

W 2012 r. odbyło się 6 spotkań Zespołu, w tym **1** wspólne z Zespołem ds. rozwoju dialogu społecznego, na których: Posiedzenia obejmowały następującą tematykę:

- Omówiono nie tylko zaawansowanie prac przy realizacji poszczególnych programów operacyjnych (PO Innowacyjna Gospodarka, PO Rozwój Polski Wschodniej, PO Infrastruktura i Środowisko, Regionalne Programy Operacyjne), ale i istniejące zagrożenia w terminowej ich realizacji.
- Najwięcej uwagi poświęcono realizacji PO Kapitał Ludzki – prace dotyczyły:

- Wskaźników do przeglądu śródkresowego PO KL. Dyskusja dotyczyła przede wszystkim propozycji wskaźników monitorowania Działania 5.5 PO KL – oczekiwanego efektu wsparcia w obszarze dialogu społecznego oraz wskaźników produktu i rezultatu monitorujących stopień osiągnięcia tego efektu. W toku dyskusji przyjęto wskaźniki produktu po wprowadzeniu przypisu definiującego organizacje partnerów społecznych. Ustalenia dotyczyły również wskaźnika rezultatu, w tym ustalenia katalogu ustaw:
 - projekt założeń do budżetu i ustawy budżetowej, zgodnie z zapisami ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego;
 - projekt ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz.U. nr 110 z 1999 r. poz. 1255 z późn. zm.);
 - projekt ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. nr 200 z 2002 r. poz. 1679 z późn. zm.);
 - projekt ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr 200 z 2002 r. poz. 1679 z późn. zm.).
- Rekomendacji z Projektu systemowego 5.5.1 PO KL realizowanego przez MPiPS. Ustalono, że poszczególne organizacje prześlą opinie do Rekomendacji sformułowanych na podstawie wyników badań dialogu społecznego, zrealizowanych w ramach projektu „Przeprowadzenie analizy stanu dialogu społecznego oraz opracowanie rekomendacji dla jego zmian”.
- Szczegółowej informacji na temat stanu wdrażania PO KL, w tym w szczególności na temat stanu wdrażania Priorytetu II, V i VIII.
- Propozycji przyspieszenia realizacji konkursów w działaniu 2.1.2 PO KL i 5.5.2 PO KL w 2012 r.

Wsparcie dotyczące funduszu szkoleniowego będzie skierowane do wszystkich organizacji partnerów społecznych. Rozszerzenie zakresu wsparcia wymaga zmiany rozporządzenia, którego projekt PARP już przygotował i przesłał do MRR. Po przyjęciu rozporządzenia możliwe będzie ogłoszenie konkursu w Poddziałaniu 2.1.2. na projekty dotyczące funduszu szkoleniowego. Zgodnie z harmonogramem prac legislacyjnych, wejście w życie rozporządzenia jest planowane na lipiec br.

W Działaniu 5.5. PO KL planowane są dwa konkursy – jeden dla organizacji reprezentatywnych, drugi dla ich struktur. Ogłoszenie konkursów nastąpi po zatwierdzeniu przez Komitet Monitorujący Planu działania.

- W następstwie wstrzymania, przez KE Priorytetu V (do czasu wyjaśnienia kwestii związanych z przeglądem śródkresowym), po podjęciu działań przez Zespół, w tym skierowanie pisma do Przewodniczącego Komisji do spraw Społeczno-Gospodarczych, nastąpiło uruchomienie konkursów.
- Zapoznano się z informacją na temat realizacji komponentu regionalnego PO KL z rozbiciem na województwa, w tym postępu finansowego i postępu rzeczowego w obszarach: zatrudnienia, integracji społecznej adaptacyjności pracowników i przedsiębiorstw oraz edukacji.
- Omówiono stan wdrażania Regionalnych Programów Operacyjnych ogółem i w podziale na poszczególne województwa, kierunki wykorzystania udzielonego wsparcia, jak i wskaźniki postępu rzeczowego w obszarach: transport, wodociągi i kanalizacja, przedsiębiorstwa, Internet, ochrona zdrowia, edukacja oraz turystyka.
- Szczególną uwagę zwrócono na nowy okres programowania 2014–2020, w tym oczekiwań partnerów społecznych co do założeń i jego realizacji.
- Zapoznano się ze sposobem organizacji prac nad dokumentami programowymi związanymi z perspektywą finansową UE 2014–2020, w tym podstawowymi etapami prac zapewniających efektywną i skuteczną realizację interwencji finansowanych ze środków unijnych nowej perspektywy finansowej.
- Partnerzy społeczni opracowali materiał dotyczący realizacji zasady partnerstwa oczekując, że konkluzje zawarte w wypełnionej przez partnerów społecznych ankiecie, w jakikolwiek sposób przełożą się na systemowe działania dot. zasady partnerstwa.
- Zdaniem partnerów społecznych najbardziej niepokojące kwestie w sprawie realizacji Zasady Partnerstwa dotyczą zbyt małego udziału organizacji w pracach nad założeniami przyszłej perspektywy.
- Omówiono Założenia Umowy Partnerstwa 2014–2020.
- Uczestnikom spotkania zostały przedstawione wstępne Założenia Umowy Partnerstwa 2014–2020, których konsultacje, oraz zebranie rekomendacji od samorządów, organizacji i resortów, planowane jest na koniec 2012 roku. Według harmonogramu projekt zostanie przedstawiony Radzie Ministrów

na początku 2013 r., a zakończenie negocjacji Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych z Komisją Europejską nastąpi z końcem 2013 r.

Podczas prac nad Załoženiami Umowy Partnerstwa wzięto pod uwagę unijne i krajowe dokumenty strategiczne, w szczególności pakiet rozporządzeń dla funduszy objętych Wspólnymi Ramami Strategicznymi, Strategię Rozwoju Kraju do roku 2020, Koncepcje Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, unijną strategię rozwoju społeczno-gospodarczego Europa 2020. Wykorzystano również wnioski z dotychczasowych doświadczeń związanych z wdrażaniem funduszy oraz wszelkie opinie.

W założeniach znalazły się rekomendacje zakresu wsparcia ze środków europejskich w wybranych obszarach tematycznych, wskazano również liczbę i zakres programów operacyjnych, sposób podziału interwencji pomiędzy programy krajowe i regionalne, zarys systemu wdrażania oraz sposób uzupełniania się interwencji finansowanych z Funduszu Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej.

- Przedstawiono VI raportu BCC nt. Stanu Wykorzystania Funduszy Europejskiej.

Raport BCC zawiera m.in. podsumowanie poziomu realizacji celów w ramach NSRO. Uwzględniający wytyczne nowego programu operacyjnego dot. infrastruktury i środowiska.

- Zapoznano się z propozycjami alternatywnego systemu oceny projektów wspieranych przez EFS.

W nowej perspektywie finansowej procedurę warsztatową uznano za optymalne rozwiązanie. IZ PO KL we współpracy z Pracownią Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” zorganizowała serię trzech warsztatów, które prowadzone były metodą KOLAB-u. Kilka lat temu założono, że procedura wyboru projektów w ramach projektów PO KL będzie jednolita pomimo, że działania są bardzo różne. W projektowanej obecnie procedurze wyboru projektów dążono do zminimalizowania wpływów czynników ludzkich.

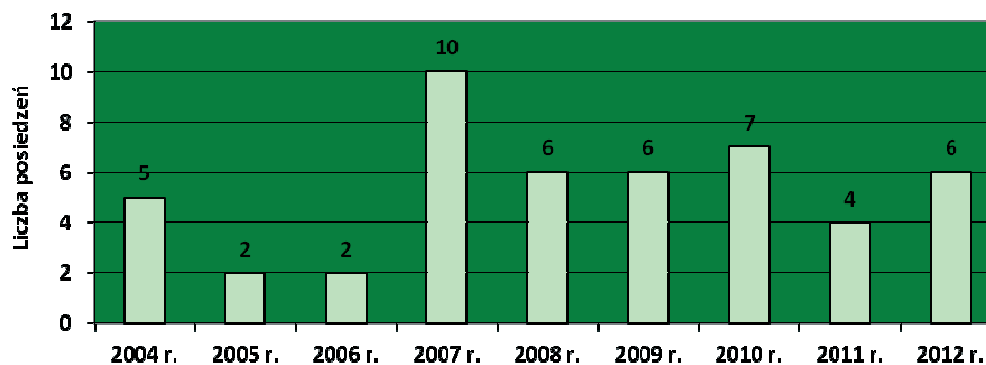
Statystykę posiedzeń Zespołu problemowego TK ds. funduszy strukturalnych Unii Europejskiej – w latach 2004–2012 przedstawia tabela nr 8:

Tabela nr 8

Lata	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba posiedzeń	5	2	2	10	6	6	7	4	6

Wykres nr 8.

Graficzne przedstawienie liczby posiedzeń Zespołu ds. funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w podziale na lata

Przewodniczącym Zespołu jest Jarosław Duda (Sekretarz Stanu w MPiPS). Zespół został powołany Uchwałą Nr 27 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 14 września 2005 r.

W 2012 r. odbyły się 2 spotkania Zespołu. Posiedzenia obejmowały następującą tematykę:

- Informacja na temat prowadzonych w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej prac w związku z:
 - a) Realizacją Europejskiej Karty Społecznej (z 1961 r.),
 - b) Rozszerzeniem zobowiązań Polski.

Członkowie Zespołu zapoznali się z aktualnym stanem prowadzonych w MPiPS prac w związku z realizacją Europejskiej Karty Społecznej, oceną

wykonywania Karty przez Polskę w kontekście konkluzji negatywnych, wydanych przez organy kontrolne EKS oraz z oceną możliwości rozszerzenia zobowiązań Polski. Rozszerzenia zobowiązań Polski może się odbyć poprzez:

- 1) ratyfikację Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej z 1996 r.,
- 2) rozszerzenie zakresu ratyfikacji EKS z 1961 r.

Wyjaśnienia w powyższym zakresie udzielił przedstawiciel Departamentu Analiz i Prognoz Ekonomicznych w MPiPS.

- Omówienie konkluzji negatywnych dotyczących artykułów: 2.1, 4.2, 4.4, 5, 13.3 Europejskiej Karty Społecznej.

Konkluzje omówiono wg następującego porządku:

- a) Departament Prawa Pracy w MPiPS (art. 2.1, 4.2, 4.4),
- b) Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego w MPiPS (art. 5),
- c) Departament Pomocy i Integracji Społecznej w MPiPS (art. 13.3),
- d) Departament Służby Cywilnej w KPRM (art. 4.2, 5).

W wyniku posiedzenia i przyjętych podczas niego ustaleń Przewodniczący Zespołu:

- 1) wystosował do Przewodniczącego Zespołu ds. prawa pracy i układów zbiorowych prośbę o uwzględnienie w pracach tego zespołu problemów z obszaru prawa pracy wynikających z omówionych konkluzji negatywnych dot. art. 2.1, 4.2, 4.4.;
- 2) skierował do Przewodniczącego Trójstronnej Komisji pismo z prośbą o skierowanie do decyzji Prezydium TK propozycji omówienia problemu braku prawa zrzeszania się w związkach zawodowych osób pracujących w oparciu o umowy cywilnoprawne przez połączone zespoły problemowe TK – ds. dialogu społecznego i ds. prawa pracy i układów zbiorowych.

W dniu 25 lipca 2012 r. pismem znak DDP-II-4310-SK/MW/12 I dz. 2463 Przewodniczący Zespołu przekazał jego członkom wstępną wersję części powstającej w MPiPS analizy możliwości związania się przez Polskę postanowieniami Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej (materiał dotyczący szesnastu artykułów Karty zrewidowanej).

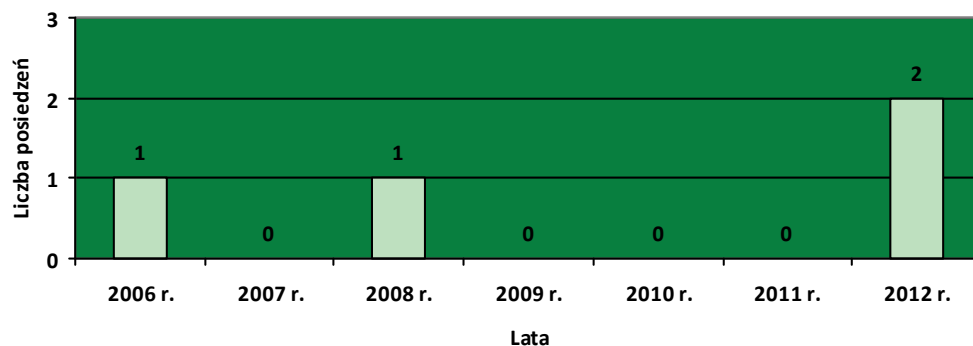
Statystyka posiedzeń Zespołu problemowego TK ds. Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej – w latach 2006–2012 przedstawia tabela nr 9:

Tabela nr 9

Lata	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba posiedzeń	1	0	1	0	0	0	2

Wykres nr 9.

Graficzne przedstawienie liczby posiedzeń Zespołu ds. Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej w podziale na lata

Przewodniczącym Zespołu jest Radosław Mleczek (Podsekretarz Stanu w MPiPS).

W 2012 r. Zespół nie spotkał się.

Statystykę posiedzeń Zespołu Konsultacyjnego ds. Unii Europejskiej, działającego przy Prezydium TK w latach 2005–2012 przedstawia tabela nr 10:

Tabela nr 10

Lata	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba posiedzeń	3	1	1	–	3	1	2	0

Wykres nr 10.

Graficzne przedstawienie liczby posiedzeń Zespołu Konsultacyjnego ds. Unii Europejskiej, działającego przy Prezydium TK w podziale na lata

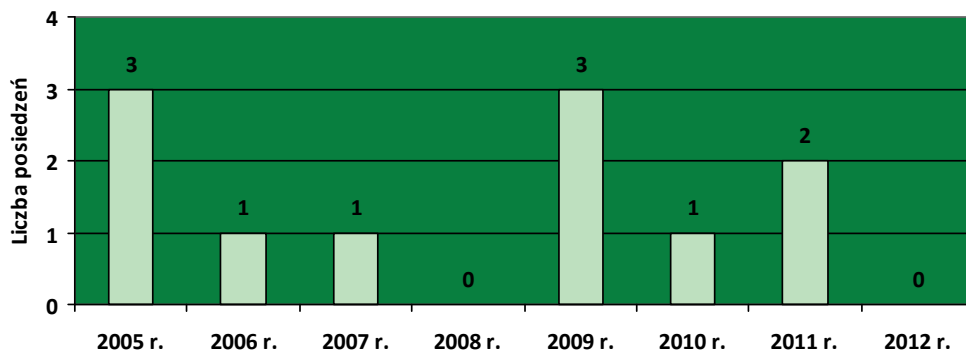
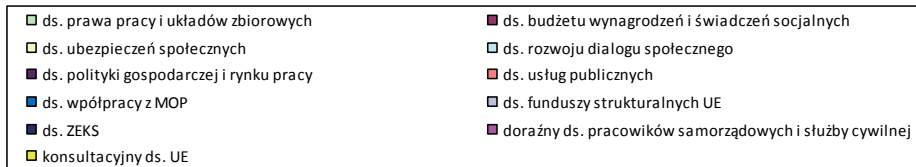
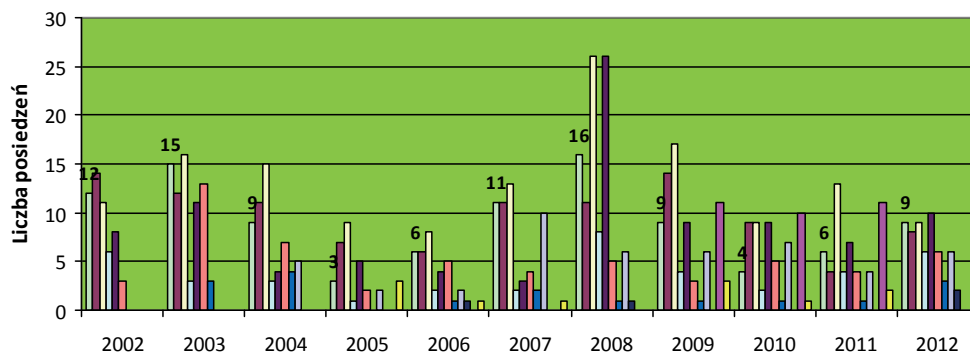

Tabela 11.

Liczba posiedzeń Zespołów problemowych Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych w latach 2002–2012

Zespół/ Rok	Liczba spotkań Zespołów problemowych TK w latach 2002–2012										
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ds. prawa pracy i układów zbiorowych	12	15	9	3	6	11	16	9	4	6	9
ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych	14	12	11	7	6	11	11	14	9	4	8
ds. ubezpieczeń społecznych	11	16	15	9	8	13	26	17	9	13	9
ds. rozwoju dialogu społecznego	6	3	3	1	2	2	8	4	2	4	6
ds. polityki gospodarczej i rynku pracy	8	11	4	5	4	3	26	9	9	7	10
ds. usług publicznych	3	13	7	2	5	4	5	3	5	4	6
ds. współpracy z MOP		3	4	–	1	2	1	1	1	1	3
ds. funduszy strukturalnych UE			5	2	2	10	6	6	7	4	6
ds. Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej					1	–	1	–	–	–	2
Konsultacyjny ds. UE				3	1	1	–	3	1	2	–
doraźny ds. pracowników samorządowych i służby cywilnej								11	10	11	–
Ogółem	54	73	58	32	36	57	100	77	57	56	59

Posiedzenia Zespołów TK w latach 2002–2012

VI. Zadania i współpraca z TK wojewódzkich komisji dialogu społecznego

Powstałe 10 lat temu wojewódzkie komisje dialogu społecznego (WKDS) są czterostronnymi instytucjami dialogu szczebla regionalnego (działającymi obok wojewódzkich i powiatowych rad zatrudnienia), współpracującymi z Trójstronną Komisją do Spraw Społeczno-Gospodarczych. Możliwość tworzenia wojewódzkich komisji dialogu społecznego przewiduje ustawa o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego. O utworzeniu WKDS postanawia wojewoda na wspólny wniosek co najmniej jednej z organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentowanych w Komisji Trójstronnej. Wojewoda postanawia też o likwidacji wojewódzkiej komisji dialogu społecznego, jeżeli o odwołanie swoich przedstawicieli z jej składu wystąpią wszystkie – z reprezentatywnych organizacji związkowych lub wszystkie – z reprezentatywnych organizacji pracodawców. Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego – do właściwości WKDS należy wyrażanie opinii:

- w sprawach objętych zakresem zadań związków zawodowych lub organizacji pracodawców, będących w kompetencji administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa;
- w sprawach o zasięgu wojewódzkim, przekazanych przez Trójstronną Komisję do Spraw Społeczno-Gospodarczych, dotyczących dialogu społecznego w zakresie wynagrodzeń i świadczeń społecznych, innych spraw społecznych i gospodarczych; opinię tę wojewódzka komisja dialogu społecznego przekazuje Trójstronnej Komisji;
- na temat projektu strategii rozwoju województwa, przedstawionego przez marszałka województwa na wspólny wniosek strony pracowników i pracodawców.

Przyjęcie ww. opinii wymaga zgody przedstawicieli wszystkich stron wojewódzkiej komisji dialogu społecznego.

Wszystkie strony wojewódzkiej komisji dialogu społecznego mogą wspólnie zawierać porozumienia. Przedmiotem porozumienia mogą być wzajemne zobowiązania stron, w sprawach objętych zakresem ich działania, które

służą godzeniu interesów pracowników, pracodawców i dobru publicznemu oraz osiągnięciu i zachowaniu pokoju społecznego.

Ponadto wojewódzka komisja dialogu społecznego może rozpatrywać sprawy społeczne lub gospodarcze, powodujące konflikt pomiędzy pracownikami i pracodawcami, jeżeli uzna te sprawy za istotne dla zachowania pokoju społecznego. Ww. sprawy mogą być na piśmie przedstawione wojewódzkiej komisji dialogu społecznego przez każdą z jej stron, przez związki zawodowe i organizacje pracodawców nie wchodzące w skład WKDS, organy administracji publicznej oraz strony, których konflikt dotyczy. W tych sprawach WKDS wyraża opinię lub podejmuje uchwałę o konieczności wyznaczenia osoby z misją dobrej woli, którą będzie osoba z listy mediatorów (o której mowa w przepisach ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych).

Przewodniczący wojewódzkiej komisji dialogu społecznego w przypadkach wyjątkowych, gdy wymaga tego interes społeczny, może samodzielnie podjąć decyzję o konieczności wyznaczenia osoby z misją dobrej woli. Przyznanie tego uprawnienia przewodniczącemu WKDS zapewnia możliwość skorzystania z usług osoby posiadającej doświadczenie i wiedzę w rozwiązywaniu konfliktów w każdym przypadku.

Przewodniczący WKDS występuje do Ministra Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o wskazanie takiej osoby, której zadaniem będzie udzielenie pomocy stronom, toczącym konflikt, w jego rozwiązaniu. W razie niemożności rozwiązania konfliktu, jego strony lub osoba z misją dobrej woli występują do wojewódzkiej komisji dialogu społecznego o wyrażenie przez nią opinii.

W skład wojewódzkiej komisji dialogu społecznego wchodzi przedstawiciele: wojewody – jako strony rządowej, reprezentatywnych organizacji związkowych – jako strony pracowników, reprezentatywnych organizacji pracodawców – jako strony pracodawców, marszałka województwa – jako strony samorządowej.

Członków wojewódzkiej komisji dialogu społecznego powołuje i odwołuje wojewoda, który wchodzi w skład tej komisji jako przewodniczący. Wojewódzka komisja dialogu społecznego może zapraszać do udziału w posiedzeniach przedstawicieli powiatów i gmin z terenu województwa.

Szczegółowe zasady i tryb działania wojewódzkich komisji dialogu społecznego, a także ustalania ich składu, w tym powołania i odwołania członków tych komisji, oraz ich uprawnienia związane z pracą w komisji –

określa rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie wojewódzkich komisji dialogu społecznego (Dz.U. z 2002 Nr 17, poz. 157).

Zgodnie z ustawą, obsługę wojewódzkiej komisji dialogu społecznego ma zapewniać biuro wojewódzkiej komisji dialogu społecznego, będące komórką organizacyjną urzędu wojewódzkiego.

Ze wszystkich 16 działających WKDS, większość z nich (15) powołanych jest na podstawie zarządzenia właściwego wojewody, a jedna na podstawie postanowienia.

Na podstawie danych dotyczących funkcjonowania Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego w 2012 r., nadesłanych przez poszczególne Komisje do resortu pracy wynika, że ogółem w 2012 r. wszystkich posiedzeń WKDS było 241 w tym: 91 posiedzeń plenarnych, 80 spotkań Prezydium i 70 posiedzeń Zespołów.

Z analizy najczęściej wskazywanych przez WKDS zagadnień, które były przedmiotem dyskusji na posiedzeniach komisji i jej gremiów wynika, że w omawianym okresie poruszane były generalnie następujące kwestie:

- rządowa propozycja podniesienia wieku emerytalnego do 67. roku życia
 - projekt z 13 lutego 2012 r. Ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw;
- Stanowisko BCC w sprawie podjęcia inicjatywy przebudowy formuły Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych oraz WKDS-ów;
- przedstawienie efektów projektu „Akademia rozwoju współpracy Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego”;
- sytuacja płacowa w służbach mundurowych;
- plany optymalizacji sieci powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych;
- reforma programowa w szkolnictwie zawodowym; generalnie sytuacja szkolnictwa w regionach;
- system transportu zbiorowego;
- aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa do roku 2020;
- zmiany obecnie obowiązującego algorytmu podziału środków finansowych między centralą a oddziałami wojewódzkimi Narodowego Funduszu Zdrowia;

- sytuacja w służbie zdrowia;
- propozycje zmian w obowiązujących przepisach ustawy o zamówieniach publicznych oraz wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych;
- problematyka związana z rynkiem pracy oraz likwidacją miejsc pracy;
- konflikty społeczne w regionie;
- obchody X-lecia WKDS;
- kwestie bezpieczeństwa w regionach organizujących EURO 2012.

W związku z tym, że do zadań WKDS należy m.in.:

- wyrażanie opinii w sprawach objętych zakresem zadań związków zawodowych lub organizacji pracodawców będących w kompetencji administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa;
- opiniowanie projektu strategii rozwoju województwa. Na wspólny wniosek strony pracowników i pracodawców marszałek województwa jest obowiązany przedstawić wojewódzkiej komisji dialogu społecznego projekt strategii do zaopiniowania;
- zawieranie przez wszystkie strony wojewódzkiej komisji dialogu społecznego wspólnych porozumień. Przedmiotem porozumień mogą być wzajemne zobowiązania stron w sprawach objętych zakresem ich działania, stanowią one dobrze przygotowane, właściwe forum dyskusyjno-opiniodawcze. Zarówno doświadczenie partnerów społecznych, jak i ich wiedza, dotycząca sytuacji regionu, pozwolić mogą na wyspecyfikowanie potrzeb najistotniejszych dla stałego i harmonijnego rozwoju konkretnego województwa w sferze społecznej, jak i gospodarczej.

Współpraca pomiędzy Trójstronną Komisją a wojewódzkimi komisjami dialogu społecznego opiera się na obustronnej wymianie informacji. WKDS systematycznie przesyłają dane o pracach swoich struktur – Prezydiów, posiedzeń plenarnych oraz powołanych Zespołów. Przekazują też na ręce Przewodniczącego TK przyjęte na ww. forach stanowiska i opinie oraz formułują zapytania z obszaru spraw społecznych i gospodarczych. Często wymiana informacji dotyczy skomplikowanej sytuacji i konfliktów w poszczególnych zakładach lub sektorach danego województwa.

Inną, realizowaną od wielu lat, formą współpracy jest organizowanie przez MPiPS – w ramach środków na TK – szkoleń dla sekretarzy i pracowni-

ków biur WKDS. W 2012 r. odbyło się 1 takie szkolenie pt. „Konsultacje społeczne: planowanie i realizacja”.

Ponadto należy dodać, że rok 2012 był rokiem w którym Wojewódzkie Komisje Dialogu Społecznego obchodziły dziesięciolecie swojego istnienia.

W Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej obchody jubileuszu X-lecia działania Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego odbyły się 14 listopada 2012 r. Konferencję otworzył Pan Władysław Kosiniak-Kamysz – Minister Pracy i Polityki Społecznej, Przewodniczący Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Na ręce Wojewodów – Przewodniczących Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego wręczone zostały okolicznościowe statuetki. Na wniosek Wojewodów i WKDS wręczone zostały także, najbardziej zasłużonym dla dialogu społecznego, dyplomy Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Jedną z uhonorowanych osób był Pan Premier Longin Komorowski, który osobiście odebrał statuetkę z rąk Ministra.

(Więcej danych nt. WKDS w publikacji seryjnej Biblioteki Dialogu Społecznego pt. „Wojewódzkie Komisje Dialogu Społecznego działalność w 2012 r.”).

VII. Geneza i historia TK w latach 1994–2001

Przed ustawowym uregulowaniem, które dokonano się w 2001 roku Komisja Trójstronna funkcjonowała w innej formule prawnej przez 8 lat.

W podpisanym 22 lutego 1993 roku „Pakcie o przedsiębiorstwie państwowym w trakcie przekształcania” jego sygnatariusze wyrazili wolę utworzenia Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, która miała stanowić płaszczyznę wypracowywania wspólnego stanowiska w sprawie kierunków i instrumentów polityki społeczno-gospodarczej państwa – jako forum rzetelnego i odpowiedzialnego dialogu.

Wykonaniem postanowień zawartych w Pakcie było powołanie Komisji na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 7/94 z dnia 15 lutego 1994 r.

Skład, organizację i kompetencje Komisji Trójstronnej regulowały następujące akty prawne: uchwała Rady Ministrów Nr 7 z dnia 15 lutego 1994 roku w sprawie powołania Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, uchwała Rady Ministrów Nr 69 z dnia 18 czerwca 1996 roku i Nr 144 z dnia 17 grudnia 1996 roku, zmieniające uchwałę w sprawie powołania Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Do zadań Komisji Trójstronnej wynikających z uchwały Rady Ministrów, należało:

1. monitorowanie procesów gospodarczych i zasadniczych proporcji makro-ekonomicznych;
2. ocena mechanizmów i instrumentów stosowanych w polityce społeczno-gospodarczej;
3. formułowanie opinii i wniosków dotyczących priorytetów polityki społecznej i gospodarczej, a w szczególności:
 - a) polityki płac i instrumentów jej realizacji,
 - b) polityki zatrudnienia,
 - c) polityki świadczeń socjalnych,
 - d) kształtowania relacji konsumpcji do inwestycji oraz struktury konsumpcji;
4. wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

- Szczegółowe zadania Komisji wynikały ponadto z poniższych ustaw:
- ustawa z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmia-

- nie niektórych ustaw (Dz.U. 1995 Nr 1, poz. 2 z późn. zm.) – ustalanie maksymalnego rocznego wskaźnika przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia u przedsiębiorców oraz orientacyjnych wskaźników przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kolejnych kwartałach roku w stosunku do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z roku poprzedniego oraz dokonywanie kwartalnych ocen kształtowania się przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców;
- ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. 1995 Nr 34, poz. 163 z późn. zm.) – uzgadnianie wysokości średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok następny;
 - ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz.U. 1998 Nr 139, poz. 934 z późn. zm.) – rekomendowanie Prezesowi Rady Ministrów kandydatów na członków do Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi.

Uchwała Rady Ministrów przyjęła kryterium historyczne, powołując na członków Komisji sygnatariuszy „Paktu o przedsiębiorstwie państwowym w trakcie przekształcania”. Nie określiła natomiast kryteriów reprezentatywności, po spełnieniu których organizacje związkowe i organizacje pracodawców mogłyby uzyskać status członka Komisji. Uchwała przewidywała możliwość rozszerzenia składu Komisji o inne organizacje partnerów społecznych na wniosek samej Komisji, skierowany do Prezesa Rady Ministrów. Komisja w tej formule nie osiągnęła nigdy porozumienia w sprawie poszerzenia swojego składu.

Komisja składała się z przedstawicieli naczelnych organów administracji państwowej oraz związków zawodowych i organizacji pracodawców, którzy w 1993 r. podpisali „Pakt o przedsiębiorstwie państwowym...”.

W jej skład weszło po pięciu przedstawicieli ze strony: rządu – reprezentujących Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej, Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Ministerstwo Przekształceń Własnościowych, Ministerstwo Finansów, Centralny Urząd Planowania; partnerów społecznych – z Konfederacji Pracodawców Polskich, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych i Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” oraz po jednym przedstawicielu każdego z siedmiu związków branżowych: 1) Federacji Związków Zawodowych Pracowników PKP, 2) Konfederacji Związków Zawodowych Energetyków, 3) Porozumienia Związków Zawodo-

wych „Kadra”, 4) Związku Zawodowego Inżynierów i Techników, 5) Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce, 6) Związku Zawodowego Pracowników Komunikacji Miejskiej, 7) Związku Zawodowego Przemysłu Elektromaszynowego. Ponadto w pracach Komisji uczestniczyli w charakterze obserwatorów przedstawiciele: Głównego Urzędu Statystycznego i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Prawna podstawa działania Komisji w formie uchwały Rady Ministrów, od początku była traktowana jako regulacja tymczasowa, obowiązująca do czasu wydania ustawy.

Działalność TK w latach 1994–2001

Na przestrzeni 8 lat funkcjonowania TK odbyło się 76 posiedzeń plenarnych Komisji, z czego: 15 w 1994 r., 18 w 1995 r., 12 w 1996 r., 10 w 1997 r., 8 w 1998 r., 9 w 1999 r. i 4 w roku 2000.

Komisja wypracowywała wspólne stanowiska Rządu, związków zawodowych i organizacji pracodawców. Ustalała swoje stanowiska w drodze uzgodnienia. Stanowiska te były główną wytyczną działania stron w zakresie objętym przedmiotem uzgodnień. W wypadku zaistnienia rozbieżności i niemożności uzgodnienia stanowisk, strony miały prawo do prezentowania odrębnego stanowiska.

Najważniejsze sprawy, w których Komisja Trójstronna uzgodniła stanowiska, dotyczyły:

- ustalenia maksymalnego rocznego wskaźnika przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w podmiotach gospodarczych oraz orientacyjnych wskaźników przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w III i IV kwartale 1994 roku i w kolejnych kwartałach lat 1995, 1996, 1997;
- dokonywania w ww. latach kwartalnych ocen, kształtowania się przyrostu przeciętnych wynagrodzeń w podmiotach gospodarczych oraz oceny funkcjonowania ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń w podmiotach gospodarczych;
- uzgodnienia wzrostu przeciętnych płac pracowników sfery budżetowej w 1995 roku oraz wysokości prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia i ich relacji międzydziałowych w tej sferze w latach 1996, 1997;
- stanowiska w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok 1996 i określenia przez partnerów społecznych preferencji podziału środków z rezerwy ogólnej RM, zaplanowanej w tym budżecie;

- stanowiska w sprawie programu reformy ubezpieczeń społecznych (grudzień 1995 r. i kwiecień 1997 r.);
- rekomendowania Prezesowi Rady Ministrów kandydatów na członków Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi (maj 1998 r.).

Podczas posiedzeń Komisji odbyły się ponadto dyskusje m.in. nad regionalnym zróżnicowaniem cen nośników energii, reformą opieki zdrowotnej, problemami rynku pracy i działaniami zmierzającymi do zmniejszenia bezrobocia, problemami związanymi z finansowaniem likwidacji skutków powodzi z 1997 roku.

Na szczególną uwagę zasługuje porozumienie zawarte 3 stycznia 1995 roku na forum Komisji, która stała się jego gwarantem, dotyczące poziomu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej w 1995 roku. W jego treści zapisano klauzulę pokoju społecznego, obowiązującą w okresie trwania realizacji porozumienia, co umożliwiło zakończenie długotrwałego strajku głodowego w służbie zdrowia.

Nie osiągnięto jednak porozumienia w sprawie wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w podmiotach gospodarczych na 1998 rok ani w zakresie kształtowania wynagrodzeń pracowników cywilnej sfery budżetowej w 1998 roku. Na rokowania nie stawiała się reprezentacja NSZZ „Solidarność”, dlatego – z przyczyny formalnej – negocjacje nie mogły się odbyć.

Od kwietnia 1999 roku, z powodu zawieszenia przez Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych swojego udziału w pracach Komisji, ze względów proceduralnych nie doszło już na posiedzeniach plenarnych do żadnego wspólnego ustalenia stanowiska stron (wymagającego konsensusu).

W pierwszym okresie działalności Komisji pracowały także zespoły problemowe, które wypracowywały propozycje stanowisk, przedstawiane następnie na posiedzeniach plenarnych. Liczba zespołów i wyodrębnionych z nich podzespołów była zmienna. W ostatnich 3 omawianych latach (do 2000 roku) działało ich 7: ds. osłon socjalnych, ds. reformy systemu zabezpieczenia społecznego, ds. rynku pracy i polityki regionalnej, ds. praw związkowych i pracowniczych, ds. oceny skutków społecznych towarzyszących wdrażanej reformie systemowej w ochronie zdrowia, ds. reformy terytorialnej kraju, ds. wynagrodzeń pracowników cywilnej sfery budżetowej.

W sumie odbyły 53 posiedzenia.

Wykaz wszystkich zespołów problemowych Komisji Trójstronnej do Spraw Społeczno-Gospodarczych działających w latach 1994–2001

Lp.	Data powołania	Nazwa zespołu	Przewodniczący
1	04.05.1994	Zespół problemowy do spraw przygotowania założeń projektu ustawy o Komisji Trójstronnej.	Andrzej Bączkowski
2	04.05.1994 16/17.05.1994	Zespół problemowy do spraw zmian i modyfikacji przepisów o podatku od osób fizycznych.	Henryk Zbigniew Wilk Waldemar Chyczewski i Maciej Manicki
3	16.05.1994 13.06.1994	Zespół problemowy do spraw kształtowania środków na wynagrodzenia w sferze budżetowej.	Henryk Zbigniew Wilk Michał Wojtczak – współprzewodniczący
4	13.06.1994	Zespół problemowy do spraw wypracowania koncepcji szkolenia.	Longin Komołowski
5	03.01.1995	Zespół problemowy do spraw reformy służby zdrowia.	Janusz Zierkiewicz
6	03.01.1995	Zespół problemowy do spraw socjalnych służby zdrowia.	Henryk Zbigniew Wilk
7	25.01.1995	Zespół problemowy do spraw współpracy administracji rządowej ze związkami zawodowymi działającymi w tej sferze.	Adolf Gil
8	22.06.1995	Zespół problemowy do spraw wypracowania propozycji podwyższenia maksymalnego rocznego wskaźnika przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na rok 1995.	Andrzej Kączkowski
9	22.06.1995	Zespół problemowy do spraw wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej (realizacja porozumienia z 03.01.1995 r.).	Henryk Zbigniew Wilk
10	09.10.1995	Zespół problemowy do spraw wypracowania kryteriów reprezentatywności na potrzeby Komisji Trójstronnej.	Andrzej Bączkowski

Lp.	Data powołania	Nazwa zespołu	Przewodniczący
11	01.12.1995	Zespół problemowy do spraw wypracowania projektu stanowiska w sprawie programu reformy ubezpieczeń społecznych.	Henryk Zbigniew Wilk
12	18.12.1995	Zespół problemowy do spraw wypracowania międzydziałowych relacji wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.	Henryk Zbigniew Wilk
13	18.12.1995	Zespół problemowy do spraw oceny funkcjonowania ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń w podmiotach gospodarczych.	Andrzej Kaczkowski
14	09.12.1996	Zespół problemowy do spraw wynagrodzeń w cywilnej sferze budżetowej.	Halina Wasilewska-Trenkner
15	26.02.1997	Zespół problemowy do spraw reformy systemu zabezpieczenia społecznego.	Halina Wasilewska-Trenkner Adolf Gil
16	26.02.1997	Zespół problemowy do spraw szkoleń na członków rad nadzorczych.	Henryk Zbigniew Wilk
17	15.12.1997 22.01.1997	Zespół problemowy do spraw dodatków mieszkaniowych. Przekształcony w stały zespół problemowy do spraw ośłon socjalnych.	Ryszard Łepik
18	15.12.1997	Zespół problemowy do spraw reformy terytorialnej kraju.	Waldemar Bartosz
19	03.07.1998	Zespół problemowy do spraw oceny skutków społecznych reformy w ochronie zdrowia.	Michał Wojtczak Stefan Kubowicz
20	03.07.1998	Zespół problemowy do spraw praw związkowych i pracowniczych.	Janusz Łaznowski
21	03.07.1998	Zespół do spraw rynku pracy i polityki regionalnej.	Marian Osuch

Prace nad ustawą o Komisji Trójstronnej

Na przełomie lat 1999–2000 zapadła decyzja o zorganizowaniu specjalnego Zespołu roboczego ds. przygotowania projektu ustawy o Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych, który pracował w okresie luty–marzec 2000 roku.

Od samego początku istnienia Komisji uznawano potrzebę jej ustawowego umocowania. Zapisy takie zawarte były też w „Pakcie o przedsiębiorstwie państwowym w trakcie przekształcania”. Również od wielu lat były postulowane przez związki zawodowe i organizacje pracodawców.

Nadanie Komisji Trójstronnej umocowania ustawowego stało się wskazane wraz z wprowadzeniem w nowej Konstytucji zasady mówiącej, że dialog i współpraca partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Polski.

Początkowo przez kilka lat trwały prace nad ustawową regulacją statusu Komisji Trójstronnej w ramach przygotowywanego – w Komisji ds. Reformy Prawa Pracy przy MPiPS – projektu Kodeksu zbiorowego prawa pracy. Miał to być akt prawny regulujący w sposób wyczerpujący tę dziedzinę prawa.

Wstrzymanie prac nad projektem Kodeksu zbiorowego prawa pracy zahamowało na pewien czas działania na rzecz ustawowego umocowania Komisji. W końcu 1999 roku w MPiPS przygotowano nowy projekt ustawy o Komisji Trójstronnej. Ze względu na to, że ustawa dotyczyła instytucji dialogu społecznego, zastosowano szczególny tryb przygotowania projektu – wspólnie z partnerami społecznymi.

Od lutego 2000 roku, przez 2 miesiące pracował w MPiPS ww. Zespół roboczy ds. przygotowania projektu ustawy o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, w skład którego weszli przedstawiciele: Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, branżowych związków zawodowych, Konfederacji Pracodawców Polskich oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Skład Zespołu uzupełnili eksperci i doradcy stron.

Opracowana przez Zespół nowa wersja projektu ustawy stała się podstawą, przyjętego w czerwcu 2000 roku przez Radę Ministrów, rządowego projektu ustawy o Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych oraz

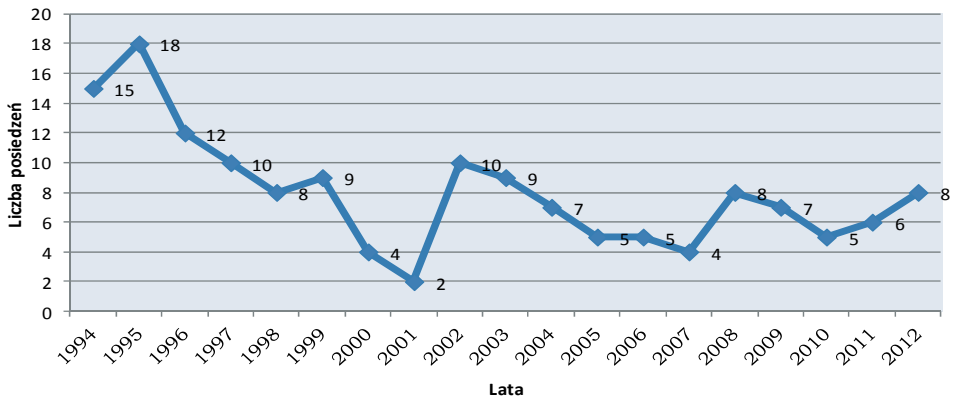
o zmianie niektórych ustaw, który w lipcu 2000 roku został skierowany do Sejmu.

Do Sejmu ostatecznie trafiły dwa projekty ustawy o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych – projekt poselski (Sojuszu Lewicy Demokratycznej) i rządowy.

Na posiedzeniu w dniu 6 lipca 2001 roku Sejm uchwalił „Ustawę o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego”. Senat nie zmienił jej zapisów i jednogłośnie przyjął ją w dniu 2 sierpnia 2001 roku.

Prezydent RP podpisał ustawę w dniu 27 sierpnia 2001 roku. Została ona opublikowana w Dzienniku Ustaw Nr 100, poz. 1080 z dnia 18 września 2001 roku i weszła w życie miesiąc po ogłoszeniu.

Zestawienie liczby posiedzeń plenarnych TK w całym 18-letnim okresie jej działalności obrazuje wykres:

**Przewodniczący Trójstronnej Komisji
do Spraw Społeczno-Gospodarczych
w latach 1994–2012**

Andrzej Bączkowski,
Maciej Manicki,
Tadeusz Zieliński,
Longin Komołowski,
Jerzy Hausner,
Jacek Piechota,
Krzysztof Michałkiewicz,
Anna Kalata,
Joanna Kluzik-Rostkowska,
Waldemar Pawlak
Władysław Kosiniak-Kamysz.

Podsumowanie

Podobnie jak w poprzednich latach, także rok 2012, któremu poświęcona jest niniejsza publikacja, obfitował w konsultacje spraw trudnych i jednocześnie kluczowych dla przyszłości naszego kraju, naszego społeczeństwa. Wśród nich wyróżnić należy reformę związaną z funkcjonowaniem systemu emerytalnego w Polsce polegającą na wydłużeniu i zrównaniu wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn do 67. roku życia oraz projektowane zmiany w obszarze kodeksowych regulacji czasu pracy. Jak pokazuje doświadczenie, kompromis nie zawsze jest możliwy. Tym niemniej podkreślić należy, że wymiana doświadczeń i poglądów w drodze dialogu sprzyja znajdowaniu wyważonych i społecznie pożądanych rozwiązań.

Szereg problemów o dużym znaczeniu społeczno-gospodarczym zgłoszonych w toku prac Trójstronnej Komisji na przestrzeni 2012 roku to nadal aktualne dla dialogu społecznego w Polsce wyzwania, stwarzające płaszczyznę do kontynuacji rzeczowej wymiany argumentów, negocjacji i rozmów. Niestety, rok 2012 przyniósł spowolnienie wzrostu gospodarczego w Polsce, w dużej mierze wynikającego z globalnego charakteru gospodarki. Jego najdotkliwszym efektem jest trudna sytuacja na rynku pracy i relatywnie wysoki wskaźnik bezrobocia, szczególnie niepokojący w grupie ludzi młodych. Działania rządu za priorytet muszą zatem obrać problematykę ochrony miejsc pracy i konkurencyjności polskiej gospodarki. Niełatwe uwarunkowania społeczno-gospodarcze wymagają zaangażowania wszystkich stron dialogu społecznego w poszukiwanie rozwiązań stanowiących najbardziej trafnie dedykowaną odpowiedź na szereg wyzwań, jakie ta sytuacja ze sobą niesie. Należy zatem mieć szczególną nadzieję, że dialog społeczny w czasie tych poważnych wyzwań odegra istotną rolę w kształtowaniu oczekiwanych przeobrażeń społeczno-gospodarczych, a Trójstronna Komisja potwierdzi swój status najważniejszego forum dialogu społecznego w kraju.

ZAŁĄCZNIKI:

- 1. Ustawa o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych**
- 2. Regulamin działania TK**
- 3. Zakresy prac zespołów problemowych TK**
- 4. Kalendarium prac ustawowych TK**
- 5. Informacja o organizacjach wchodzących w skład TK
i biorących udział w pracach**
- 6. Ustawa o związkach zawodowych**
- 7. Ustawa o organizacjach pracodawców**

**Tekst jednolity ustawy po nowelizacji
z dnia 19 listopada 2009 roku**

Dz.U.01.100.1080

2002-01-01	zm. Dz.U.01.154.1793	art. 5
2002-02-23	zm. Dz.U.02.10.89	art. 1
2002-07-01	zm. Dz.U.01.154.1800	art. 39
2003-01-01	zm. Dz.U.02.240.2056	art. 1
2004-11-23	zm. Dz.U.04.240.2407	art. 1
2010-01-01	zm. Dz.U.09.219.1707	art. 4

USTAWA

z dnia 6 lipca 2001 r.

**o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych
i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego**

(Dz.U. z dnia 18 września 2001 r.)

Rozdział 1

Cel i zadania Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych

Art. 1. 1. Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych, zwana dalej „Komisją”, stanowi forum dialogu społecznego prowadzonego dla godzenia interesów pracowników, interesów pracodawców oraz dobra publicznego.

2. Celem działalności Komisji jest dążenie do osiągnięcia i zachowania pokoju społecznego.

3. Do kompetencji Komisji należy prowadzenie dialogu społecznego w sprawach wynagrodzeń i świadczeń społecznych oraz w innych sprawach społecznych lub gospodarczych, a także realizacja zadań określonych w odrębnych ustawach.

Art. 2. 1. Każdej ze stron Komisji przysługuje prawo wniesienia pod obrady Komisji sprawy o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym, jeżeli uzna, że jej rozwiązanie jest istotne dla zachowania pokoju społecznego.

2. Każda ze stron Komisji, również wspólnie z inną stroną Komisji, może zająć stanowisko w każdej sprawie dotyczącej polityki społecznej lub gospodarczej.

3. Każda ze stron Komisji może wezwać inną stronę Komisji do zajęcia stanowiska w sprawie, którą uzna za mającą duże znaczenie społeczne lub gospodarcze.

4. Strona pracowników i strona pracodawców Komisji mogą zawierać ponadzakładowe układy zbiorowe pracy obejmujące ogół pracodawców zrzeszonych w organizacjach, o których mowa w art. 7 ust. 1, lub grupę tych pracodawców oraz pracowników zatrudnionych przez tych pracodawców, a także porozumienia określające wzajemne zobowiązania tych stron.

5. Do układów, o których mowa w ust. 4, stosuje się przepisy art. 239–241¹³ Kodeksu pracy, z wyłączeniem art. 241² § 2 oraz art. 241⁹ § 3–5.

Art. 2a. 1. Wszystkie strony Komisji mogą wspólnie zawierać porozumienia.

2. Przedmiotem porozumień są wzajemne zobowiązania stron służące realizacji celów, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 2.

3. Porozumienia określają w szczególności:

- 1) czas obowiązywania,
- 2) tryb dokonywania zmian treści,
- 3) tryb rozwiązania,
- 4) przypadki wygaśnięcia,
- 5) tryb rozstrzygnięcia kwestii spornych.

Art. 2b. 1. Komisja może przekazać sprawę o zasięgu wojewódzkim, o której mowa w art. 1 ust. 3 i art. 2 ust. 1, wojewódzkiej komisji dialogu społecznego.

2. W sprawie przekazania komisja podejmuje uchwałę.

Art. 3. 1. Strona rządowa, w terminie do dnia 10 maja każdego roku, przedstawia Komisji wstępną prognozę wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do prac nad projektem ustawy budżetowej na rok następny.

2. Strony pracowników i pracodawców, w terminie do dnia 20 maja każdego roku, przedstawiają wspólną propozycję w sprawie wzrostu w następnym roku:

- 1) wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej, a także minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- 2) emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 2, strony pracowników i pracodawców nie przedstawią wspólnej propozycji, każda z tych stron może, w terminie do dnia 25 maja, przedstawić swoją propozycję w każdej ze spraw, o których mowa w ust. 2.

4. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 3, strona nie przedstawi propozycji w sprawach, o których mowa w ust. 2, propozycję w każdej ze spraw może przedstawić, w terminie do dnia 30 maja, każda z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę w Komisji.

5. Strona rządowa, w terminie do dnia 15 czerwca każdego roku, kieruje założenia projektu budżetu państwa na rok następny do Komisji w celu zajęcia stanowiska przez strony pracowników i pracodawców.

6. Strony pracowników i pracodawców zajmują, w terminie do dnia 20 lipca każdego roku, wspólne stanowisko w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok następny.

7. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 6, strony nie uzgodnią wspólnego stanowiska, każda ze stron może, w terminie do dnia 25 lipca, zająć stanowisko w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok następny.

8. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 7, strona nie uzgodni stanowiska w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok następny, opinię w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok następny może przedstawić, w terminie do dnia 31 lipca, każda z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę w Komisji.

9. Strona rządowa, nie później niż 20 dni przed przedstawieniem projektu ustawy budżetowej Sejmowi, kieruje projekt ustawy budżetowej na rok następny wraz z uzasadnieniem do Komisji w celu zajęcia stanowiska przez strony pracowników i pracodawców.

10. Strony pracowników i pracodawców zajmują wspólne stanowisko w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny, nie później niż w 6 dniu roboczym po dniu, w którym otrzymały ten projekt.

11. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 10, strony nie ugodnią wspólnego stanowiska, każda ze stron może, w ciągu następnych 3 dni roboczych, zająć stanowisko w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny.

12. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 11, strona nie uzgodni stanowiska w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny, opinię w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny może przedstawić, w ciągu następnych 2 dni roboczych, każda z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę w Komisji.

13. Terminy, o których mowa w ust. 1–8, Komisja może zmieniać na wniosek strony rządowej.

14. Nieprzedstawienie propozycji, o której mowa w ust. 4, oraz opinii, o których mowa w ust. 8 i 12, w terminie wyznaczonym odpowiednio w każdym z tych przepisów lub w terminie ustalonym przez Komisję, oznacza rezygnację z prawa do ich wyrażenia.

Rozdział 2

Skład i organizacja Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych

Art. 4. 1. W skład Komisji wchodzi przedstawiciele strony rządowej, strony pracowników oraz strony pracodawców.

2. W pracach Komisji biorą udział przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, z głosem doradczym, w zakresie dotyczącym wykonywania zadań publicznych przez samorząd terytorialny.

3. W pracach Komisji biorą udział, z głosem doradczym, przedstawiciel Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz przedstawiciel Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 5. 1. Stronę rządową w Komisji reprezentują przedstawiciele Rady Ministrów wskazani przez Prezesa Rady Ministrów.

2. Strona rządowa może zapraszać do udziału w pracach komisji z głosem doradczym przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej oraz przedstawiciele organizacji społecznych i zawodowych.

Art. 6. 1. Stronę pracowników w Komisji reprezentują przedstawiciele reprezentatywnych organizacji związkowych.

2. Za reprezentatywne organizacje związkowe uznaje się ogólnokrajowe związki zawodowe, ogólnokrajowe zrzeszenia (federacje) związków zawodowych i ogólnokrajowe organizacje międzyzwiązkowe (konfederacje), które spełniają łącznie następujące kryteria:

- 1) zrzeszają, z zastrzeżeniem ust. 3, więcej niż 300.000 członków będących pracownikami,
- 2) działają w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności jest określony w więcej niż w połowie sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej.

3. Przy ustalaniu kryterium liczebności, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, uwzględnia się nie więcej niż po 100.000 członków organizacji związkowej będących pracownikami zatrudnionymi w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności jest określony w jednej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej. Organizacja związkowa ubiegająca się o uznanie jej za reprezentatywną organizację związkową przy ustalaniu liczby pracowników, o której mowa w ust. 2, nie uwzględnia pracowników zrzeszonych w tych spośród jej organizacji członkowskich, które są lub w okresie roku przed złożeniem wniosku o stwierdzenie reprezentatywności były zrzeszone w reprezentatywnej organizacji związkowej mającej przedstawicieli w składzie Komisji.

4. Strona pracowników może zapraszać do udziału w pracach Komisji, z głosem doradczym, przedstawiciele związków zawodowych i organizacji związkowych niespełniających kryteriów określonych w ust. 2 i 3 oraz przedstawiciele organizacji społecznych i zawodowych.

Art. 7. 1. Stronę pracodawców w Komisji reprezentują przedstawiciele reprezentatywnych organizacji pracodawców.

2. (uchylony).

3. Za reprezentatywne uznaje się organizacje pracodawców, które spełniają łącznie następujące kryteria:

- 1) zrzeszają pracodawców zatrudniających, z zastrzeżeniem ust. 4, więcej niż 300.000 pracowników,
- 2) mają zasięg ogólnokrajowy,
- 3) działają w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności określony jest w więcej niż w połowie sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej.

4. Przy ustalaniu kryterium liczebności, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, uwzględnia się nie więcej niż po 100.000 pracowników zatrudnionych przez praco-

dawców zrzeszonych w organizacji pracodawców, których podstawowy rodzaj działalności określony jest w jednej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej. Organizacja pracodawców ubiegająca się o uznanie jej za reprezentatywną organizację pracodawców przy ustalaniu liczby pracowników, o której mowa w ust. 3, nie uwzględnia pracowników zatrudnionych przez tych spośród zrzeszanych pracodawców, którzy są lub w okresie roku przed złożeniem wniosku o stwierdzenie reprezentatywności byli zrzeszeni w reprezentatywnej organizacji pracodawców mającej przedstawicieli w składzie Komisji.

5. Strona pracodawców może zapraszać do udziału w pracach Komisji, z głosem doradczym, przedstawicieli organizacji pracodawców niespełniających kryteriów określonych w ust. 3 i 4 oraz przedstawicieli organizacji społecznych i zawodowych.

Art. 8. 1. Wnioski organizacji związkowych, o których mowa w art. 6 ust. 2, o stwierdzenie ich reprezentatywności rozpatruje sąd okręgowy w Warszawie, który wydaje w tej sprawie orzeczenie w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku, w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

2. Wnioski organizacji pracodawców, o których mowa w art. 7 ust. 3, o stwierdzenie ich reprezentatywności rozpatruje sąd okręgowy w Warszawie, który wydaje w tej sprawie orzeczenie w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku, w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

3. Z wnioskami, o których mowa w ust. 1 i 2, organizacje związkowe i organizacje pracodawców występują co 4 lata. Okres 4 lat liczy się od dnia uprawomocnienia się uprzednio wydanego orzeczenia.

4. Z upływem 4 lat od uprawomocnienia się orzeczenia o stwierdzeniu reprezentatywności organizacja związkowa i organizacja pracodawców traci uprawnienia organizacji reprezentatywnej w rozumieniu art. 6 i art. 7, chyba że udokumentuje Prezydium Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych złożenie wniosku o ponowne stwierdzenie reprezentatywności. W takim przypadku organizacja ta zachowuje status organizacji reprezentatywnej do czasu uprawomocnienia się orzeczenia sądu o ponownym stwierdzeniu reprezentatywności.

Art. 9. 1. Każda z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, ma równą liczbę przedstawicieli w składzie Komisji.

2. Liczbę przedstawicieli, o której mowa w ust. 1, określa Komisja w drodze uchwały.

3. Liczbę przedstawicieli Rady Ministrów w składzie Komisji oraz liczbę przedstawicieli samorządu terytorialnego biorących udział w pracach Komisji określa Prezes Rady Ministrów, zasięgając – w zakresie liczby przedstawicieli samorządu terytorialnego – opinii strony samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

4. Prezes Rady Ministrów powołuje do składu Komisji i odwołuje ze składu Komisji przedstawicieli:

- 1) Rady Ministrów,
- 2) organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1, na wniosek każdej z tych organizacji,
- 3) organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1, na wniosek każdej z tych organizacji.

5. Prezes Rady Ministrów powołuje i odwołuje do udziału w pracach Komisji przedstawicieli:

- 1) samorządu terytorialnego, na wniosek strony samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- 2) Prezesa Narodowego Banku Polskiego, na jego wniosek,
- 3) Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, na jego wniosek.

6. Osoby powołane do składu Komisji albo do udziału w jej pracach uczestniczą osobiście w pracach Komisji.

Art. 10. 1. Komisja obraduje na posiedzeniach plenarnych.

2. Komisja podejmuje uchwały na posiedzeniach plenarnych, jeżeli w głosowaniu bierze udział przedstawiciel:

- 1) Rady Ministrów,
- 2) co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1,
- 3) co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1.

3. Podjęcie uchwały przez Komisję na posiedzeniu plenarnym wymaga zgody wszystkich biorących udział w głosowaniu, o którym mowa w ust. 2.

4. Komisja może, w drodze uchwały, zdecydować o podjęciu uchwały w danej sprawie w drodze korespondencyjnego głosowania strony rządowej oraz każdej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1.

5. Przy podejmowaniu uchwały w drodze korespondencyjnego głosowania głos w imieniu:

- 1) strony rządowej – oddaje przewodniczący Komisji,
- 2) organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 – oddaje właściwy statutowo organ tych organizacji.

6. Głosowanie korespondencyjne jest ważne, jeżeli wzięty w nim udział wszystkie organizacje, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, oraz strona rządowa.

7. Podjęcie uchwały w drodze korespondencyjnego głosowania wymaga zgody wszystkich biorących udział w głosowaniu.

8. Posiedzenia Komisji odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące.

9. Komisja, w drodze uchwały, może przekazać Prezydium Komisji rozpatrzenie sprawy należącej do jej kompetencji, z wyjątkiem zadań, których realizacja przez Komisję wynika z odrębnych ustaw.

Art. 11. 1. Komisja może, w drodze uchwały, powoływać stałe i doraźne zespoły problemowe.

2. Uchwała o powołaniu zespołu określa zadania zespołu oraz jego skład albo sposób ustalenia tego składu.

Art. 12. 1. Pracami Komisji kieruje Prezydium Komisji, w skład którego wchodzi przewodniczący Komisji i wiceprzewodniczący Komisji.

2. Przewodniczącego Komisji wyznacza Prezes Rady Ministrów spośród członków Rady Ministrów będących przedstawicielami Rady Ministrów w składzie Komisji.

3. Przedstawiciele każdej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, wybierają po jednym wiceprzewodniczącym Komisji.

4. Prezydium Komisji ustala program działania i harmonogram prac Komisji, porządek posiedzenia Komisji oraz rozpatruje sprawy przekazane przez Komisję.

5. Posiedzenia Komisji zwołuje przewodniczący Komisji.

Art. 13. Komisja uchwała regulamin Komisji, który określa szczegółowe zasady i tryb pracy Komisji, Prezydium Komisji oraz zespołów, o których mowa w art. 11, a także uprawnienia członków Komisji związane z udziałem w jej pracach.

Art. 14. 1. Z posiedzenia Komisji sporządza się komunikat, którego formę i sposób udostępniania określa regulamin Komisji.

2. Komunikat, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności uchwały Komisji i stanowiska stron Komisji.

Art. 15. 1. Obsługę Komisji zapewnia sekretariat Komisji będący komórką organizacyjną urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy.

2. Koszty działania Komisji są pokrywane z budżetu państwa w części dotyczącej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy.

Rozdział 3

Wojewódzkie komisje dialogu społecznego

Art. 16. 1. W województwach mogą być tworzone wojewódzkie komisje dialogu społecznego.

2. O utworzeniu wojewódzkiej komisji dialogu społecznego postanawia wojewoda na wspólny wniosek co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1, oraz co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1.

3. Wojewoda postanawia o likwidacji wojewódzkiej komisji dialogu społecznego, jeżeli o odwołanie swoich przedstawicieli z jej składu wystąpią wszystkie z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1, lub wszystkie z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1.

Art. 17. 1. Do właściwości wojewódzkiej komisji dialogu społecznego należy wyrażanie opinii:

- 1) w sprawach objętych zakresem zadań związków zawodowych lub organizacji pracodawców będących w kompetencji administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa,
- 2) w sprawach, o których mowa w art. 2b,
- 3) w sprawach, o których mowa w art. 17b ust. 1 i 4.

2. Na wspólny wniosek strony pracowników i strony pracodawców marszałek województwa jest obowiązany przedstawić wojewódzkiej komisji dialogu społecznego do zaopiniowania projekt strategii rozwoju województwa.

3. Przyjęcie opinii, o której mowa w ust. 1 i 2, wymaga zgody przedstawicieli wszystkich stron wojewódzkiej komisji dialogu społecznego; jeżeli wojewódzka komisja dialogu społecznego nie uzgodni wspólnej opinii, każdej ze stron wojewódzkiej komisji dialogu społecznego przysługuje prawo wyrażenia stanowiska w sprawie podlegającej opiniowaniu.

4. Opinię w sprawie, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wojewódzka komisja dialogu społecznego przekazuje Komisji.

5. Wszystkie strony wojewódzkiej komisji dialogu społecznego mogą wspólnie zawierać porozumienia. Przedmiotem porozumień mogą być wzajemne zobowiązania stron w sprawach objętych zakresem ich działania. Przepis art. 2a ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 17a. 1. Wojewódzka komisja dialogu społecznego może rozpatrywać sprawy społeczne lub gospodarcze powodujące konflikty między pracodawcami i pracownikami, jeżeli uzna te sprawy za istotne dla zachowania spokoju społecznego.

2. Sprawy, o których mowa w ust. 1, mogą być na piśmie przedstawiane wojewódzkiej komisji dialogu społecznego przez każdą z jej stron, związki zawodowe i organizacje pracodawców niewchodzące w skład wojewódzkiej komisji dialogu społecznego, organy administracji publicznej oraz strony, których konflikt dotyczy.

Art. 17b. 1. W sprawach, o których mowa w art. 17a, wojewódzka komisja dialogu społecznego wyraża opinię lub podejmuje uchwałę o konieczności wyznaczenia osoby z misją dobrej woli, którą będzie osoba z listy mediatorów, o której mowa w przepisach o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W wyjątkowych przypadkach, jeżeli wymaga tego interes społeczny, przewodniczący wojewódzkiej komisji dialogu społecznego może samodzielnie zdecydować o konieczności wyznaczenia osoby z misją dobrej woli.

3. Z wnioskiem do ministra właściwego do spraw pracy o wyznaczenie osoby, o której mowa w ust. 1, występuje przewodniczący wojewódzkiej komisji dialogu społecznego.

4. Osoba z misją dobrej woli pomaga stronom, których konflikt dotyczy, w jego rozwiązaniu. Jeżeli nie jest możliwe rozwiązanie konfliktu, jego strony lub osoba z misją dobrej woli występują do wojewódzkiej komisji dialogu społecznego o wyrażenie przez nią opinii.

Art. 17c. 1. Osobie z misją dobrej woli na czas prowadzenia misji dobrej woli przysługuje zwolnienie od pracy.

2. Osobie z misją dobrej woli przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych przez nią kosztów przejazdu i zakwaterowania określone w umowie zawartej przez tę osobę z wojewodą. Wynagrodzenie to nie może być wyższe od wynagrodzenia określonego dla mediatorów z listy mediatorów, o którym mowa w przepisach dotyczących rozwiązywania sporów zbiorowych.

3. Wynagrodzenie i koszty, o których mowa w ust. 2, są pokrywane ze środków budżetu państwa przeznaczonych na działalność urzędu wojewódzkiego.

Art. 18. 1. W skład wojewódzkiej komisji dialogu społecznego wchodzi przedstawiciele:

- 1) wojewody – jako strona rządowa,
- 2) organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 – jako strona pracowników,
- 3) organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 – jako strona pracodawców,
- 4) marszałka województwa – jako strona samorządowa.

2. Wojewódzka komisja dialogu społecznego może zapraszać do udziału w posiedzeniach przedstawicieli powiatów i gmin z terenu województwa.

3. Członków wojewódzkiej komisji dialogu społecznego powołuje i odwołuje wojewoda, który wchodzi w skład tej komisji jako jej przewodniczący.

4. Szczegółowe zasady i tryb działania wojewódzkich komisji dialogu społecznego, a także ustalania ich składu, w tym powoływania i odwoływania członków tych komisji, oraz ich uprawnienia związane z pracą w komisji określa, w drodze rozporządzenia, Prezes Rady Ministrów po zasięgnięciu opinii organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, oraz strony samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

5. Obsługę wojewódzkiej komisji dialogu społecznego zapewnia biuro wojewódzkiej komisji dialogu społecznego będące komórką organizacyjną urzędu wojewódzkiego.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 19. W ustawie z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz.U. z 1985 r. Nr 54, poz. 276, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1996 r. Nr 24, poz. 110 i Nr 106, poz. 496, z 1998 r. Nr 113, poz. 717 i Nr 162, poz. 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 483 oraz z 2001 r. Nr 76, poz. 809 i 811) w art. 6 w ust. 3 wyrazy „ogólnokrajowe związki zawodowe, ogólnokrajowe zrzeszenia (federacje) związków zawodowych oraz ogólnokrajowe organizacje międzyzwiązkowe” zastępuje się wyrazami „organizacje związkowe oraz organizacje pracodawców – reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz. 1080)”.

Art. 20. W ustawie z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80, Nr 75, poz. 329, Nr 101, poz. 444 i Nr 107, poz. 464, z 1993 r. Nr 18, poz. 82 i Nr 60, poz. 280, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 80, poz. 368 i Nr 113, poz. 547, z 1995 r. Nr 1, poz. 2, Nr 95, poz. 474 i Nr 154, poz. 791, z 1996 r. Nr 90, poz. 405, Nr 106, poz. 496, Nr 118, poz. 561 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 106, poz. 675, Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 123, poz. 777, z 2000 r. Nr 26, poz. 306 i Nr 84, poz. 948 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 18) w art. 37a w ust. 1 w pkt 4 wyrazy „Komisję Trójstronną” zastępuje się wyrazami „Trójstronną Komisję”.

Art. 21. W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizacja związkowa, reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz. 1080), zwanej dalej «ustawą o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych», ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych. Nie dotyczy to założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy.”;

2) w art. 20 w ust. 1 wyrazy „Ogólnokrajowa organizacja międzyzwiązkowa, a także ogólnokrajowy związek zawodowy reprezentatywny dla pracowników większości zakładów pracy mają prawo” zastępuje się wyrazami „Organizacja związkowa, reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, ma prawo”;

3) w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizacja związkowa, reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, ma prawo wnieść rewizję nadzwyczajną od orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz od prawomocnych orzeczeń organów pozasądowych w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. Do rewizji nadzwyczajnej organizacji związkowej stosuje się odpowiednio przepis art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 i Nr 104, poz. 515, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 106, poz. 679, Nr 114, poz. 739 i Nr 144, poz. 971, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 1999 r. Nr 75, poz. 853, z 2000 r. Nr 2, poz. 5, Nr 48, poz. 552, Nr 60, poz. 704 i Nr 91, poz. 1008 oraz z 2001 r. Nr 49, poz. 508 i 509 i Nr 98, poz. 1070).”

Art. 22. W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz.U. Nr 55, poz. 235, z 1996 r. Nr 34, poz. 148, z 1997 r. Nr 121, poz. 769 oraz z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i Nr 107, poz. 1127) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Składka na rzecz związków pracodawców, o których mowa w ust. 1, zaliczana jest w koszty uzyskania przychodu do wysokości określonej rozporządzeniem Rady Ministrów.”;

2) w art. 16 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizacja pracodawców, reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz. 1080), ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie objętym zadaniami związków pracodawców. Nie dotyczy to założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy.”

Art. 23. (skreślony).

Art. 24. W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz.U. z 2001 r. Nr 6, poz. 56, Nr 42, poz. 475 i Nr 89, poz. 973) w art. 10:

- 1) w ust. 1 wyrazy „reprezentatywnych organizacji związkowych, organizacji pracodawców, organów administracji rządowej oraz” zastępuje się wyrazami „organizacji związkowych i organizacji pracodawców – reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz. 1080), zwanej dalej «ustawą o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych», oraz organów administracji rządowej i”;
- 2) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
 - „2. W skład wojewódzkiej rady zatrudnienia wchodzi marszałek województwa, jako przewodniczący rady, oraz do 20 osób powoływanych spośród przedstawicieli wojewody i działających na terenie województwa:
 - 1) wojewódzkich struktur każdej organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych,
 - 2) wojewódzkich struktur każdej organizacji pracodawców, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych,
 - 3) społeczno-zawodowych organizacji rolników,
 - 4) związków zawodowych rolników indywidualnych,
 - 5) izb rolniczych,
 - 6) jednostek samorządu terytorialnego (województwa, powiatów i gmin).
 3. W skład powiatowej rady zatrudnienia wchodzi starosta jako przewodniczący rady oraz do 16 osób powoływanych spośród działających na terenie powiatu:
 - 1) terenowych struktur każdej organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych,
 - 2) terenowych struktur każdej organizacji pracodawców, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych,
 - 3) społeczno-zawodowych organizacji rolników,
 - 4) związków zawodowych rolników indywidualnych,
 - 5) izb rolniczych,
 - 6) jednostek samorządu terytorialnego (powiatu i gmin).”

Art. 25. W ustawie z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2 i Nr 43, poz. 221, z 1997 r. Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 162, poz. 1112 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 45) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 wyrazy „Komisja Trójstronna do Spraw Społeczno-Gospodarczych, stanowiąca forum współdziałania naczelných organów administracji państwowej, związków zawodowych i organizacji pracodawców” zastępuje się wyrazami „Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych”;
- 2) w art. 3:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada Ministrów, w terminie do 15 czerwca każdego roku, przedstawia Komisji Trójstronnej informację o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok następny oraz proponowany na następny rok maksymalny roczny wskaźnik przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.”,
 - b) w ust. 2 skreśla się wyrazy „oraz proponowany maksymalny roczny wskaźnik przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia”,
 - c) w ust. 3 wyrazy „31 sierpnia każdego roku, ustala” zastępuje się wyrazami „10 września każdego roku, ustala, w drodze uchwały,”.

Art. 26. W ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. Nr 88, poz. 439, z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. W skład Rady wchodzi, jako członkowie Rady, powołane przez Prezesa Rady Ministrów osoby reprezentujące:

 - 1) organy administracji rządowej – pięć osób,
 - 2) stronę samorządową w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego – jedna osoba,
 - 3) Narodowy Bank Polski – jedna osoba,
 - 4) organizacje społeczne, samorząd zawodowy i gospodarczy – trzy osoby,
 - 5) organizacje pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz. 1080), zwanej dalej «ustawą o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych» – po jednej osobie z każdej organizacji,
 - 6) organizacje związkowe, reprezentatywne w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych – po jednej osobie z każdej organizacji, oraz dwóch ekspertów – po jednym z zakresu nauk społecznych i ekonomicznych.

2. W pracach Rady uczestniczy Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.”;
- 2) w art. 17 w ust. 3 w zdaniu drugim wyrazy „ust. 2” zastępuje się wyrazami „ust. 1”.

Art. 27. W ustawie z dnia 9 maja 1997 r. o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 82, poz. 518 i z 1999 r. Nr 1, poz. 6) art. 6 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 6. 1. Kwota środków pieniężnych będących przedmiotem przejęcia przez Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych od Pełnomocnika Komisji do Sprawowania Zarządu Majątkiem b. Central Związkowych, wymieniona w protokole zdawczo-odbiorczym sporządzonym dnia 22 czerwca 1985 r. w pozycji «IV. 5. Środki pieniężne w wysokości» – pomniejszona o kwotę środków pieniężnych, wymienioną w tym protokole w pozycji «VI. 4. 4) wpłaty „Solidarność” Regiony» – podlega waloryzacji.
2. Waloryzacja, o której mowa w ust. 1, polega na podzieleniu kwoty podlegającej waloryzacji, obliczonej zgodnie z ust. 1, przez kwotę przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce społecznej w grudniu 1981 r. określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1990 r. w sprawie przygotowania do rewaloryzacji emerytur i rent (Dz.U. Nr 83, poz. 484), a następnie pomnożeniu wyniku tego dzielenia przez kwotę przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w IV kwartale 2001 r. ogłoszoną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802 i Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678 i Nr 84, poz. 948 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 85, poz. 924 i Nr 89, poz. 968).
 3. Kwota będąca wynikiem waloryzacji, o której mowa w ust. 1 i 2, podlega podziałowi po połowie pomiędzy Niezależny Samorządny Związek Zawodowy «Solidarność» i Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych.
 4. Kwotę należną w wyniku podziału, o którym mowa w ust. 3, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych pomniejsza się o kwotę środków pieniężnych przekazanych Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych na podstawie decyzji Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 4 września 1997 r.
 5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych ureguluje zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu waloryzacji, o której mowa w ust. 1 i 2, wobec Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego «Solidarność» i Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych – w kwotach wynikających z podziału, o którym mowa w ust. 3, oraz z pomniejszenia, o którym mowa w ust. 4, zaokrąglonych do pełnego tysiąca złotych – w formie obligacji asymilowanych do zerokuponowych obligacji skarbo-

wych sprzedawanych na przetargu poprzedzającym uregulowanie tych zobowiązań.

6. Uregulowanie zobowiązań, o których mowa w ust. 5, nastąpi w terminie do dnia 30 kwietnia 2002 r.”

Art. 28. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 i Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249 oraz z 2001 r. Nr 39, poz. 459) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 43:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) piętnastu przedstawicieli organizacji pozarządowych, w tym:

- a) po dwóch przedstawicieli każdej organizacji pracodawców, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz. 1080), zwanej dalej «ustawą o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych»,
- b) po dwóch przedstawicieli każdej organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Członków Rady powołuje na wniosek Pełnomocnika, a w przypadku przedstawicieli, o których mowa w ust. 1 pkt 3, na wniosek uprawnionych organizacji, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.”,

c) w ust. 3 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może odwołać członka Rady przed upływem kadencji:”;

2) w art. 50:

a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) siedmiu przedstawicieli organizacji pozarządowych, w tym:

- a) po jednym przedstawicielu każdej organizacji pracodawców, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych,
- b) po jednym przedstawicielu każdej organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Członków Rady Nadzorczej powołuje na wniosek Pełnomocnika, a w przypadku przedstawicieli, o których mowa w ust. 2 pkt 2, na wniosek uprawnionych organizacji, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.”,

c) w ust. 4 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może odwołać członka Rady Nadzorczej przed upływem kadencji:”.

Art. 29. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459 i Nr 72, poz. 748) w art. 75 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Rada Nadzorcza Zakładu jest powoływana przez Prezesa Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję, przy czym:
- 1) 3 członków, w tym przewodniczący Rady, powoływanych jest na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, złożony w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych,
 - 2) po 1 członku jest powoływanych na wniosek każdej organizacji pracodawców, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz. 1080), zwanej dalej «ustawą o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych»,
 - 3) po 1 członku jest powoływanych na wniosek każdej organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych,
 - 4) 1 członek jest powoływany na wniosek ogólnokrajowych organizacji emerytów i rencistów.”

Art. 30. W ustawie z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 83, poz. 932, z 2000 r. Nr 119, poz. 1250 i z 2001 r. Nr 76, poz. 805) w art. 15 w ust. 2 w pkt 1 wyrazy „Komisję Trójstronną” zastępuje się wyrazami „Trójstronną Komisję do Spraw Społeczno-Gospodarczych.”

Art. 31. W ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 19, poz. 239 i z 2001 r. Nr 85, poz. 924) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 4 po wyrazie „uzgodni” dodaje się przecinek i wyrazy „w drodze uchwały,”;
- 2) w ust. 5 wyrazy „w ciągu 35 dni od dnia przedstawienia propozycji, o których mowa w ust. 2,” zastępuje się wyrazami „w terminie do dnia 20 lipca”.

Art. 32. Kadencja Rady Ochrony Pracy, Naczelnej Rady Zatrudnienia oraz wojewódzkich i powiatowych rad zatrudnienia, a także Rady Statystyki, Krajowej Rady

Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Rady Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Rady Nadzorczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych trwająca w dniu ogłoszenia ustawy upływa z dniem 30 czerwca 2002 r.

Art. 33. 1. Do pierwszego składu Komisji Prezes Rady Ministrów powoła po pięciu przedstawicieli każdej organizacji związkowej z wymienionych w art. 6 ust. 2 oraz każdej organizacji pracodawców z wymienionych w art. 7 ust. 2.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, regulamin Komisji, który będzie obowiązywał do czasu uchwalenia regulaminu, o którym mowa w art. 13.

Art. 34. Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych działa do dnia powołania pierwszego składu Komisji.

Art. 35. Ilekroć przepisy prawa odwołują się w jakiegokolwiek formie do Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych albo Komisji Trójstronnej do Spraw Społeczno-Gospodarczych, należy przez to rozumieć odesłanie do Komisji, o której mowa w niniejszej ustawie.

Art. 36. Ustawa wchodzi w życie po upływie 1 miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 21 i 22, art. 25 pkt 2 oraz art. 31, które wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia powołania pierwszego składu Komisji,
 - 1a) art. 16-18, które wchodzi w życie z dniem 1 marca 2002 r.,
- 2) art. 19, 24, 26, 28 i 29, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2002 r.

Tekst jednolity uzupełniony o:

uchwałę nr 6 z dnia 26.06.2002 r. – w § 21 po ust. 1 dodaje się ust. 1¹;

uchwałę nr 13 z dnia 13.12.2002 r. – po § 16 dodaje się §16¹

uchwałę nr 15 z dnia 20.02.2003 r. – nowe brzmienie § 21 ust. 1

uchwałę nr 36 z dnia 26.02.2010 r. – nowe brzmienie § 21

Uchwała Nr 2

Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 6 marca 2002 roku w sprawie regulaminu Komisji

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz. 1080, Nr 154, poz. 1793 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 10, poz. 89), niniejszym uchwała się następujący regulamin określający szczegółowe zasady i tryb pracy Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych zwanej dalej „Komisją”, Prezydium Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych zwanym dalej „Prezydium Komisji” oraz stałych i doraźnych zespołów problemowych zwanych dalej „zespołami”, a także uprawnienia i obowiązki członków Komisji i członków zespołów związane z udziałem w ich pracach. Ilekroć przepisy regulaminu odwołują się do ustawy, należy przez to rozumieć ww. ustawę.

§ 1.

Przy rozpatrywaniu spraw przez Komisję członkowie Komisji oraz osoby biorące udział w jej pracach powinni:

- 1) działać w dobrej wierze,
- 2) stosować argumenty merytoryczne,
- 3) udostępniać posiadane informacje.

§ 2.

1. Pracami Komisji kieruje Prezydium Komisji.
2. Do zadań Prezydium Komisji należy:
 - 1) ustalanie programu działania i harmonogramu prac Komisji uwzględniającego pilność spraw będących przedmiotem jej działania,
 - 2) ustalanie porządku posiedzenia Komisji przy uwzględnieniu charakteru i rodzaju spraw przewidzianych do rozpatrzenia, za wyjątkiem spraw, o których mowa w § 20,
 - 3) przedstawianie propozycji ustaleń w sprawach organizacyjnych,

- 4) sporządzanie komunikatu z posiedzenia Komisji,
 - 5) zlecenie wykonania ekspertyz na rzecz Komisji oraz zespołów problemowych,
 - 6) przekazywanie uchwał i stanowisk Komisji organom władzy państwowej,
 - 7) występowanie na zewnątrz w sprawach dotyczących działalności Komisji,
 - 8) określanie zasad informowania opinii publicznej o pracach zespołów,
 - 9) wykonywanie innych zadań określonych przez Komisję.
3. Z ważnych powodów w posiedzeniach Prezydium Komisji może uczestniczyć w zastępstwie wiceprzewodniczącego Komisji inna pisemnie upoważniona przez niego osoba będąca członkiem Komisji.
 4. W posiedzeniach Prezydium Komisji mogą uczestniczyć, z głosem doradczym, osoby powołane do udziału w pracach Komisji. Osoby te deklarują swój udział w pracach Prezydium Komisji przewodniczącemu Komisji.
 5. Prezydium Komisji podejmuje decyzje jeżeli bierze w nim udział:
 - 1) przewodniczący Komisji,
 - 2) co najmniej jeden przedstawiciel organizacji, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy,
 - 3) co najmniej jeden przedstawiciel organizacji, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy.
 6. Prezydium Komisji podejmuje decyzje w drodze uzgodnienia.
 7. Podjęte decyzje nie mogą dotyczyć organizacji, której przedstawiciel nie brał udziału w posiedzeniu i naruszać jej interesów.

§ 3.

1. Prezydium Komisji przy wykonywaniu zadań korzysta z pomocy sekretarzy Prezydium Komisji.
2. Każdy z członków Prezydium wyznacza po jednym sekretarzu Prezydium Komisji.
3. Do zadań sekretarzy Prezydium Komisji należy:
 - 1) zapewnienie współpracy między członkami Prezydium i członkami Komisji,
 - 2) przedstawianie propozycji ustaleń w sprawach organizacyjnych,
 - 3) sporządzanie projektu komunikatu z posiedzenia Komisji,
 - 4) monitorowanie realizacji uchwał Komisji i decyzji Prezydium Komisji,
 - 5) organizowanie spraw proceduralnych oraz przepływu informacji w związku z działalnością Komisji i Prezydium Komisji,
 - 6) przedstawianie wniosków dotyczących funkcjonowania Sekretariatu Komisji, o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy,
 - 7) wykonywanie innych zadań zleconych przez Komisję.
4. Sekretarze Prezydium Komisji mają prawo do udziału w posiedzeniach Komisji.

§ 4.

1. Posiedzenia plenarne Komisji oraz posiedzenia Prezydium Komisji zwołuje przewodniczący Komisji:
 - 1) z własnej inicjatywy,

- 2) na wniosek co najmniej jednego z wiceprzewodniczących Komisji, po ustaleniu porządku posiedzenia Komisji.
2. Przewodniczący Komisji może w wyjątkowym przypadku upoważnić pisemnie jednego z wiceprzewodniczących Komisji do zwołania posiedzenia plenarnego Komisji lub posiedzenia Prezydium Komisji.
3. W posiedzeniach plenarnych Komisji mogą uczestniczyć osoby wyznaczone przez przewodniczącego zespołu.
4. Osoby, o których mowa w ust. 3, zaprasza przewodniczący Komisji lub upoważniony przez niego wiceprzewodniczący Komisji.
5. Przewodniczący Komisji, na wniosek co najmniej jednej ze stron Komisji, zawieszają posiedzenie Komisji.
6. Członkowie Komisji i Prezydium Komisji mogą korzystać na posiedzeniu Komisji oraz Prezydium Komisji z pomocy zaproszonych przez siebie doradców. Przedstawiciele każdej z organizacji oraz strona rządowa mogą korzystać z pomocy jednego doradcy w sprawie objętej porządkiem obrad.

§ 5.

1. Posiedzeniom Komisji i Prezydium Komisji przewodniczy przewodniczący Komisji.
2. Przewodniczący Komisji może powierzyć przewodnictwo posiedzeń, o których mowa w ust. 1, jednemu z wiceprzewodniczących Komisji.

§ 6.

Komisja podejmuje uchwały na zasadach określonych w art. 10 ust. 2 i 3 ustawy.

§ 7.

Komisja zajmuje stanowisko w sprawach określonych w art. 3 ustawy, w terminach, zakresie i na zasadach w nim zawartych.

§ 8.

1. Pierwsze posiedzenie w celu zajęcia wspólnego stanowiska strony pracowników i pracodawców, w przypadku określonym w art. 3 ust. 2, 6, 10 ustawy, zwołuje przewodniczący Komisji na wniosek co najmniej jednego z wiceprzewodniczących Komisji reprezentującego organizację, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy i co najmniej jednego wiceprzewodniczącego Komisji reprezentującego organizację, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy, w terminie 7 dni od przedstawienia Komisji propozycji, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy.
2. Począwszy od posiedzenia, o którym mowa w ust. 1, kolejnym posiedzeniom wynikającym z art. 3 ust. 2, 6 i 10 ustawy przewodniczą naprzemiennie wiceprzewodniczący Komisji reprezentujący kolejno stronę pracowników i stronę pracodawców (w kolejności alfabetycznej nazw organizacji, którą reprezentują).
3. Na wspólne posiedzenia stron mogą być zapraszani przez prowadzącego posiedzenie – w celu udzielenia wyjaśnień – przedstawiciele strony rządowej.
4. Zajęcie stanowiska wymaga zgody strony pracowników i pracodawców.

5. Prowadzący posiedzenie stron niezwłocznie po przyjęciu stanowiska powiadamia o tym przewodniczącego Komisji i prezentuje na posiedzeniu Komisji stanowisko w sprawie każdej z propozycji strony rządowej.
6. W przypadku nie przyjęcia wspólnego stanowiska prowadzący posiedzenie stron niezwłocznie powiadamia o tym przewodniczącego Komisji.

§ 9.

Pierwsze posiedzenie w celu zajęcia stanowiska przez stronę pracowników oraz przez stronę pracodawców, w przypadku określonym w art. 3 ust. 3, 7, 11 ustawy, zwołuje przewodniczący Komisji na wniosek co najmniej jednego z wiceprzewodniczących Komisji reprezentującego organizację, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy lub co najmniej jednego z:

1. wiceprzewodniczących Komisji reprezentującego organizację, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy.
2. Począwszy od posiedzenia, o którym mowa w ust. 1, kolejnym posiedzeniom strony wynikającym z art. 3 ust. 3, 7 i 11 ustawy przewodniczą naprzemiennie wiceprzewodniczący Komisji w kolejności alfabetycznej nazw organizacji, które reprezentują.
3. Na posiedzenie strona może zapraszać – w celu udzielenia wyjaśnień – przedstawicieli strony rządowej. Zaproszenie wystosowuje prowadzący posiedzenie.
4. Prowadzący posiedzenie strony niezwłocznie po przyjęciu stanowiska powiadamia o tym przewodniczącego Komisji i prezentuje na posiedzeniu Komisji stanowisko w sprawie każdej z propozycji strony rządowej.
5. W przypadku nie przyjęcia stanowiska prowadzący posiedzenie strony niezwłocznie powiadamia o tym przewodniczącego Komisji.

§ 10.

W przypadkach, o których mowa w art. 3 ust. 4, 8 i 12 ustawy, wiceprzewodniczący Komisji reprezentujący organizacje, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, niezwłocznie po przyjęciu opinii powiadamiają o tym przewodniczącego Komisji.

§ 11.

1. Posiedzenie zespołu zwołuje przewodniczący zespołu:
 - 1) z własnej inicjatywy,
 - 2) na wniosek co najmniej jednej organizacji, o której mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy lub przedstawiciela strony rządowej.
2. Posiedzenie zespołu może zostać zwołane w wyjątkowych przypadkach przez przewodniczącego Komisji lub upoważnionego wiceprzewodniczącego Komisji:
 - 1) z własnej inicjatywy,
 - 2) na wniosek co najmniej jednego z wiceprzewodniczących Komisji.
3. Posiedzeniu zespołu przewodniczy przewodniczący zespołu albo wyznaczony przez niego członek zespołu.

4. Przewodniczący zespołu, po uzgodnieniu z członkami zespołu, może wystąpić z wnioskiem do Prezydium Komisji o zlecenie ekspertyzy na potrzeby prac zespołu. Wniosek powinien zawierać uzasadnienie sporządzenia ekspertyzy. We wniosku może zostać wskazana osoba rekomendowana do sporządzenia ekspertyzy.

§ 12.

1. Przewodniczącym zespołu jest członek Komisji wskazany przez organizację, o której mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, który uzyskał akceptację pozostałych organizacji oraz strony rządowej.
2. W skład zespołu wchodzi po dwóch przedstawicieli, poza przewodniczącym zespołu, każdej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, oraz strony rządowej.
3. Członkowie zespołu mogą korzystać na posiedzeniu zespołu z pomocy zaproszonych przez siebie doradców. Przedstawiciele każdej z organizacji oraz strona rządowa mogą korzystać z pomocy trzech doradców.
4. W posiedzeniach zespołów mogą uczestniczyć, z głosem doradczym, osoby powołane do udziału w pracach Komisji, o których mowa w art. 4 ust. 2 i 3 ustawy. Osoby te deklarują swój udział w pracach zespołu przewodniczącemu zespołu.

§ 13.

Przy podejmowaniu stanowiska przez zespół mają zastosowanie następujące przepisy:

- 1) stanowisko jest przyjmowane na zasadach określonych w art. 10 ust. 2 i 3 ustawy,
- 2) w przypadku niezgodnienia stanowiska, o którym mowa w pkt 1, każda ze stron może przedstawić odrębne stanowisko,
- 3) w przypadku niezgodnienia stanowiska, o którym mowa w pkt 2, każda z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, może przedstawić zdanie odrębne w sprawie.

§ 14.

Przewodniczący zespołu przekazuje Komisji niezwłocznie tekst przyjętego stanowiska, za pośrednictwem przewodniczącego Komisji.

§ 15.

Przebieg posiedzenia Komisji i zespołu rejestruje się na taśmie magnetofonowej.

§ 16.

1. Z posiedzenia Komisji i zespołu Sekretariat Komisji sporządza protokół obejmujący:
 - 1) określenie porządku dziennego,
 - 2) listę imienną uczestników,

- 3) treść wystąpień,
- 4) treść uchwał i stanowisk.
2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, podpisuje odpowiednio:
 - 1) przewodniczący Komisji lub wiceprzewodniczący Komisji, który prowadził posiedzenie,
 - 2) przewodniczący zespołu lub wyznaczony członek zespołu, który prowadził posiedzenie oraz protokolał.
3. Z posiedzenia Prezydium Komisji Sekretariat Komisji sporządza notatkę. Notatkę podpisuje przewodniczący Komisji lub wiceprzewodniczący Komisji, który prowadził posiedzenie oraz protokolał.
4. Członkowie Komisji otrzymują protokół z posiedzenia Komisji, a członkowie Prezydium Komisji notatkę z posiedzenia Prezydium Komisji co najmniej na siedem dni przed kolejnym posiedzeniem.
5. Członkowie Komisji otrzymują protokół z posiedzenia zespołów na każde żądanie. Członkowie zespołu otrzymują protokół z posiedzenia zespołu co najmniej na siedem dni przed kolejnym posiedzeniem.

§ 16¹.

1. *Przepisy § 11–16 nie mają zastosowania do Zespołu do Spraw Współpracy z Międzynarodową Organizacją Pracy.*
2. *Zasady działania Zespołu, o którym mowa w ust. 1, określa odrębna uchwała.*

§ 17.

1. Komunikat z posiedzenia Komisji Prezydium Komisji sporządza w formie pisemnej.
2. Komunikat sekretariat Komisji udostępnia środkom masowego przekazu, najpóźniej następnego dnia po posiedzeniu Komisji.
3. Sekretariat Komisji zamieszcza komunikat oraz przyjęte teksty uchwał, stanowisk i opinii na stronie internetowej Komisji umiejscowionej na serwerze Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Koszty związane z uruchomieniem strony internetowej i bieżącą obsługą są pokrywane ze środków przewidzianych w art. 15 ust. 2 ustawy.

§ 18.

1. Sekretariat Komisji przesyła zawiadomienia o terminie posiedzeń oraz materiały dotyczące posiedzeń:
 - 1) Komisji – członkom Komisji oraz osobom powołanym do udziału w jej pracach z dziesięciodniowym wyprzedzeniem,
 - 2) Prezydium Komisji i zespołu – odpowiednio członkom Prezydium Komisji oraz członkom zespołu z siedmiodniowym wyprzedzeniem – drogą pocztową lub za pomocą elektronicznych nośników informatycznych, na wskazany do korespondencji adres.
2. Terminy, o których mowa w ust. 1, mogą ulec skróceniu w szczególnie zasadzonych przypadkach.

§ 19.

W razie niemożności wzięcia udziału w posiedzeniu Komisji, członek Komisji zawiadamia wiceprzewodniczącego Komisji właściwego dla strony którą reprezentuje. Wiceprzewodniczący niezwłocznie przekazuje tę informację przewodniczącemu Komisji. Członkowie Komisji będący przedstawicielami strony rządowej o niemożności wzięcia udziału w posiedzeniu zawiadamiają przewodniczącego Komisji.

§ 20.

1. Wniesienie pod obrady Komisji spraw, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy, dokonuje się przez pisemne zawiadomienie przewodniczącego Komisji zawierające sformułowanie problemu wraz z uzasadnieniem oraz wniosek co do trybu rozpatrzenia sprawy.
2. Niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia przewodniczący Komisji zwołuje posiedzenie Komisji.
3. Rozpatrzenie sprawy odbywa się na posiedzeniu Komisji, a w przypadku spraw wymagających dodatkowych wyjaśnień Komisja kieruje sprawę do stałego zespołu problemowego bądź powołuje doraźny zespół.
4. Zespół rozpoczyna prace niezwłocznie.
5. Do zadań zespołu należy:
 - 1) ocena możliwości ekonomiczno-finansowych realizacji zgłoszonych spraw oraz określenie ewentualnych ograniczeń w tym zakresie,
 - 2) ocena skutków społeczno-ekonomicznych,
 - 3) wypracowanie stanowiska w sprawie, a w przypadku rozbieżności przedstawienie odrębnych stanowisk wraz z ich argumentacją.
6. W sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy, Komisja podejmuje uchwałę, a w przypadku niemożności jej uzgodnienia przedstawia stanowiska stron. W przypadku gdy strona nie uzgodni stanowiska, strona rządowa oraz każda z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, może przedstawić swoją opinię w sprawie.
7. Stanowisko, którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy, strony przedkładają w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem Prezydium Komisji.
8. Wezwanie do zajęcia stanowiska, o którym mowa w art. 2 ust. 3 ustawy, jest przedkładane w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem Prezydium Komisji. Zajęcie stanowiska następuje nie później niż w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania.

§ 21.

„1. Za udział w pracach Komisji przysługuje ryczałt miesięczny:

- 1) *wiceprzewodniczącym Komisji – w wysokości 76% przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzednim ogłoszonego przez Prezesa GUS na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”,*

- 2) *członkom Komisji, pełniącym funkcje przewodniczących stałych zespołów problemowych, z wyłączeniem strony rządowej – w wysokości 65% przeciętnego wynagrodzenia,*
- 3) *pozostałym członkom Komisji oraz Sekretarzom Prezydium Komisji, z wyłączeniem przedstawicieli strony rządowej – w wysokości 57% przeciętnego wynagrodzenia.”*
2. *Uprawnienie do ryczałtu przysługuje wyłącznie z jednego z tytułów wymienionych w ust. 1.*
3. *Członkowie Komisji i Sekretarze Prezydium Komisji, z wyłączeniem przedstawicieli strony rządowej, członkowie zespołów i eksperci nie będący członkami Komisji, którzy są członkami organizacji wchodzących w skład Komisji, oraz przedstawiciele samorządu terytorialnego mogą uzyskać zwrot kosztów podróży, zakwaterowania oraz diety na zasadach ustalonych w przepisach określających należności przysługujące pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju i poza granicami kraju, ze środków, o których mowa w ust. 5 i 6, jeżeli przekazane ich organizacjom środki taki zwrot umożliwiają.*
4. *Wiceprzewodniczącym Komisji przysługuje prawo zlecania ekspertyz, badań i raportów, prac techniczno-organizacyjnych oraz zakupu usług materiałów i akcesoriów, związanych z udziałem i obsługą osób, o których mowa w ust. 2, lub ekspertów w pracach Komisji, Prezydium Komisji i zespołów, a także prac związanych z przygotowaniem konferencji, sympozjów, zjazdów i szkoleń promujących ideę dialogu społecznego oraz Komisję jako jego forum.*
5. *Ryczałt miesięczny, o którym mowa w ust. 1, zwrot kosztów podróży, zakwaterowania i diety dla członków Komisji, Sekretarzy Prezydium Komisji, członków zespołów i ekspertów, o których mowa w ust. 3, oraz wydatki na pokrycie zleczonych prac, o których mowa w ust. 4, wypłacają organizacje wchodzące w skład Komisji ze środków przekazanych im przez urząd obsługujący Komisję na podstawie umowy.*
6. *Zwrot kosztów podróży, zakwaterowania oraz diety dla przedstawicieli samorządu terytorialnego wypłaca urząd obsługujący Komisję.”*

§ 22.

Posiedzenia Komisji, Prezydium Komisji i zespołów odbywają się w Centrum Dialogu Społecznego „Dialog” przy ul. Limanowskiego 23 w Warszawie. W szczególnych przypadkach posiedzenia mogą odbywać się w innym miejscu.

§ 23.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2002 roku.

Zakresy prac zespołów problemowych TK

Zespół Problemowy TK ds. polityki gospodarczej i rynku pracy

Wypracowywanie wspólnych dla stron stanowisk i opinii w sprawach dotyczących polityki gospodarczej kraju oraz rynku pracy, w szczególności poprzez:

1. Opiniowanie założeń i projektów aktów prawnych, programów rządowych i innych dokumentów związanych z polityką gospodarczą kraju i problematyką rynku pracy oraz opracowywanie w miarę potrzeby ich założeń.
2. Przeprowadzanie analiz i ocen polityki gospodarczej, w tym:
 - procesów restrukturyzacyjnych,
 - procesów prywatyzacyjnych,
 - rozwoju przedsiębiorczości – w tym warunków i kosztów funkcjonowania przedsiębiorstw,
 - polityki monetarnej i fiskalnej,
 - integracji europejskiej z uwzględnieniem polityki regionalnej,
 - handlu międzynarodowego,
 - wraz z uwzględnieniem jej wpływu na rynek pracy.
3. Dokonywanie analiz i ocen działań w zakresie polityki rynku pracy, szczególnie w zakresie:
 - przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom,
 - okresowej oceny skuteczności i efektywności dotychczas stosowanych narzędzi, instytucji i programów polityki rynku pracy przy pomocy ustalonych wcześniej wskaźników.
4. Poddawanie ocenie stosowanych instrumentów polityki rynku pracy ze względu na poziom bezrobocia, poziom zatrudnienia, poziom aktywności ekonomicznej ludności, poziom kwalifikacji zawodowych oraz poziom adaptacji pracowników ze szczególnym naciskiem na sytuację grup znajdujących się w gorszym położeniu na rynku pracy.
5. Ocena przygotowania narodowego do korzystania z europejskich funduszy pomocowych przed- i poakcesyjnych.
6. Inne sprawy wniesione przez członków zespołu.

Zespół Problemowy TK ds. prawa pracy i układów zbiorowych

Wypracowanie wspólnych dla stron stanowisk i opinii w sprawach dotyczących prawa pracy i układów zbiorowych, w szczególności poprzez:

1. Ocenę funkcjonowania przepisów prawa pracy, z punktu widzenia:
 - skutków społeczno-gospodarczych dla rynku pracy,
 - zapewnienia bezpieczeństwa społeczno-ekonomicznego pracowników,
 - ułatwień dla pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy.
2. Ocenę funkcjonowania organów kontrolnych w sferze prawa pracy i legalności zatrudnienia.

3. Zajmowanie stanowisk wobec projektów aktów prawnych, programów rządowych i innych dokumentów z zakresu prawa pracy i układów zbiorowych pracy.
4. Formułowanie ogólnych założeń dla zmian przepisów z zakresu prawa pracy (uzgodnione co do zasady).
5. Analiza rozwiązań zawartych w układach zbiorowych pracy celem ustalenia trendów modyfikacji prawa pracy.

Zespół Problemowy TK ds. ubezpieczeń społecznych

Wypracowywanie wspólnych dla stron stanowisk i opinii w sprawach dotyczących ubezpieczeń społecznych, w szczególności poprzez:

1. Opiniowanie założeń i projektów aktów prawnych, programów rządowych i innych dokumentów związanych z problematyką ubezpieczeń społecznych.
2. Dokonywanie analiz i ocen funkcjonowania ubezpieczeń społecznych, w szczególności dotyczących skutków prawnych, społecznych i finansowych propozycji rozwiązań w zakresie świadczeń z ubezpieczenia społecznego i ich finansowaniu.
3. Przeprowadzanie ocen systemu ubezpieczeń społecznych jako mechanizmu zapewniania dochodów osobom ubezpieczonym w przypadku wystąpienia ryzyka socjalnego, w szczególności:
 - wysokości świadczeń,
 - właściwego adresowania świadczeń z ubezpieczenia społecznego,
 - kształtowania przyszłego kształtu systemu ubezpieczeń społecznych,
 - bezpieczeństwa finansowego systemu ubezpieczeń społecznych.
4. Dokonywanie oceny realizacji założeń reformy systemu ubezpieczeń społecznych.
5. Opiniowanie założeń i projektów aktów prawnych dotyczących emerytur pomostowych w konsultacji z innymi partnerami społecznymi.
6. Inicjowanie, analiza i ocena dostosowań systemu ubezpieczeń społecznych do zmian demograficznych i gospodarczych.
7. Dokonywanie analiz funkcjonowania instytucji systemu ubezpieczeń społecznych, z uwzględnieniem prowadzonej przez nie gospodarki finansowej – z punktu widzenia jej skuteczności i efektywności.
8. Współpracę z instytucjami ubezpieczeń społecznych.
9. Porównywanie polskich rozwiązań stosowanych w systemie ubezpieczeń społecznych z doświadczeniami zagranicznymi.
10. Sprawy wniesione przez członków Zespołu przy akceptacji całego Zespołu.

Zespół Problemowy TK ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych

Wypracowanie wspólnych dla stron stanowisk i opinii w sprawach dotyczących budżetu państwa, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych, w szczególności poprzez:

1. Opiniowanie założeń i projektów aktów prawnych, programów rządowych i innych dokumentów związanych z budżetem państwa, wynagrodzeniami i świadczeniami socjalnymi.

2. Opiniowanie założeń i projektu ustawy budżetowej państwa (art. 3 ustawy o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego).
3. Opiniowanie wstępnej prognozy wielkości makroekonomicznych przyjętych do prac nad projektem ustawy budżetowej oraz propozycji wzrostu w następnym roku:
 - wynagrodzenia w gospodarce narodowej (w państwowej sferze budżetowej oraz u przedsiębiorców);
 - emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
4. Opiniowanie propozycji wskaźników wzrostu wynagrodzeń u przedsiębiorców i w państwowej sferze budżetowej.
5. Dokonywanie analiz i ocen wysokości płacy minimalnej.
6. Propozycje rozwiązań prawnych – współpraca z Zespołem ds. prawa pracy i układów zbiorowych.
7. Porównanie doświadczeń innych krajów w ustalaniu kategorii i kryteriów: minimum socjalnego, minimum egzystencji i dochodu gwarantowanego. Praca nad rozwiązaniami prawnymi.
8. Ocena sytuacji budżetu państwa, w tym udział wydatków socjalnych i ich struktury.
9. Analizowanie sytuacji finansowej pracowników państwowej sfery budżetowej oraz jednostek zaliczonych do sektora finansów publicznych i jednostek dofinansowywanych z budżetu państwa.
10. Dokonywanie analiz i ocen systemu zabezpieczenia społecznego, ze względu na:
 - wysokość świadczeń społecznych,
 - skuteczność adresowania świadczeń społecznych,
 - skuteczność poszczególnych świadczeń społecznych w ograniczaniu sfery ubóstwa,
 - konieczność zmian kryteriów uprawniających do korzystania z pomocy społecznej.
11. Współpraca z zespołem problemowym ds. polityki gospodarczej i rynku pracy przy wypracowaniu systemu osłon dla osób w wieku przedemerytalnym zagrożonych zwolnieniem z pracy.
12. Analiza wzrostu cen energii i innych mediów. System rekompensowania ich wzrostu rodzinom najuboższym.
13. Współpraca z zespołem ds. ubezpieczeń społecznych przy analizie sytuacji finansowej FUS, a w szczególności funduszu chorobowego, z którego finansowane są świadczenia w razie choroby i macierzyństwa.

Zespół Problemowy TK ds. rozwoju dialogu społecznego

Wypracowywanie wspólnych dla stron stanowisk i opinii w sprawach dotyczących dialogu społecznego, w szczególności poprzez:

1. Opracowywanie założeń i opiniowanie projektów aktów prawnych, programów rządowych i innych dokumentów związanych z problematyką dialogu społecznego.

2. Dokonywanie analiz i ocen funkcjonowania instytucji dialogu społecznego na szczeblu krajowym oraz przebiegu tego dialogu.
3. Przeprowadzanie analiz i ocen funkcjonowania dialogu społecznego na szczeblu wojewódzkim.
4. Współpracę z wojewódzkimi komisjami dialogu społecznego.
5. Dokonywanie analiz i ocen funkcjonowania dialogu branżowego (sektorowego) dwu- i trójstronnego.
6. Dokonywanie analiz rozwiązań prawnych umożliwiających rozszerzenie prowadzonego dialogu społecznego strony rządowej z partnerami społecznymi (organizacjami związkowymi i pracodawców) na dialog obywatelski (cywilny) z udziałem innych podmiotów: instytucji społecznych, izb gospodarczych i zawodowych.
7. Zapoznanie się na przykładzie doświadczeń innych krajów z możliwościami prowadzenia w Polsce dialogu obywatelskiego (cywilnego) w ramach instytucjonalnych.
8. Porównywanie wyników analiz z rozwiązaniami dotyczącymi dialogu społecznego na szczeblu krajowym w państwach Europy Środkowo-Wschodniej kandydujących do Unii Europejskiej.
9. Zapoznanie się z funkcjonowaniem dialogu społecznego na szczeblu krajowym w państwach Europy Zachodniej, należących do Unii Europejskiej.
10. Porównywanie wyników analiz z rozwiązaniami dotyczącymi dialogu społecznego na szczeblu regionalnym w państwach Europy Środkowo-Wschodniej kandydujących do Unii Europejskiej.
11. Zapoznanie się z funkcjonowaniem i instytucjami dialogu społecznego prowadzonego na poziomie regionalnym w strukturach Unii Europejskiej.
12. Porównywanie wyników analiz z rozwiązaniami dotyczącymi dialogu społecznego prowadzonego na szczeblu branżowym w państwach Europy Środkowo-Wschodniej kandydujących do Unii Europejskiej.
13. Zapoznanie się z funkcjonowaniem i instytucjami dialogu społecznego na poziomie branżowym, prowadzonym przez kraje Europy Zachodniej w komitetach sektorowych – strukturach Unii Europejskiej.
14. Współpracę ze stronami umowy twinningowej (zbliżniaczenia) w ramach Programu PHARE: PL200/IB/SO01, dotyczącej wzmocnienia mechanizmów dialogu społecznego i przygotowania partnerów społecznych do aktywnego uczestnictwa w dialogu społecznym.

Zespół Problemowy TK ds. usług publicznych

Wypracowanie wspólnych dla stron stanowisk i opinii w sprawach dotyczących sektora usług publicznych, w szczególności poprzez:

1. Opiniowanie założeń i projektów aktów prawnych, programów rządowych i innych dokumentów związanych z problematyką sektora usług publicznych w tym w szczególności ochrony zdrowia, oświaty i wychowania, kultury, pomocy i opieki społecznej.
2. Przeprowadzanie analiz i ocen funkcjonowania całości lub wybranej części sektora usług publicznych.

3. Dokonywanie analiz i ocen polityki finansowania całości lub wybranej części sektora usług publicznych.
4. Współpraca z zespołem ds. budżetu wynagrodzeń i świadczeń socjalnych oraz z zespołem ds. polityki gospodarczej i rynku pracy a także z wojewódzkimi komisjami dialogu społecznego.
5. Przedkładanie Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych informacji i wniosków dotyczących prac Zespołu.
6. Sprawy wniesione przez członków Zespołu przy akceptacji Zespołu.

Zespół TK ds. współpracy z Międzynarodową Organizacją Pracy

1. Przeprowadzanie wspólnych konsultacji w kwestiach objętych porządkiem dziennym obrad Międzynarodowej Konferencji Pracy, omawianie składu delegacji na kolejne sesje Konferencji oraz wypowiedzianie się we wspólnych sprawach dotyczących udziału delegacji Polski w tych sesjach.
2. Opiniowanie projektów konwencji i zaleceń przygotowywanych do uchwalenia przez Międzynarodową Konferencję Pracy.
3. Opiniowanie propozycji wniosków, jakie będą przedstawiane odpowiednim organom w związku z przedkładaniem konwencji i zaleceń zgodnie z art. 19. Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy.
4. Opiniowanie projektów sprawozdań przedstawionych przez Radę Ministrów do Międzynarodowego Biura Pracy, na podstawie art. 22 Konstytucji MOP.
5. Występowanie, z własnej inicjatywy, z propozycjami rozpatrzenia nieratyfikowanych konwencji i zaleceń które nie zostały jeszcze wprowadzone w życie.
6. Występowanie, z własnej inicjatywy, z propozycjami ponownego rozpatrzenia nieratyfikowanych konwencji i zaleceń, które nie zostały jeszcze wprowadzone w życie, w celu rozważenia, jakie środki mogłyby być podjęte, aby w razie potrzeby przyspieszyć ich ratyfikację i realizację, a także występowanie z propozycjami wypowiedzenia ratyfikowanych konwencji.
7. Inicjowanie innych uzgodnionych propozycji rozwijania trójstronnych stosunków Polski z Międzynarodową Organizacją Pracy, w tym opiniowanie projektów wieloletnich programów rozwoju współpracy Polski z Międzynarodowym Biurem Pracy i z jego instytucjami.
8. Popularyzowanie na forum krajowym idei Konstytucji MOP oraz celów i założeń programowych Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Zespół TK ds. funduszy strukturalnych Unii Europejskiej

1. Wsparcie procesu przygotowań Polski do wykorzystania unijnych funduszy strukturalnych.
2. Dokonywanie ocen projektów dokumentów programowych.
3. Dokonywanie ocen wykorzystywania funduszy strukturalnych.
4. Przedstawianie instytucjom zarządzającym programami opinii i stanowisk na temat funkcjonowania poszczególnych programów operacyjnych.
5. Porównanie doświadczeń innych krajów w zakresie wykorzystania funduszy strukturalnych.

Zespół TK ds. Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej

(zakres pracy Zespołu TK ds. ZEKS zawiera w sobie zakres prac zespołu doraźnego ds. konsultacji ZEKS)

1. Wypracowanie propozycji zakresu planowanej ratyfikacji Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej.
2. Analiza zgodności ustawodawstwa polskiego z postanowieniami Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej, w szczególności pod kątem skutków społecznych i ekonomicznych.
3. Analiza i wypracowanie stanowiska w sprawie przyjęcia Protokołu Dodatkowego do Europejskiej Karty Społecznej, ustanawiającego System Skarg Zbiorowych.
4. Przegląd i ocena realizacji zobowiązań, wynikających z Europejskiej Karty Społecznej.
5. Monitorowanie podjętych zobowiązań.

Kalendarium prac Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych

Ustawa o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. z 2001 r., Nr 100, poz. 1080 z późn. zm.)

- * **do 10 maja** – strona rządowa przedstawia Komisji wstępną prognozę wielkości makroekonomicznych przyjętych do prac nad projektem ustawy budżetowej na rok następny.
 - * **do 20 maja** – strony pracowników i pracodawców przedstawiają wspólną propozycję w sprawie wzrostu w następnym roku:
 - wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej a także minimalnego wynagrodzenia za pracę,
 - emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
 - * **do 25 maja** – przy braku wspólnej propozycji każda ze stron może przedstawić własne propozycje w każdej ze ww. spraw.
 - * **do 30 maja** – przy braku wspólnego stanowiska strony każda z organizacji przedstawia własne propozycje w ww. sprawie.
 - * **do 15 czerwca** – strona rządowa przedstawia Komisji założenia projektu budżetu państwa na rok następny.
 - * **do 20 lipca** – strony pracowników i pracodawców zajmują wspólne stanowisko w sprawie założeń do projektu ustawy budżetowej.
 - * **do 25 lipca** – przy braku wspólnego stanowiska każda ze stron zajmuje własne stanowisko.
 - * **do 31 lipca** – przy braku wspólnego stanowiska stron, każda z organizacji przedstawia własne stanowisko.
-
- **nie później niż 20 dni** przed przedstawieniem projektu ustawy budżetowej Sejmowi, strona rządowa przedstawia Komisji projekt ustawy budżetowej.
 - **nie później niż 6 dni** roboczych po dniu w którym strony pracowników i pracodawców otrzymali projekt ustawy budżetowej zajmują wspólne stanowisko.
 - **w ciągu 3 dni** roboczych, gdy partnerzy społeczni nie zajmą wspólnego stanowiska strony mogą zająć własne stanowiska.
 - **w ciągu następnych 2 dni** roboczych przy braku stanowiska strony każda z organizacji reprezentatywna w Komisji przedstawią swoją opinię.

* Terminy, które Komisja może zmieniać na wniosek strony rządowej.

**Ustawa o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej
oraz o zmianie niektórych ustaw
(Dz.U. z 1999 r., Nr 110, poz. 1255 z późn. zm.)**

- do 15 czerwca** – Rada Ministrów przedkłada Komisji propozycję średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok następny oraz informację o:
- prognozowanej dynamice produktu krajowego brutto,
 - prognozowanych zmianach cen towarów i usług konsumpcyjnych,
 - prognozowanym wzroście wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w sektorze przedsiębiorstw,
 - prognozowanym zatrudnieniu w gospodarce narodowej,
 - prognozowanych zmianach w stopie bezrobocia,
 - prognozowanym zatrudnieniu w państwowej sferze budżetowej,
 - wynagrodzeniach z roku poprzedniego pozostałych pracowników państwowej sfery budżetowej nie objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń.
- do 20 lipca** – Komisja powinna uzgodnić wysokość średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok następny.

Jeżeli Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych uzgodni, w drodze uchwały, wysokość średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, Rada Ministrów jest zobowiązana do uwzględnienia w projekcie ustawy budżetowej wynagrodzeń zapewniających osiągnięcie uzgodnionej wysokości wskaźników.

Jeżeli w terminie do dnia 20 lipca nie nastąpi uzgodnienie stanowiska Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, Rada Ministrów przyjmie do projektu ustawy budżetowej średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok następny, z tym że nie mogą być one niższe od wskaźników zawartych w propozycji przedstawionej Komisji.

**Ustawa o minimalnym wynagrodzeniu za pracę
(Dz.U. z 2002, Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.)**

- do 15 czerwca** – Rada Ministrów przedstawia Komisji:
- propozycję wysokości minimalnego wynagrodzenia w roku następnym wraz z terminem zmiany wysokości tego wynagrodzenia,
 - informację o wskaźniku cen w roku poprzednim,
 - informację o prognozowanych na rok następny: wskaźniku cen oraz wskaźniku przeciętnego wynagrodzenia,

- wysokość przeciętnego wynagrodzenia w pierwszym kwartale roku, w którym odbywają się negocjacje,
- informację o wydatkach gospodarstw domowych w roku poprzednim,
- informację o wskaźniku udziału dochodów z pracy najemnej oraz przeciętnej liczbie osób na utrzymaniu osoby pracującej najemnie w roku poprzednim,
- informację o wysokości przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w roku poprzednim według rodzajów działalności,
- informację o poziomie życia różnych grup społecznych,
- informację o warunkach gospodarczych państwa, z uwzględnieniem sytuacji budżetu państwa, wymogów rozwoju gospodarczego, poziomu wydajności pracy i konieczności utrzymania wysokiego poziomu zatrudnienia,
- wskaźnik prognozowanego realnego przyrostu produktu krajowego brutto.

do 15 lipca – Komisja powinna uzgodnić wysokość minimalnego wynagrodzenia na rok następny.

Jeżeli Trójstronna Komisja nie uzgodni w terminie wysokości minimalnego wynagrodzenia w roku następnym, Rada Ministrów ustala wysokość minimalnego wynagrodzenia w roku następnym wraz z terminem zmiany tej wysokości, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 15 września każdego roku. Wysokość minimalnego wynagrodzenia ustalona przez Radę Ministrów nie może być niższa od wysokości minimalnego wynagrodzenia zaproponowanego Komisji.

Ustawa o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 r., Nr 64, poz. 593 z późn. zm.)

*** do 15 kwietnia** – Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przedkłada corocznie Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych informację o wysokości minimum egzystencji ustalonego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

Jeśli w danym roku kalendarzowym kwota kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej i kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie będzie równa lub niższa niż minimum egzystencji, Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych może wystąpić do Rady Ministrów z wnioskiem o zweryfikowanie kwot kryteriów dochodowych.

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Badania prognozy interwencji socjalnej dokonuje Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

W roku, w którym przeprowadza się weryfikację, Rada Ministrów:

- * **do 15 maja** – przedstawia Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych:
 - 1) propozycję kwot kryteriów dochodowych;
 - 2) informację o realizacji świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej za okres od poprzedniej weryfikacji, obejmującą liczbę świadczeniobiorców, liczbę świadczeń i ogólną kwotę wydatków na świadczenia.

do 15 czerwca – Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych uzgadnia kryteria dochodowe.

W przypadku gdy Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych nie uzgodni w przewidzianym terminie kryteriów dochodowych, Rada Ministrów do dnia 15 lipca ustala, nie niższe niż w przedstawionej propozycji, kryteria dochodowe w drodze rozporządzenia.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r., Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.)

Kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do zasiłku rodzinnego, a także wysokość poszczególnych świadczeń rodzinnych podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin.

W roku, w którym przeprowadza się weryfikację, Rada Ministrów:

- do 15 maja** – Rada Ministrów przedstawia Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych:
 - 1) propozycje wysokości kwot zasiłków rodzinnych,
 - 2) propozycje wysokości świadczeń rodzinnych,
 - 3) wyniki badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin,
 - 4) informację o realizacji świadczeń rodzinnych za okres od poprzedniej weryfikacji, w tym liczbę osób otrzymujących świadczenia rodzinne oraz wydatki na ten cel w poszczególnych latach,
 - 5) informację o sytuacji dochodowej rodzin posiadających dzieci na utrzymaniu.

do 15 czerwca – Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych uzgadnia wysokość kwot zasiłków rodzinnych oraz wysokość świadczeń rodzinnych.

W przypadku gdy TK nie uzgodni w przewidzianym terminie wysokości kwot zasiłków rodzinnych oraz wysokości świadczeń rodzinnych, RM do dnia 15 sierpnia ustala, na poziomie nie niższym niż wynika to z propozycji, kwoty zasiłków rodzinnych i wysokość świadczeń rodzinnych, w drodze rozporządzenia.

Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 1998 r., Nr 162, poz. 1118 z późn. zm.)

Emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca. Wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

- corocznie w czerwcu zwiększenie o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia jest przedmiotem negocjacji Trójstronnej Komisji
- w terminie 14 dni od dnia przedstawienia przez stronę rządową informacji o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym o wielkości wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok następny (ww. wielkości strona przedstawia Trójstronnej Komisji corocznie do dnia 15 czerwca) Trójstronna Komisja w drodze uchwały uzgadnia wysokość zwiększenia o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Wysokość zwiększenia podlega ogłoszeniu w Monitorze Polskim, w drodze komunikatu ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

Jeżeli nie nastąpi uzgodnienie stanowiska Trójstronnej Komisji Rada Ministrów określi w terminie 21 dni od dnia zakończenia negocjacji, w drodze rozporządzenia wysokość zwiększenia wskaźnika waloryzacji.

Informacja o organizacjach wchodzących w skład TK i biorących udział w pracach

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”

– Przewodniczący Piotr Duda

Związek został powołany w wyniku protestu robotniczego i utworzony na podstawie porozumienia z dnia 31.08.1980 r. w Gdańsku pomiędzy Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym, a Komisją Rządową. Opiera swoje działania na gruncie etyki chrześcijańskiej i katolickiej nauki społecznej, prowadzi działalność w zakresie obrony interesów pracowniczych oraz realizacji ich potrzeb materialnych, społecznych i kulturalnych. Jest niezależny od pracodawców, organów administracji państwowej, samorządu terytorialnego oraz organizacji politycznych i innych organizacji. Celem Związku jest: obrona praw, godności i interesów pracowniczych członków Związku. Związek jest zorganizowany na zasadzie terytorialno-branżowej. NSZZ „Solidarność” posiada osobowość prawną. W związku i jego jednostkach organizacyjnych funkcjonują następujące rodzaje władz: władza stanowiąca, władza wykonawcza i władza kontrolna. Siedzibą władz ogólnokrajowych jest Gdańsk.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych

– Przewodniczący Jan Guz

OPZZ zostało powołane w listopadzie 1984 roku przez Zgromadzenie Przedstawicieli Branżowych Związków Zawodowych. Jest ogólnokrajową organizacją międzyzwiązkową utworzoną przez ogólnokrajowe związki zawodowe i zrzeszenia związków zawodowych. OPZZ jest przedstawicielem organizacji członkowskich OPZZ, zrzeszonych w nich organizacji związkowych i członków tych organizacji, a w zakresie praw i interesów zbiorowych reprezentuje wszystkich pracowników i inne osoby, którym przysługuje prawo przynależności i wstępowania do związków zawodowych.

Celem OPZZ jest dążenie do zapewnienia godnych warunków życia i pracy w demokratycznym państwie prawa. Posiada osobowość prawną. Zrzeszone w nim organizacje związkowe zachowują pełną autonomię. OPZZ ma struktury branżowe oraz wojewódzkie i powiatowe struktury terytorialne. Organami OPZZ są: Kongres, Rada, Prezydium i Komisja Rewizyjna, które działają kolegalnie i są odpowiedzialne za realizację celów i zadań OPZZ zgodnie ze swymi kompetencjami. Kadencja organów trwa cztery lata. Siedzibą OPZZ jest Warszawa.

Forum Związków Zawodowych

– Przewodniczący Tadeusz Chwałka

Jest to ogólnokrajowa organizacja międzyzwiązkowa utworzona przez ogólnokrajowe organizacje związkowe i zrzeszenia związków zawodowych oraz inne organizacje związkowe.

FZZ zostało zarejestrowane 31 stycznia 2002 r. w Sądzie Rejestrowym w Bydgoszczy w XIII Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego.

Posiada osobowość prawną. FZZ może tworzyć przedstawicielstwa terenowe, agendy, biura i jednostki organizacyjne. Organami statutowymi FZZ są: Kongres, Zarząd Główny, Prezydium, Krajowa Komisja Rewizyjna. Organy statutowe działają na zasadzie kolegiałości i są odpowiedzialne za realizację zadań, zgodnie ze swymi statutowymi kompetencjami. Kadencja organów statutowych jest równa i trwa 4 lata. Siedzibą Forum jest Bydgoszcz.

Celami Forum są, w szczególności: obrona praw i zabezpieczenie interesów społeczno-zawodowych, socjalno-bytowych, kulturalnych oraz w zakresie ochrony zdrowia, pracy i środowiska pracowników, emerytów, rencistów i ich rodzin; kształtowanie aktywności społecznej i etyki zawodowej, ochrona godności ludzi pracy, współdziałanie z organizacjami związkowymi w kraju i za granicą na rzecz postępu społecznego, praw człowieka, swobód demokratycznych, integracja i umacnianie roli ruchu związkowego.

Związek Rzemiosła Polskiego

– Prezes Jerzy Bartnik

Jest to ogólnopolska społeczno-zawodowa i gospodarcza organizacja samorządu rzemiosła, działająca od 1933 r. – wcześniej jako Związek Izb Rzemieślniczych (1933–1972) i Centralny Związek Rzemiosła (1973–1989).

Związek Rzemiosła Polskiego zrzesza izby rzemiosła i przedsiębiorczości, a na zasadach określonych w statucie, może też zrzeszać inne organizacje. ZRP realizuje zadania konfederacji pracodawców, w rozumieniu ustawy z dnia 23 maja 1991 roku.

W strukturach Związku Rzemiosła Polskiego funkcjonuje 490 cechów, 271 spółdzielni rzemieślniczych, 27 izb rzemiosła i przedsiębiorczości (w tym 26 terytorialnych i 1 izba branżowa), działających na podstawie ustawy z dnia 22.03.1989 r. o rzemiośle i własnych statutów. Organami Związku są: Kongres Rzemiosła Polskiego, Zarząd i Komisja Rewizyjna. Kongres jest najwyższym organem ZRP, uprawnionym do podejmowania uchwał we wszystkich sprawach dotyczących rzemiosła. Kadencja organów Związku trwa 4 lata.

Podstawowym zadaniem ZRP jest zapewnienie, zrzeszonym w nim organizacjom, pomocy w realizacji zadań statutowych, rozwijanie działalności gospodarczej i społeczno-kulturalnej rzemiosła i małej przedsiębiorczości, udzielanie wszechstronnego wsparcia i ochrony prawnej, reprezentowanie interesów rzemiosła i małej przedsiębiorczości w kraju i za granicą oraz działanie na rzecz kształtowania jednolitego stanowiska we wszystkich sprawach dotyczących rzemiosła i małej przedsiębiorczości. Siedzibą Związku jest miasto stołeczne Warszawa.

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan

– Prezydent Henryka Bochniarz

Jest organizacją pracodawców w rozumieniu Ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz.U. nr 55 z 1991 r. poz. 235 z późn. zm.).

PKPP Lewiatan jest dobrowolną, samorządną organizacją, niezależną w swej działalności statutowej od organów władzy publicznej oraz organizacji politycznych, społecznych i zawodowych. Podstawowym celem Konfederacji jest ochrona praw i reprezentowanie interesów zrzeszonych organizacji pracodawców wobec związków zawodowych pracowników, oraz organów władzy publicznej.

Członkami Konfederacji mogą być związki pracodawców, federacje związków pracodawców i inne zrzeszenia organizacji działające na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz pracodawcy posiadający szczególną pozycję gospodarczą i znaczenie w stosunkach pracy.

Organami PKPP Lewiatan są: Zgromadzenie Ogólne, Rada Główna, Rada Konsultacyjna, Zarząd (Prezydium Zarządu), Prezydent. Siedzibą Konfederacji jest Warszawa.

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej – Prezydent Andrzej Malinowski

Pracodawcy RP działają na podstawie Ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz.U. z 1991 r. Nr 55, poz. 235 z późn. zm.). Pracodawcy RP mają osobowość prawną.

Pracodawcy RP są dobrowolną, samorządną organizacją, niezależną w swej działalności statutowej od organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz organizacji politycznych, społecznych i zawodowych. Podstawowym celem Pracodawców RP jest ochrona praw i reprezentowanie interesów zrzeszonych członków wobec organów władzy publicznej, związków zawodowych oraz innych organizacji i instytucji.

Członkostwo Pracodawców RP jest dobrowolne i nie ogranicza działalności własnej członka. Członkostwo dzieli się na: zwyczajne, wspierające i honorowe. Członkami zwyczajnymi Pracodawców RP mogą być pracodawcy i przedsiębiorcy oraz ich organizacje działające na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Członkami wspierającymi mogą być instytucje, osoby prawne, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej i osoby fizyczne. Członkami honorowymi mogą być osoby fizyczne, które przyczyniły się do rozwoju ruchu pracodawców i przedsiębiorców.

Organami Pracodawców RP są: Zgromadzenie Ogólne, Prezydium, Prezydent, Komisja Rewizyjna, Komisja Etyki i Rada Konsultacyjna – jako organ doradczy Pracodawców RP. Siedzibą Pracodawców RP jest Warszawa.

Business Centre Club – Związek Pracodawców Prezes Marek Goliszewski

W grudniu 2001 roku BCC uzyskał prawa związku pracodawców na mocy ustawy z 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców. Sąd Okręgowy dla m. st. Warszawy stwierdził reprezentatywność BCC uprawniającą organizację do uczestniczenia w Komisji Trójstronnej.

BCC istnieje od 1991 roku jako organizacja przedsiębiorców (osób i firm), promująca działalność swoich członków, popierająca przedsiębiorczość i gospodarkę rynkową. Podstawowymi zadaniami BCC jest realizacja usług klubowych na rzecz

członków Klubu, reprezentowanie interesów środowiska przedsiębiorców, tworzenie lobby przedsiębiorców oraz tworzenie więzi środowiskowej i towarzyskiej.

Członkiem BCC może zostać przedsiębiorca tj. osoba fizyczna, osoba prawna oraz nie mająca osobowości prawnej spółka prawa handlowego, która prowadzi działalność gospodarczą, która zawodowo i we własnym imieniu podejmuje i wykonuje działalność gospodarczą, a także reprezentanci lub przedstawiciele przedsiębiorcy, którzy na mocy zaproszenia lub rekomendacji uzyskują akceptację Zarządu BCC.

Organami Business Centre Club są: Rada Organizatorów, Rada Główna, Konwent, Zarząd, Loża Kanclerska.

Institucje z głosem doradczym

Główny Urząd Statystyczny jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach statystyki. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego wykonuje swoje zadania przy pomocy służb statystyki publicznej. Nadzór nad Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego sprawuje Prezes Rady Ministrów. Organizację Głównego Urzędu Statystycznego określa statut nadany, w drodze rozporządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów.

Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów, po uzyskaniu opinii Rady Statystyki.

Narodowy Bank Polski jest bankiem centralnym Rzeczypospolitej Polskiej powołanym na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Dz.U. Nr 140 z 1997 r. poz. 938 z późn. zm. Posiada osobowość prawną i prawo używania pieczęci z godłem państwowym.

Podstawowym celem NBP jest utrzymanie stabilnego poziomu cen, przy jednoczesnym wspieraniu polityki gospodarczej Rządu, o ile nie ogranicza to podstawowego celu NBP. Do zadań NBP należy: organizowanie rozliczeń pieniężnych, prowadzenie gospodarki rezerwami dewizowymi, prowadzenie działalności dewizowej w granicach określonych ustawami, prowadzenie bankowej obsługi budżetu państwa, regulowanie płynności banków oraz ich refinansowanie, opracowywanie sprawozdawczego bilansu płatniczego oraz bilansów należności i zobowiązań zagranicznych państwa. Organami NBP są: Prezes NBP, Rada Polityki Pieniężnej i Zarząd NBP.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego stanowi dwustronne forum wypracowywania wspólnego stanowiska Rządu i samorządu terytorialnego. Rozpatruje problemy związane z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego i z polityką państwa wobec samorządu terytorialnego, a także sprawy dotyczące samorządu terytorialnego znajdujące się w zakresie działania Unii Europejskiej i organizacji międzynarodowych, do których Rzeczpospolita Polska należy. Do zadań Komisji Wspólnej należy wypracowywanie wspólnego stanowiska Rządu i samorządu terytorialnego w sprawach ważnych z punktu widzenia polityki państwa oraz zadań samorządu terytorialnego.

W skład Komisji Wspólnej wchodzi przedstawiciele strony rządowej i strony samorządowej w równej liczbie. Stronę rządową w Komisji Wspólnej stanowią: minister właściwy do spraw administracji publicznej i 11 przedstawicieli powoływanych i odwoływanych przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw administracji publicznej. Stronę samorządową w Komisji Wspólnej stanowią wyznaczeni przedstawiciele ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego.

Komisja Wspólna powołuje stałe zespoły problemowe. W razie potrzeby Komisja Wspólna może powołać doraźne zespoły problemowe.

Posiedzenia Komisji Wspólnej odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące. Posiedzenia stałych i doraźnych zespołów problemowych odbywają się w zależności od potrzeb.

Organizacje zaproszone na wniosek strony rządowej do udziału w pracach TK z głosem doradczym

Krajowa Rada Spółdzielcza jest naczelnym organem samorządu spółdzielczego i działa na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz.U. Nr 80, poz. 210, z póź. zm.), ustawy z dnia 7 lipca 1954 r. o zmianie ustawy – Prawo spółdzielcze oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 90, poz. 419).

Celem działania Krajowej Rady jest: tworzenie warunków rozwoju organizacji spółdzielczych, upowszechnianie idei spółdzielczego gospodarowania, integrowanie organizacji spółdzielczych, wpływanie na zapewnienie przestrzegania legalności, gospodarności i rzetelności prowadzenia działalności przez organizacje spółdzielcze.

Głównymi zadaniami KRS są: reprezentowanie polskiego ruchu spółdzielczego w kraju i za granicą, współdziałanie z naczelnymi organami państwowymi w sprawach dotyczących ruchu spółdzielczego, inicjowanie i opiniowanie aktów prawnych mających istotne znaczenie dla spółdzielczości, organizowanie działalności informacyjnej, szkoleniowej, badawczej, oraz propagowanie inicjatyw związanych z rozwojem spółdzielczości, promocja rozwoju współpracy międzyspółdzielczej i szerzenie idei spółdzielczego współdziałania, współdziałanie ze związkami spółdzielczymi w realizacji zadań ustawowych oraz wykonywanie innych zadań ustawowych zleconych przez Kongres Spółdzielczości.

Organami Krajowej Rady są: Zgromadzenie Ogólne, Komisja Rewizyjna, Zarząd. Siedzibą KRS jest m.st. Warszawa.

Federacja Konsumentów jest dobrowolnym, samorządnym i trwałym stowarzyszeniem konsumentów, samodzielnie określającym swoje cele, program i struktury organizacyjne. Federacja Konsumentów działa na podstawie prawa o stowarzyszeniach i wpisu do rejestru stowarzyszeń i związków Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy pod nr 1052 w dniu 7 lipca 1981 r. Jest stowarzyszeniem zarejestrowanym i ma osobowość prawną. Siedzibą władz jest Warszawa. Obejmuje swoim zasięgiem całe terytorium Polski poprzez sieć 48 klubów terenowych, które wykonują

pracę poradni konsumenckich oraz zrzeszają wolontariuszy chcących z nami współpracować.

Celem działania Federacji jest tworzenie systemu ochrony interesów konsumentów indywidualnych zmierzającego do zapewnienia należnych im praw oraz oddziaływanie na politykę konsumencką państwa.

Federacja może być członkiem krajowych i międzynarodowych stowarzyszeń o tym samym lub podobnym charakterze działania.

Współpracuje z Parlamentem, organami administracji państwowej i samorządowej, uczelniami oraz innymi instytucjami działającymi w zakresie ochrony konsumentów, a także pokrewnymi stowarzyszeniami i organizacjami krajowymi i zagranicznymi.

Konsultuje i opiniuje wszelkie projekty rozwiązań wynikające z polityki konsumenckiej państwa, a także inicjuje nowe rozwiązania prawne z uwzględnieniem wymogów Unii Europejskiej.

Władzami Federacji są: Krajowy Zjazd Delegatów; Zarząd Federacji zwany Radą Krajową; Główna Komisja Rewizyjna; Sąd Koleżeński. Kadencja władz Federacji trwa 4 lata. Najwyższą władzą Federacji jest Krajowy Zjazd Delegatów zwołany przez Radę Krajową.

Informacje zostały opracowane na podstawie statutów oraz stron internetowych organizacji.

Dz.U.01.79.854

2002.01.01	zm.	Dz.U.2001.128.1405	art. 4
2002.01.24	zm.	Dz.U.2001.100.1080	art. 21
2003.01.01	zm.	Dz.U.2002.135.1146	art. 3
	zm.	Dz.U.2002.240.2052	art. 81
2003.04.15	zm. wyn.z	Dz.U.2003.63.590	ogólne
2003.07.01	zm.	Dz.U.2002.135.1146	art. 3
2004.01.01	zm.	Dz.U.2003.213.2081	art. 5
2004.11.23	zm.	Dz.U.2004.240.2407	art. 3
2008.05.26	zm.wyn.z	Dz.U.2008.90.562	ogólne
2012.01.01.	zm.	Dz.U.2011.244.1454	art. 3

USTAWA

z dnia 23 maja 1991 r.

o związkach zawodowych
(tekst jednolity)

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Związek zawodowy jest dobrowolną i samorządną organizacją ludzi pracy, powołaną do reprezentowania i obrony ich praw, interesów zawodowych i socjalnych.

2. Związek zawodowy jest niezależny w swojej działalności statutowej od pracodawców, administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz od innych organizacji.

3. Organy państwowe, samorządu terytorialnego i pracodawcy obowiązani są traktować jednakowo wszystkie związki zawodowe.

Art. 2. 1. Prawo tworzenia i wstępowania do związków zawodowych mają pracownicy bez względu na podstawę stosunku pracy, członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej, jeżeli nie są pracodawcami.

2. Osobom wykonującym pracę nakładczą przysługuje prawo wstępowania do związków zawodowych działających w zakładzie pracy, z którym nawiązały umowę o pracę nakładczą.

3. Przejście na emeryturę lub rentę nie pozbawia osób, o których mowa w ust. 1 i 2, prawa przynależności i wstępowania do związków zawodowych.

4. Osoby bezrobotne w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu zachowują prawo przynależności do związków zawodowych, a jeśli nie są członkami związków zawodowych, mają prawo wstępowania do związków zawodowych w przypadkach i na warunkach określonych statutami związków.

5. Prawo tworzenia i wstępowania do związków zawodowych w zakładach pracy przysługuje również osobom skierowanym do tych zakładów w celu odbycia służby zastępczej.

6. Do praw związkowych funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Służby Więziennej oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej, a także pracowników Najwyższej Izby Kontroli stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z odrębnych ustaw.

7. Przepisy ustawy dotyczące pracowników stosuje się odpowiednio również do innych osób, o których mowa w ust. 1–6.

Art. 3. Nikt nie może ponosić ujemnych następstw z powodu przynależności do związku zawodowego lub pozostawania poza nim albo wykonywania funkcji związkowej. W szczególności nie może to być warunkiem nawiązania stosunku pracy i pozostawania w zatrudnieniu oraz awansowania pracownika.

Art. 4. Związki zawodowe reprezentują pracowników i inne osoby, o których mowa w art. 2, a także bronią ich godności, praw oraz interesów materialnych i moralnych, zarówno zbiorowych, jak i indywidualnych.

Art. 5. Związki zawodowe mają prawo reprezentowania interesów pracowników na forum międzynarodowym.

Art. 6. Związki zawodowe współuczestniczą w tworzeniu korzystnych warunków pracy, bytu i wypoczynku.

Art. 7. 1. W zakresie praw i interesów zbiorowych związki zawodowe reprezentują wszystkich pracowników, niezależnie od ich przynależności związkowej.

2. W sprawach indywidualnych stosunków pracy związki zawodowe reprezentują prawa i interesy swoich członków. Na wniosek pracownika niezrzeszonego związek zawodowy może podjąć się obrony jego praw i interesów wobec pracodawcy.

Art. 8. Na zasadach przewidzianych w niniejszej ustawie oraz w ustawach odrębnych związki zawodowe kontrolują przestrzeganie przepisów dotyczących interesów pracowników, emerytów, rencistów, bezrobotnych i ich rodzin.

Art. 9. Statuty oraz uchwały związkowe określają swobodnie struktury organizacyjne związków zawodowych. Zobowiązania majątkowe mogą podejmować wyłącznie statutowe organy struktur związkowych posiadających osobowość prawną.

Art. 10. Zasady członkostwa w związku zawodowym oraz sprawowania funkcji związkowych ustalają statuty i uchwały statutowych organów związkowych.

Art. 11. 1. Związki zawodowe mają prawo tworzyć ogólnokrajowe zrzeszenia (federacje) związków zawodowych.

2. Ogólnokrajowe związki zawodowe i zrzeszenia związków zawodowych mogą tworzyć ogólnokrajowe organizacje międzyzwiązkowe (konfederacje).

3. Organizacje związkowe, w tym federacje i konfederacje, mają prawo tworzenia i wstępowania do międzynarodowych organizacji pracowników.

Rozdział 2

Tworzenie związków zawodowych

Art. 12. 1. Związek zawodowy powstaje z mocy uchwały o jego utworzeniu, podjętej przez co najmniej 10 osób uprawnionych do tworzenia związków zawodowych.

2. Osoby, które podjęły uchwałę o utworzeniu związku zawodowego, uchwalają statut i wybierają komitet założycielski w liczbie od 3 do 7 osób.

Art. 13. Statut związku zawodowego określa w szczególności:

- 1) nazwę związku,
- 2) siedzibę związku,
- 3) terytorialny i podmiotowy zakres działania,
- 4) cele i zadania związku oraz sposoby i formy ich realizacji,
- 5) zasady nabywania i utraty członkostwa,
- 6) prawa i obowiązki członków,
- 7) strukturę organizacyjną związku ze wskazaniem, które z jednostek organizacyjnych związku mają osobowość prawną,
- 8) sposób reprezentowania związku oraz osoby upoważnione do zaciągania zobowiązań majątkowych w imieniu związku,
- 9) organy związku, tryb ich wyboru i odwołania, zakres ich kompetencji oraz okres kadencji,
- 10) źródła finansowania działalności związku oraz sposób ustanawiania składek członkowskich,
- 11) zasady uchwalania i zmian statutu,
- 12) sposób rozwiązania związku i likwidacji jego majątku.

Art. 14. 1. Związek zawodowy podlega obowiązkowi rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym, zwanym dalej „rejestrem”.

2. Jeżeli komitet założycielski nie złoży w terminie 30 dni od dnia założenia związku wniosku o rejestrację, uchwała o utworzeniu związku traci moc.

3. Postępowanie w sprawach rejestracji jest wolne od opłat sądowych.

Art. 15. 1. Związek zawodowy oraz jego jednostki organizacyjne wskazane w statucie nabywają osobowość prawną z dniem zarejestrowania.

2. (skreślony).

Art. 16. 1. Związek zawodowy zawiadamia niezwłocznie właściwy sąd o zmianie statutu. Zmiana wchodzi w życie z upływem 14 dni od dnia zawiadomienia, jeżeli sąd nie zgłosił wcześniej zastrzeżeń co do jej zgodności z prawem.

2. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, sąd zawiadamia o nich związek zawodowy i wyznacza rozprawę dla ich rozpatrzenia w terminie 30 dni od dnia zawiadomienia przez związek o zmianie statutu.

3. Art. 18 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 17. 1. Sąd skreśla związek zawodowy z rejestru, gdy:

- 1) wskazany w statucie organ podjął uchwałę o rozwiązaniu związku,
- 2) zakład pracy, w którym dotychczas działał związek zawodowy, został wykreślony z właściwego rejestru z powodu likwidacji lub upadłości tego zakładu albo jego przekształcenia organizacyjno-prawnego, uniemożliwiającego kontynuowanie działalności tego związku,
- 3) liczba członków związku utrzymuje się poniżej 10 przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

2. Okoliczności wskazane w ust. 1 sąd stwierdza z urzędu lub na wniosek związku zawodowego.

3. (skreślony).

Art. 18. 1. Sprawy dotyczące rejestracji związków zawodowych są rozpatrywane w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

2. Sprawy, o których mowa w ust. 1, sąd rozpatruje w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

3. (skreślony).

4. (skreślony).

Rozdział 3

Uprawnienia związków zawodowych

Art. 19. 1.⁽¹⁾ Organizacja związkowa, reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz. 1080), zwanej

dalej „ustawą o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych”, ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych. Nie dotyczy to założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy.

2.⁽²⁾ Organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego kierują założenia albo projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1, do odpowiednich władz statutowych związku, określając termin przedstawienia opinii nie krótszy jednak niż 30 dni. Termin ten może zostać skrócony do 21 dni ze względu na ważny interes publiczny. Skrócenie terminu wymaga szczególnego uzasadnienia. Bieg terminu na przedstawienie opinii liczy się od dnia następującego po dniu doręczenia założeń albo projektu wraz z pismem określającym termin przedstawienia opinii. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia.

2¹.⁽³⁾ Założenia albo projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1, organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego przekazują również na odpowiedni adres elektroniczny wskazany przez właściwy organ statutowy związku, nie później niż w dniu ich doręczenia na piśmie.

3.⁽⁴⁾ W razie odrzucenia w całości lub w części stanowiska związku, właściwy organ administracji rządowej lub samorządu terytorialnego informuje o tym związek na piśmie, podając uzasadnienie swojego stanowiska. W razie rozbieżności stanowisk związek może przedstawić swoją opinię na posiedzeniu właściwej komisji sejmowej, senackiej lub samorządu terytorialnego.

4. Związkom zawodowym przysługuje prawo wyrażania publicznie opinii na temat założeń lub projektów, o których mowa w ust. 1, w środkach masowego przekazu, w tym także w radio i telewizji.

Art. 19¹.⁽⁵⁾ 1. Organizacja związkowa, reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, ma prawo opiniowania dokumentów konsultacyjnych Unii Europejskiej, w szczególności białych ksiąg, zielonych ksiąg i komunikatów, oraz projektów aktów prawnych Unii Europejskiej w zakresie zadań objętych zadaniami związków zawodowych.

2. Organy władzy i administracji państwowej kierują dokumenty konsultacyjne Unii Europejskiej oraz projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1, do odpowiednich władz statutowych związku, określając termin przedstawienia opinii.

3. Dokumenty konsultacyjne Unii Europejskiej oraz projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1, organy władzy i administracji państwowej przekazują na odpowiedni adres elektroniczny, wskazany przez właściwy organ statutowy związku.

Art. 20. 1.⁽⁶⁾ Organizacja związkowa, reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, ma prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw objętych zadaniami związku zawodowego. Wnioski dotyczące ustaw związek kieruje do posłów lub organów mających prawo inicjatywy ustawodawczej. W przypadku aktów prawnych niższego rzędu wnioski kieruje się do organów uprawnionych do ich wydania.

2. Organ państwowy, do którego został skierowany wniosek, obowiązany jest w terminie 30 dni przedstawić związkowi zawodowemu swoje stanowisko, a w razie negatywnego stanowiska – także jego uzasadnienie.

Art. 21. 1. Na zasadach ustalonych odrębnymi przepisami związkowi zawodowemu przysługuje prawo prowadzenia rokowań zbiorowych oraz zawierania układów zbiorowych pracy, a także innych porozumień przewidzianych przepisami prawa pracy.

2. W gałęziach pracy nieobjętych układami zbiorowymi regulacja warunków pracy i płacy wymaga konsultacji ze związkami zawodowymi.

Art. 22.⁽⁷⁾ (uchylony).

Art. 23. 1. Związki zawodowe sprawują kontrolę nad przestrzeganiem prawa pracy oraz uczestniczą, na zasadach określonych odrębnymi przepisami, w nadzorze nad przestrzeganiem przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Jeżeli w sprawach, o których mowa w ust. 1, zdaniem związku zawodowego postępowanie organu administracji państwowej i samorządu terytorialnego lub pracodawcy jest niezgodne z prawem lub narusza zasady sprawiedliwości, związek może wystąpić do właściwego organu z żądaniem spowodowania usunięcia we właściwym trybie stwierdzonej nieprawidłowości.

Art. 24. 1. Dochód z działalności gospodarczej prowadzonej przez związki zawodowe służy realizacji ich zadań statutowych i nie może być przeznaczony do podziału pomiędzy ich członków.

2. Związki zawodowe korzystają ze zwolnień podatkowych przewidzianych dla stowarzyszeń.

Art. 25. 1. Pracownikowi powołanemu do pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy, jeżeli z wyboru wynika obowiązek wykonywania tej funkcji w charakterze pracownika, przysługuje – na wniosek organizacji związkowej – prawo do urlopu bezpłatnego.

¹ Pracownikowi, który po urlopie bezpłatnym stawi się do pracy w terminie przewidzianym w art. 74 Kodeksu pracy, okres urlopu bezpłatnego wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

² Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb udzielania urlopu bezpłatnego oraz zakres uprawnień przysługujących pracownikowi korzystającemu z tego urlopu.

2. Pracownik ma prawo do zwolnienia od pracy zawodowej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia na czas niezbędny do wykonania doraźnej czynności wynikającej z jego funkcji związkowej poza zakładem pracy, jeżeli czynność ta nie może być wykonana w czasie wolnym od pracy.

Art. 25¹⁽⁸⁾ 1. Uprawnienia zakładowej organizacji związkowej przysługują organizacji zrzeszającej co najmniej 10 członków będących:

- 1) pracownikami lub osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą u pracodawcy objętego działaniem tej organizacji albo
- 2) funkcjonariuszami, o których mowa w art. 2 ust. 6, pełniącymi służbę w jednostce objętej działaniem tej organizacji.

2. Organizacja, o której mowa w ust. 1, przedstawia co kwartał – według stanu na ostatni dzień kwartału – w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po tym kwartale, pracodawcy albo dowódcy jednostki, o której mowa w ust. 1 pkt 2, informację o łącznej liczbie członków tej organizacji, w tym o liczbie członków, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 4

Zakładowa organizacja związkowa

Art. 26. Do zakresu działania zakładowej organizacji związkowej należy w szczególności:

- 1) zajmowanie stanowiska w indywidualnych sprawach pracowniczych w zakresie unormowanym w przepisach prawa pracy,
- 2) zajmowanie stanowiska wobec pracodawcy i organu samorządu załogi w sprawach dotyczących zbiorowych interesów i praw pracowników,
- 3) sprawowanie kontroli nad przestrzeganiem w zakładzie pracy przepisów prawa pracy, a w szczególności przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 4) kierowanie działalnością społecznej inspekcji pracy i współdziałanie z państwową inspekcją pracy,
- 5) zajmowanie się warunkami życia emerytów i rencistów.

Art. 26¹.⁽⁹⁾ 1. W razie przejścia zakładu pracy lub jego części na nowego pracodawcę, dotychczasowy i nowy pracodawca są obowiązani do poinformowania na piśmie działających u każdego z nich zakładowych organizacji związkowych o przewidywanym terminie tego przejścia, jego przyczynach, prawnych, ekonomicznych oraz socjalnych skutkach dla swoich pracowników, a także zamierzonych działaniach dotyczących warunków zatrudnienia tych pracowników, w szczególności warunków pracy, płacy i przekwalifikowania.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, dotychczasowy i nowy pracodawca są obowiązani przekazać co najmniej na 30 dni przed przewidywanym terminem przejścia zakładu pracy lub jego części.

3. Jeżeli dotychczasowy lub nowy pracodawca zamierza podjąć działania dotyczące warunków zatrudnienia pracowników, jest obowiązany do podjęcia negocjacji z zakładowymi organizacjami związkowymi w celu zawarcia porozumienia w tym zakresie, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia przekazania informacji o tych działaniach.

4. W razie niezawarcia porozumienia w terminie, o którym mowa w ust. 3, z powodu niemożności uzgodnienia przez strony jego treści, pracodawca samo-

dzielnie podejmuje działania w sprawach dotyczących warunków zatrudnienia pracowników, uwzględniając ustalenia dokonane z zakładowymi organizacjami związkowymi w toku negocjacji nad zawarciem porozumienia.

5. Przepisy ust. 3 i 4 nie mają zastosowania, gdy tryb dokonania działań dotyczących warunków zatrudnienia pracowników, jakie zamierza podjąć pracodawca, określają odrębne przepisy.

Art. 27. 1. Ustalanie zasad wykorzystania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, w tym podział środków z tego funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności, ustala pracodawca w regulaminie uzgodnionym z zakładową organizacją związkową.

2. Przyznawanie pracownikom świadczeń z funduszu, o którym mowa w ust. 1, dokonywane jest w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową.

3.⁽¹⁰⁾ Regulaminy nagród i premiovania są ustalane i zmieniane w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową; dotyczy to również zasad podziału środków na wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych w państwowej jednostce sfery budżetowej.

4.⁽¹¹⁾ (skreślony).

Art. 28. Pracodawca jest obowiązany udzielić na żądanie związku zawodowego informacji niezbędnych do prowadzenia działalności związkowej, w szczególności informacji dotyczących warunków pracy i zasad wynagradzania.

Art. 29. 1. W razie uzasadnionego podejrzenia, że w zakładzie pracy występuje zagrożenie dla życia lub zdrowia pracowników, zakładowa organizacja związkowa może wystąpić do pracodawcy z wnioskiem o przeprowadzenie odpowiednich badań, zawiadamiając o tym równocześnie właściwego okręgowego inspektora pracy. Pracodawca jest obowiązany w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku zawiadomić zakładową organizację związkową o swoim stanowisku. W razie przeprowadzenia badań, pracodawca udostępnia ich wyniki zakładowej organizacji związkowej wraz z informacją o sposobie i terminie usunięcia stwierdzonego zagrożenia.

2. Zawiadomienie zakładowej organizacji związkowej o odrzuceniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, lub niezajęcie przez pracodawcę stanowiska wobec tego wniosku w terminie 14 dni od dnia jego złożenia upoważnia zakładową organizację związkową do przeprowadzenia niezbędnych badań na koszt pracodawcy. O zamiarze podjęcia badań, ich zakresie oraz przewidywanych kosztach zakładowa organizacja związkowa zawiadamia pracodawcę na piśmie z co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem.

3. Pracodawca może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zwrócić się do właściwego okręgowego inspektora pracy o ustalenie celowości zamierzonych badań lub ich niezbędnego zakresu. Przeprowadzenie badań wbrew stanowisku inspektora pracy zwalnia pracodawcę z obowiązku pokrycia kosztów tych badań.

Art. 30. 1. W zakładzie pracy, w którym działa więcej niż jedna organizacja związkowa, każda z nich broni praw i reprezentuje interesy swych członków.

2. Pracownik niezrzeszony w związku zawodowym ma prawo do obrony swoich praw na zasadach dotyczących pracowników będących członkami związku, jeżeli wybrana przez niego zakładowa organizacja związkowa wyrazi zgodę na obronę jego praw pracowniczych.

2¹. W indywidualnych sprawach ze stosunku pracy, w których przepisy prawa pracy zobowiązują pracodawcę do współdziałania z zakładową organizacją związkową, pracodawca jest obowiązany zwrócić się do tej organizacji o informację o pracownikach korzystających z jej obrony, zgodnie z przepisami ust. 1 i 2. Nieudzielenie tej informacji w ciągu 5 dni zwalnia pracodawcę od obowiązku współdziałania z zakładową organizacją związkową w sprawach dotyczących tych pracowników.

3. W sprawach dotyczących zbiorowych praw i interesów pracowników organizacje związkowe mogą tworzyć wspólną reprezentację związkową.

4. W sprawach wymagających zawarcia porozumienia lub uzgodnienia stanowiska z organizacjami związkowymi, organizacje te przedstawiają wspólnie uzgodnione stanowisko. Sposób ustalania i przedstawiania tego stanowiska przez każdorazowo wyłanianą do tych spraw wspólną reprezentację związkową określa porozumienie zawarte przez organizacje związkowe.

5.⁽¹²⁾ Jeżeli w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania, regulaminów nagród i premiovania, regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, planu urlopów lub regulaminu pracy, a także okresów rozliczeniowych, o których mowa w art. 129 § 2 i art. 135 § 2 i 3 Kodeksu pracy, oraz wykazu prac, o którym mowa w art. 151⁷ § 4 Kodeksu pracy, organizacje związkowe albo organizacje związkowe reprezentatywne w rozumieniu art. 241^{25a} Kodeksu pracy nie przedstawiają wspólnie uzgodnionego stanowiska w terminie 30 dni, decyzje w tych sprawach podejmuje pracodawca, po rozpatrzeniu odrębnych stanowisk organizacji związkowych.

6.⁽¹³⁾ (skreślony).

Art. 31. 1. Prawo do zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy na okres kadencji w zarządzie zakładowej organizacji związkowej przysługuje:

- 1) częściowo jednemu pracownikowi w miesięcznym wymiarze godzin równym liczbie członków zatrudnionych w zakładzie pracy, gdy ich liczba jest mniejsza od 150,
- 2) jednemu pracownikowi, gdy związek liczy od 150 do 500 członków zatrudnionych w zakładzie pracy,
- 3) dwóm pracownikom, gdy związek liczy od 501 do 1000 członków zatrudnionych w zakładzie pracy,
- 4) trzem pracownikom, gdy związek liczy od 1001 do 2000 członków zatrudnionych w zakładzie pracy,
- 5) kolejnemu pracownikowi za każdy rozpoczęty nowy tysiąc, gdy zakładowa organizacja związkowa liczy ponad 2000 członków zatrudnionych w zakładzie pracy,
- 6) w niepełnym wymiarze godzin i wtedy może ono być udzielane większej liczbie pracowników, zgodnie z zasadami zawartymi w punktach poprzedzających.

2. W zależności od wniosku zarządu zakładowej organizacji związkowej zwolnienia od pracy, o których mowa w ust. 1, udzielane są z zachowaniem prawa do

wynagrodzenia lub bezpłatnie. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb udzielania zwolnień od pracy oraz zakres uprawnień przysługujących pracownikowi w czasie tych zwolnień.

3. Pracownik ma prawo do zwolnienia od pracy zawodowej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia na czas niezbędny do wykonania doraźnej czynności wynikającej z jego funkcji związkowej, jeżeli czynność ta nie może być wykonana w czasie wolnym od pracy.

Art. 32.⁽¹⁴⁾ 1. Pracodawca bez zgody zarządu zakładowej organizacji związkowej nie może:

- 1) wypowiedzieć ani rozwiązać stosunku pracy z imiennie wskazanym uchwałą zarządu jego członkiem lub z innym pracownikiem będącym członkiem danej zakładowej organizacji związkowej, upoważnionym do reprezentowania tej organizacji wobec pracodawcy albo organu lub osoby dokonującej za pracodawcę czynności w sprawach z zakresu prawa pracy,
- 2) zmienić jednostronnie warunków pracy lub płacy na niekorzyść pracownika, o którym mowa w pkt 1

– z wyjątkiem gdy dopuszczają to odrębne przepisy.

2. Ochrona, o której mowa w ust. 1, przysługuje przez okres określony uchwałą zarządu, a po jego upływie – dodatkowo przez czas odpowiadający połowie okresu określonego uchwałą, nie dłużej jednak niż rok po jego upływie.

3. Zarząd zakładowej organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu art. 241^{25a} Kodeksu pracy, wskazuje pracodawcy pracowników podlegających ochronie przewidzianej w ust. 1, w liczbie nie większej niż liczba osób stanowiących kadrę kierowniczą w zakładzie pracy albo liczba pracowników ustalona zgodnie z ust. 4.

4. Zarząd zakładowej organizacji związkowej, o której mowa w ust. 3, zrzeszającej do 20 członków ma prawo wskazać pracodawcy 2 pracowników podlegających ochronie przewidzianej w ust. 1, a w przypadku organizacji zrzeszającej więcej niż 20 członków będących pracownikami ma prawo wskazać, jako podlegających tej ochronie, 2 pracowników oraz dodatkowo:

- 1) po jednym pracowniku na każde rozpoczęte 10 członków tej organizacji będących pracownikami, w przedziale od 21 do 50 tych członków,
- 2) po jednym pracowniku na każde rozpoczęte 20 członków tej organizacji będących pracownikami, w przedziale od 51 do 150 tych członków,
- 3) po jednym pracowniku na każde rozpoczęte 30 członków tej organizacji będących pracownikami, w przedziale od 151 do 300 tych członków,
- 4) po jednym pracowniku na każde rozpoczęte 40 członków tej organizacji będących pracownikami, w przedziale od 301 do 500 tych członków,
- 5) po jednym pracowniku na każde rozpoczęte 50 członków tej organizacji będących pracownikami, w przedziale powyżej 500 tych członków.

5. Osobami stanowiącymi kadrę kierowniczą w zakładzie pracy, o których mowa w ust. 3, są kierujący jednoosobowo zakładem pracy i ich zastępcy albo wchodzący w skład kolegiального organu zarządzającego zakładem pracy, a także inne osoby wyznaczone do dokonywania za pracodawcę czynności w sprawach z zakresu prawa pracy.

6. Ochrona przewidziana w ust. 1, w zakładowej organizacji związkowej innej niż wymieniona w ust. 3 i 4, przysługuje jednemu pracownikowi imiennie wskazanemu uchwałą zarządu tej organizacji.

7. Ochrona przewidziana w ust. 1 przysługuje, przez okres 6 miesięcy od dnia utworzenia komitetu założycielskiego zakładowej organizacji związkowej, nie więcej niż trzem pracownikom imiennie wskazanym uchwałą komitetu założycielskiego.

8. W przypadku gdy właściwy organ nie dokona wskazania, o którym mowa w ust. 3, 4, 6 albo 7, ochrona przewidziana w ust. 1 przysługuje – w okresie do dokonania wskazania – odpowiednio przewodniczącemu zakładowej organizacji związkowej bądź przewodniczącemu komitetu założycielskiego.

9. Ochrona przewidziana w ust. 1 przysługuje pracownikowi pełniącemu z wyboru funkcję związkową poza zakładową organizacją związkową, korzystającemu u pracodawcy z urlopu bezpłatnego lub ze zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy. Ochrona przysługuje w okresie tego urlopu lub zwolnienia oraz przez rok po upływie tego okresu. Zgodę, o której mowa w ust. 1, wyraża właściwy statutowo organ organizacji związkowej, w której pracownik pełni albo pełnił tę funkcję.

10. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb:

- 1) powiadamiania przez pracodawcę zarządu zakładowej organizacji związkowej o liczbie osób stanowiących kadrę kierowniczą w zakładzie pracy, o której mowa w ust. 5,
- 2) wskazywania przez zarząd oraz komitet założycielski zakładowej organizacji związkowej pracowników podlegających ochronie przewidzianej w ust. 1, a także dokonywania zmian w takim wskazaniu.

Art. 33.⁽¹⁵⁾ 1. Pracodawca, na warunkach określonych w umowie, jest obowiązany udostępnić zakładowej organizacji związkowej pomieszczenia i urządzenia techniczne niezbędne do wykonywania działalności związkowej w zakładzie pracy.

2. Zakładowej organizacji związkowej oraz pracodawcy przysługuje prawo wystąpienia do sądu pracy z roszczeniem wynikającym z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, o której mowa w ust. 1.

3. Jeżeli warunki udostępniania organizacji związkowej pomieszczeń i urządzeń technicznych określają postanowienia układu zbiorowego pracy, prawo wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w ust. 2, przysługuje pracodawcy lub każdej z organizacji związkowych, której postanowienia te dotyczą.

4. Do postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 2 i 3, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu z zakresu prawa pracy.

Art. 33¹. 1. Pracodawca, na pisemny wniosek zakładowej organizacji związkowej i za pisemną zgodą pracownika, jest obowiązany pobierać z wynagrodzenia pracownika składkę związkową w zadeklarowanej przez niego wysokości.

2. Pracodawca jest obowiązany niezwłocznie przekazywać kwoty pobranych składek związkowych na rachunek bankowy wskazany przez zakładową organizację związkową.

Art. 34. 1.⁽¹⁶⁾ Przepisy art. 25¹-33¹ stosuje się do międzyzakładowej organizacji związkowej obejmującej swoim działaniem pracodawcę, z zastrzeżeniem ust. 2 oraz art. 34¹ i 34².

2.⁽¹⁷⁾ Przy ustalaniu liczby członków, o której mowa w art. 25¹ ust. 1, oraz prawa do zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy, o którym mowa w art. 31 ust. 1, uwzględnia się liczbę członków międzyzakładowej organizacji związkowej zatrudnionych u wszystkich pracodawców objętych działaniem tej organizacji.

Art. 34¹. 1. Pracodawcy objęci działaniem międzyzakładowej organizacji związkowej ponoszą koszty, w tym koszty wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, związane z zatrudnianiem pracownika zwolnionego:

- 1) z obowiązku świadczenia pracy na okres kadencji w zarządzie międzyzakładowej organizacji związkowej – na podstawie art. 31 ust. 1 w związku z art. 34 ust. 2,
- 2) od pracy zawodowej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia – na podstawie art. 31 ust. 3,

odpowiednio do udziału liczby członków tej organizacji zatrudnionych u danego pracodawcy w łącznej liczbie członków tej organizacji zatrudnionych u wszystkich pracodawców objętych działaniem tej organizacji – w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

2. Zarząd międzyzakładowej organizacji związkowej przedstawia pracodawcy, który zwolni pracownika lub pracowników z obowiązku świadczenia pracy lub od pracy zawodowej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, informacje o liczbie członków tej organizacji zatrudnionych u wszystkich pracodawców objętych działaniem tej organizacji oraz u każdego z tych pracodawców – w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, według stanu na ostatni dzień miesiąca.

3. Zarząd międzyzakładowej organizacji związkowej przedstawia informacje, o których mowa w ust. 2, w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło zwolnienie pracownika lub pracowników z obowiązku świadczenia pracy lub od pracy zawodowej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

4. Sposób i tryb ponoszenia kosztów, o których mowa w ust. 1, określa każdy pracodawca, który zwolni pracownika lub pracowników z obowiązku świadczenia pracy lub od pracy zawodowej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, w zakresie dotyczącym kosztów związanych z zatrudnianiem tego pracownika lub tych pracowników.

Art. 34².⁽¹⁸⁾ 1. Zarząd międzyzakładowej organizacji związkowej, która w co najmniej jednym zakładzie pracy objętym jej działaniem zrzesza pracowników w liczbie wymaganej do uzyskania statusu organizacji reprezentatywnej w rozumieniu art. 241^{25a} Kodeksu pracy, może wskazać pracowników podlegających ochronie przewidzianej w art. 32 ust. 1:

- 1) w liczbie ustalonej zgodnie z art. 32 ust. 3 albo 4 lub
- 2) w liczbie ustalonej zgodnie z art. 32 ust. 3 albo 4 w jednym zakładzie pracy wskazanym przez tę organizację spośród zakładów pracy objętych jej działaniem, w którym ta organizacja zrzesza pracowników w liczbie wymaganej do uzyskania statusu organizacji reprezentatywnej w rozumieniu art. 241^{25a} Kodeksu pracy, powiększonej o liczbę pozostałych zakładów pracy objętych działaniem tej organizacji, w których jest zatrudnionych co najmniej 10 pracowników będących jej członkami.

2. W przypadku gdy międzyzakładowa organizacja związkowa w żadnym zakładzie pracy z objętych jej działaniem nie zrzesza liczby pracowników wymaganej do uzyskania statusu organizacji reprezentatywnej w rozumieniu art. 241^{25a} Kodeksu pracy, liczba pracowników podlegających ochronie przewidzianej w art. 32 ust. 1 nie może być większa od liczby zakładów pracy objętych działaniem tej organizacji, które zatrudniają co najmniej 10 pracowników będących jej członkami.

Rozdział 5

Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy

Art. 35. 1. Kto w związku z zajmowanym stanowiskiem lub pełnioną funkcją:

- 1) przeszkadza w utworzeniu zgodnie z prawem organizacji związkowej,
 - 2) utrudnia wykonywanie działalności związkowej prowadzonej zgodnie z przepisami ustawy,
 - 3) dyskryminuje pracownika z powodu przynależności do związku zawodowego, pozostawia poza związkiem zawodowym lub wykonywania funkcji związkowej,
 - 4)⁽¹⁹⁾ nie dopełnia obowiązków określonych w art. 26¹, 33¹ i 34¹
- podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

2.⁽²⁰⁾ (utracił moc).

3. Odpowiedzialność za kierowanie nielegalnym strajkiem określa ustawa o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

Art. 36. 1. Sąd rejestrowy w razie stwierdzenia, że organ związku zawodowego prowadzi działalność sprzeczną z ustawą, wyznacza termin co najmniej 14 dni na dostosowanie działalności tego organu do obowiązującego prawa. Postępowanie wszczyna się na wniosek właściwego prokuratora *wojewódzkiego*⁽²¹⁾.

2. W razie bezskutecznego upływu terminu przewidzianego w ust. 1, sąd rejestrowy może:

- 1) orzec grzywnę wobec poszczególnych członków organu związkowego w wysokości określonej w art. 163 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego,
- 2) wyznaczyć władzom związku termin przeprowadzenia nowych wyborów do organu związku wymienionego w ust. 1, pod rygorem zawieszenia działalności tego organu.

3. Jeżeli środki określone w ust. 2 okażą się bezskuteczne, sąd rejestrowy, na wniosek Ministra Sprawiedliwości, orzeka o skreśleniu związku zawodowego z rejestru. Od tego orzeczenia przysługuje apelacja.

4. Do spraw, o których mowa w ust. 1–3, stosuje się odpowiednio art. 18.

5. Związek zawodowy skreślony prawomocnym orzeczeniem z rejestru w myśl ust. 3 jest obowiązany niezwłocznie zaprzestać swej działalności, a w terminie najpóźniej trzech miesięcy od uprawomocnienia się tego orzeczenia dokonać swojej likwidacji w sposób przewidziany w statucie.

Rozdział 6

Przepisy szczególne

Art. 37. Spory między związkami zawodowymi a pracodawcami i ich organizacjami dotyczące interesów pracowniczych rozwiązywane są na zasadach określonych w odrębnej ustawie.

Art. 38. Przepisy ustawy dotyczące związków zawodowych stosuje się odpowiednio do organizacji związkowych, o których mowa w art. 11 ust. 1 i 2, z wyłączeniem przepisu art. 12 ust. 1 w części dotyczącej liczby założycieli związku, a w części dotyczącej liczby członków związku przepisu art. 17 ust. 1 pkt 3.

Art. 39. 1. W zakładach pracy mogą być tworzone pracownicze kasy zapomogowo-pożyczkowe, których członkami mogą być pracownicy, emeryci i renciści bez względu na przynależność związkową. Nadzór społeczny nad tymi kasami sprawują związki zawodowe.

2.-4. (utraciły moc).

5. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady organizowania i działania kas, o których mowa w ust. 1, obowiązki zakładów pracy w tym zakresie.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 40. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. z 1988 r. Nr 30, poz. 207, z 1989 r. Nr 20, poz. 104, Nr 29, poz. 154 i Nr 34, poz. 178 oraz z 1990 r. Nr 30, poz. 179, Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 319 i Nr 78, poz. 462) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 41. W ustawie z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz.U. Nr 16, poz. 134, z 1972 r. Nr 53, poz. 341 i 342, z 1974 r. Nr 24, poz. 142 i Nr 47, poz. 282, z 1979 r. Nr 15, poz. 97, z 1983 r. Nr 16, poz. 78, z 1989 r. Nr 20, poz. 104, Nr 34, poz. 178 i Nr 35, poz. 192 oraz z 1990 r. Nr 4, poz. 19) po art. 48 dodaje się art. 48a w brzmieniu:

- „Art. 48a. 1. Żołnierzom zawodowym nie przysługuje prawo tworzenia i wstępowania do związków zawodowych. Obowiązkiem Państwa jest zagwarantowanie żołnierzowi zawodowemu godziwych warunków służby i uposażenia.
2. Z chwilą powołania do zawodowej służby wojskowej ustaje dotychczasowe członkostwo w związkach zawodowych.”

Art. 42. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. Nr 31, poz. 214, z 1984 r. Nr 35, poz. 187, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 34, poz. 178 i 182 oraz z 1990 r. Nr 20, poz. 121 i Nr 51, poz. 300) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 43. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 1990 r. Nr 23, poz. 138, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306 i Nr 89, poz. 517) dział VI skreśla się.

Art. 44. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz.U. z 1991 r. Nr 25, poz. 103) rozdział 7 skreśla się.

Art. 45. 1. Nieruchomości Zrzeszenia Związków Zawodowych wraz z ich wyposażeniem, przekazane na zasadach i w trybie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 61 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 48 ust. 1 niniejszej ustawy, podlegają podziałowi, w równych częściach, pomiędzy Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” i Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych.

1a. Jeżeli nieruchomość, o której mowa w ust. 1, w dniu podziału nie stanowi własności lub nie jest przedmiotem użytkowania wieczystego Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, podziałowi pomiędzy Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” i Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych podlegają nakłady na nieruchomość poczynione przez Zrzeszenie Związków Zawodowych i zwrócone przez właściciela nieruchomości.

2. Czynności prawne przekraczające zakres zwykłego zarządu majątkiem, którego dotyczy ust. 1, są nieważne, a dokonane w drodze tych czynności przeniesienia praw do składników majątkowych są bezskuteczne, korzyści zaś uzyskane przez osoby trzecie w wyniku tych czynności podlegają zwrotowi na rzecz uszczuplonego majątku, o jakim mowa w tym przepisie.

3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej, w terminie do dnia 31 sierpnia 1997 r., w oparciu o inwentaryzację nieruchomości, o których mowa w ust. 1, określi w drodze rozporządzenia wykazy nieruchomości, które od dnia wejścia w życie rozporządzenia

dzenia stanowić będą wyłączną własność albo przedmiot użytkowania wieczystego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” lub Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych; wykazy te stanowić będą podstawę do ujawnienia praw w księgach wieczystych.

3a. Postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1a i 3, wolne jest od opłat sądowych.

4. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, określi ponadto szczegółowe zasady i tryb:

- 1) przeniesienia praw do nieruchomości podlegających podziałowi, o którym mowa w ust. 1,
- 2) rozliczeń związanych z tym podziałem, jeżeli wartość poszczególnych nieruchomości nie pozwoli na równy ich podział.

5. Inwentaryzację, o której mowa w ust. 3, przeprowadzi komisja powołana przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej.

6. Minister Pracy i Polityki Socjalnej dokona, w drodze decyzji, rozliczeń, o których mowa w ust. 4 pkt 2.

7. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3 i 4, Minister Pracy i Polityki Socjalnej wyda po zasięgnięciu, w trybie określonym w art. 19 ust. 2, opinii Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” i Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych.

Art. 46. Rejestracja organizacji związkowych dokonana przed dniem wejścia w życie ustawy zachowuje moc prawną.

Art. 47. Pracownikom pełniącym z wyboru funkcje w zarządzie zakładowej organizacji związkowej, korzystającym w dniu wejścia w życie ustawy ze zwolnienia od pracy na podstawie dotychczasowych przepisów, przysługuje prawo do dalszego korzystania ze zwolnienia od pracy na warunkach określonych tymi przepisami, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 1993 r.

Art. 48. 1. Traci moc ustawa z dnia 8 października 1982 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 1985 r. Nr 54, poz. 277, z 1988 r. Nr 11, poz. 84, z 1989 r. Nr 20, poz. 105 i z 1990 r. Nr 30, poz. 179).

2. Do czasu wydania rozporządzenia Rady Ministrów, o którym mowa w art. 39 ust. 5 niniejszej ustawy, pozostają w mocy przepisy wydane na podstawie art. 58 ustawy wymienionej w ust. 1.

Art. 49. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Dz.U.91.55.235

1996.04.05	zm.	Dz.U.96.34.148	art. 2
2001.01.01	zm.	Dz.U.97.121.769	art. 81
	zm.	Dz.U.00.60.700	art. 2
	zm.	Dz.U.00.107.1127	art. 3
2002.01.24	zm.	Dz.U.01.100.1080	art. 22
2004.11.23	zm.	Dz.U.04.240.2407	art. 4

USTAWA

z dnia 23 maja 1991 r.

o organizacjach pracodawców
(Dz.U. z dnia 26 czerwca 1991 r.)

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Pracodawcy mają prawo tworzyć, bez uzyskania uprzedniego zezwolenia, związki według swego uznania, jak też przystępować do tych organizacji, z zastrzeżeniem stosowania się do ich statutów.

2. Pracodawcą w rozumieniu ustawy jest podmiot, o którym mowa w art. 3 Kodeksu pracy.

3. (skreślony).

Art. 2. Związki pracodawców mają prawo tworzenia federacji i konfederacji, jak też przystępowania do nich, a każdy związek, federacja i konfederacja ma prawo do przystępowania do międzynarodowych organizacji pracodawców.

Art. 3. Związki pracodawców, ich federacje i konfederacje są samorządne i niezależne w swej działalności statutowej od organów administracji rządowej, samorządu terytorialnego oraz innych organizacji.

Art. 4. Związki pracodawców, ich federacje i konfederacje nie mogą podejmować działań zmierzających do ograniczenia praw pracowników do zrzeszania się w związki zawodowe oraz działań mających na celu sprawowanie kontroli nad związkami pracowników.

Art. 5. Podstawowym zadaniem związków pracodawców, ich federacji i konfederacji jest ochrona praw i reprezentowanie interesów, w tym gospodarczych,

zrzeszonych członków wobec związków zawodowych, organów władzy i administracji rządowej oraz organów samorządu terytorialnego.

Art. 6. 1. Majątek związków pracodawców, ich federacji i konfederacji powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, z własnej działalności i dochodów z majątków organizacji.

1. Składka na rzecz związków pracodawców, o których mowa w ust. 1, zaliczana jest w koszty uzyskania przychodu do wysokości określonej rozporządzeniem Rady Ministrów.

Rozdział 2

Tworzenie związków pracodawców

Art. 7. 1. Związek pracodawców powstaje z mocy uchwały o jego założeniu, podjętej na zgromadzeniu założycielskim przez co najmniej 10 pracodawców.

2. Decyzje dotyczące członkostwa pracodawcy będącego osobą prawną w organizacji pracodawców podejmuje organ upoważniony do składania oświadczeń woli w jej imieniu.

3. Zgromadzenie założycielskie, które podjęło uchwałę o założeniu związku pracodawców, uchwała statut i wybiera komitet założycielski w liczbie co najmniej 3 osób.

Art. 8. 1. Statut związku pracodawców powinien zawierać w szczególności:

- 1) nazwę związku, siedzibę oraz terytorialny zakres działania,
- 2) organy związku, zakres ich uprawnień, tryb ich wyboru i odwołania oraz okres kadencji,
- 3) podstawowe cele i zadania związku oraz sposoby i formy ich realizacji,
- 4) sposób nabywania i utraty członkostwa,
- 5) prawa i obowiązki członków,
- 6) sposób reprezentowania związku oraz osoby upoważnione do zaciągania zobowiązań majątkowych w imieniu związku,
- 7) zasady dokonywania zmian statutu, rozwiązywania związku i przeznaczenie jego majątku w razie likwidacji,
- 8) sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich.

2. Związki, które zamierzają tworzyć terenowe jednostki organizacyjne, określają w statucie strukturę organizacyjną i zasady tworzenia tych jednostek.

Art. 9. 1. Związek pracodawców podlega obowiązkowi rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym.

2. Jeżeli komitet założycielski nie złoży w terminie 30 dni od dnia założenia związku wniosku o rejestrację, uchwała o utworzeniu związku traci moc.

Art. 10. Związek pracodawców nabywa osobowość prawną z dniem zarejestrowania.

Art. 11. 1. Związek pracodawców zawiadamia niezwłocznie sąd o zmianie statutu. Zmiana wchodzi w życie z upływem 14 dni od dnia zawiadomienia, jeżeli sąd nie zgłosił zastrzeżeń co do jej zgodności z prawem.

2. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, sąd zawiadamia o nich związek pracodawców i wyznacza rozprawę dla ich rozpatrzenia w terminie 30 dni od dnia zawiadomienia przez związek o zmianie statutu.

3. (skreślony).

Art. 12. 1. Sąd skreśla związek pracodawców z Krajowego Rejestru Sądowego, gdy:

- 1) wskazany w statucie organ podjął uchwałę o rozwiązaniu związku,
- 2) liczba członków związku utrzymuje się poniżej 10 pracodawców przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

2. Okoliczności wskazane w ust. 1 sąd stwierdza z urzędu lub na wniosek związku pracodawców.

3. (skreślony).

Art. 13. 1. Sprawy dotyczące rejestracji związku pracodawców są rozpatrywane w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

2. Sprawy, o których mowa w ust. 1, sąd rozpatruje w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

3. (skreślony).

Art. 14. Przepisy art. 7–13 stosuje się odpowiednio do federacji i konfederacji wymienionych w art. 2, z tym że:

- 1) liczba założycieli tych organizacji nie może być mniejsza niż trzy,
- 2) (skreślony),
- 3) sąd skreśla organizacje z Krajowego Rejestru Sądowego, gdy liczba członków utrzymuje się poniżej trzech przez okres dłuższy niż trzy miesiące.

Rozdział 3

Uprawnienia organizacji pracodawców

Art. 15. Związki pracodawców, ich federacje i konfederacje mają prawo uchwalania swych statutów i regulaminów wewnętrznych, swobodnego wybierania swych przedstawicieli, powoływania zarządów oraz układania programów działania.

Art. 16. 1. Organizacja pracodawców, reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych”, ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie praw i interesów związków pracodawców. Nie dotyczy to założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy.

2. Organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego są obowiązane zapewnić organizacjom pracodawców wykonywanie uprawnień, o których mowa w ust. 1, na równych prawach ze związkami zawodowymi.

Art. 16¹. 1. Organizacja pracodawców, reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, ma prawo opiniowania dokumentów konsultacyjnych Unii Europejskiej, w szczególności białych ksiąg, zielonych ksiąg i komunikatów, oraz projektów aktów prawnych Unii Europejskiej w zakresie objętym zadaniami związków pracodawców.

2. Organy władzy i administracji państwowej kierują dokumenty konsultacyjne Unii Europejskiej oraz projekty aktów prawnych Unii Europejskiej, o których mowa w ust. 1, do odpowiednich władz statutowych związku, określając termin przedstawienia opinii.

3. Dokumenty konsultacyjne Unii Europejskiej oraz projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1, organy władzy i administracji państwowej przekazują na odpowiedni adres elektroniczny, wskazany przez właściwy organ statutowy związku.

Art. 16². 1. Organizacja pracodawców, reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, ma prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw objętych zadaniami organizacji pracodawców.

2. Wnioski dotyczące ustaw organizacja kieruje do posłów lub organów mających prawo inicjatywy ustawodawczej, a wnioski dotyczące innych aktów prawnych – do organów uprawnionych do ich wydania.

3. Organ państwowy, do którego został skierowany wniosek, jest obowiązany, w terminie 30 dni, przedstawić organizacji pracodawców swoje stanowisko, a w razie negatywnego stanowiska – także jego uzasadnienie.

Art. 17. Związki pracodawców uczestniczą, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w prowadzeniu rokowań zbiorowych, w zawieraniu układów zbiorowych pracy oraz innych porozumień w zakresie objętym ich zadaniami statutowymi.

Art. 18. 1. Dochód z działalności gospodarczej prowadzonej przez związki pracodawców oraz federacje i konfederacje służy realizacji ich zadań statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między ich członków.

2. Związki pracodawców, ich federacje i konfederacje korzystają ze zwolnień podatkowych przewidzianych dla stowarzyszeń.

Rozdział 4

Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy

Art. 19. 1. Sąd rejestrowy w razie stwierdzenia, że dany organ związku pracodawców prowadzi działalność sprzeczną z ustawą, wyznacza termin co najmniej 14 dni do dostosowania działalności tego organu do obowiązującego prawa. Postępowanie wszczyna się na wniosek właściwego prokuratora wojewódzkiego.

2. W razie bezskutecznego upływu terminu przewidzianego w ust. 1, sąd rejestrowy może:

- 1) orzec grzywnę indywidualnie nakładaną na członków danego organu związku,
- 2) wyznaczyć władzom związku termin przeprowadzenia nowych wyborów do organu związku wymienionego w ust. 1, pod rygorem zawieszenia działalności tego organu.

3. Jeżeli środki określone w ust. 2 okażą się bezskuteczne, sąd rejestrowy, na wniosek Ministra Sprawiedliwości, orzeka o skreśleniu związku pracodawców z Krajowego Rejestru Sądowego. Od tego orzeczenia przysługuje apelacja.

4. Do spraw, o których mowa w ust. 1–3, stosuje się odpowiednio art. 13.

5. Związek skreślony prawomocnym orzeczeniem z Krajowego Rejestru Sądowego jest obowiązany niezwłocznie zaprzestać swej działalności, a w terminie najpóźniej trzech miesięcy od uprawomocnienia się tego orzeczenia dokonać swojej likwidacji w sposób przewidziany w statucie.

6. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio do federacji i konfederacji wymienionych w art. 2.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 20. 1. Organizacje zrzeszające pracodawców na podstawie dotychczasowych przepisów mogą stać się, po dostosowaniu swych statutów do przepisów ustawy i po spełnieniu wymagań przewidzianych w ustawie, organizacjami pracodawców w rozumieniu art. 1 ust. 2 lub art. 2.

2. Do czasu powstania na podstawie przepisów ustawy ogólnokrajowej reprezentacji pracodawców, nie dłużej jednak niż do dnia 30 września 1991 r., prawa i interesy pracodawców polskich w stosunkach międzynarodowych reprezentuje Konfederacja Pracodawców Polskich.

Art. 21. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.